הארץ

75 אג' יום א' כ"ג בתשרי תשמ"ג, 26 באוקטובר VOL. 68/20516 OCTOBER 26 1986
כולל מע"מ ובאילת 66 אג'

בוסטון בטיסה ישירה
ACI החברה היחידה המציעה מטעני יצוא בקונסולידציה, במחירים מוזלים, בטיסה החדשה הישירה של אל־על לבוסטון.
פנה לסוכן המטען שלך.
U.S.A.
ACI, Tel. 03-9721176 טלפון
AIR CONSOLIDATORS ISRAEL LTD איייר קונסולידטורס ישראל בע"מ

מדליף סודות האטום ועננו הובא לישראל ומוחזק בכלא במרכז הארץ

מוסר "סאנדיי טיימס" ● הובא בפני שופט ומעצרו הוארך ● אחיו בבאר שבע: לא נותנים למשפחה לפגשו ● הכומר האוסטרלי יקיים היום מסיבת עתונאים

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). מרדכי ועננו, מי שהסגיר את סודותיה האטומיים של ישראל, הובא בפני בית־משפט בירושלים ביום ראשון לפני שבוע ומוחזק עתה במאסר במרכז הארץ. משפחתו הורשתה לבקר אותו בכלא — על כך מוסר היום השבועון הלונדוני "סאנדיי טיימס".

אלברט ועננו, אחיו של מרדכי, אמר ביום חמישי בביתו בבאר־שבע, כי איש מבני המשפחה לא ראה אותו או קיבל מידע כלשהו מן המשטרה או המודיעין על מהלכיו. "אנו מאד מודאגים, אך איננו יכולים לעשות דבר. איננו יודעים היכן הוא נמצא. איננו יודעים שהוא אפילו בישראל" אמר.

(ע). "ביום א' בצהריים אקיים מסיבת עיתונאים בבית המלון "אמריקן קולוני" ואומר מה שיש לי לומר בפרשת ועננו" אמר ביום ו' הכומר האוסטרלי ג'ון מקנייט.

הכומר, שהגיע ביום ו' בערב לישראל, כדי לברר מה עלה בגורלו של מרדכי ועננו, מי שמסר גילויים סנסציוניים על היכולת הגרעינית של ישראל, נפגש ביום ה' בערב עם עתונאי וצלם של סוכנות הידיעות הצרפתית בבית המלון "סנט ג'ורג'", קתדרלה אנג'ליקנית המשכית הודים לתיירים, במזרח ירושלים.

מקנייט, שגילה דאגה רבה לגורלו של ידידו ועננו, שעקבותיו נעלמו בנסיבות מיסתוריות בלילה מה־30 לספטמבר ל־1 באוקטובר, אמר ביום ה': "זו פרשה עדינה ביותר. נפוצו ידיעות שונות, לפיהן ועננו כלוא בסתר בישראל".

לאחר ששהה במשך שני לילות בירושלים, הוא עזב לפתע את חדרו בקתדרלה סנט ג'ורג' ברחוב שכם מס' 20.

לבסוף הצליחו עיתונאים ישראליים לעלות שוב על עקבותיו של מקנייט, שהחליט כפי הנראה מסיבות השמורות עמו להחליף את בית המלון.

מרדכי ועננו

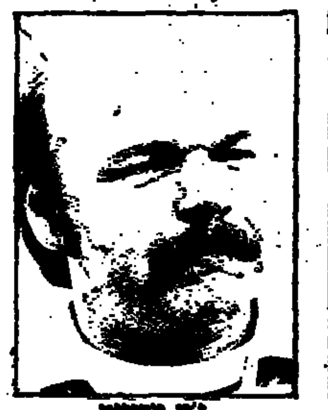
ג'ון מקנייט

מומחים סובייטיים בדקו הפאנטום שנפל ליד צידון ונטלו המחשב

מאת סופר "הארץ" לענינים ערביים

מומחים צבאיים סובייטיים בדקו מקרוב את מטוס הפאנטום הישראלי, שנפל ליד מחנה אש"ף אל־מיה ומיה בשבוע שעבר, ונטלו ממנו את המחשב האלקטרוני, הצופני את כל פרטי המידע על אירועי הטיסה.

השבועון הביירותי "אל־שיראע", שמסר על כך אתמול, ציין, כי המומחים הסובייטים הגיעו לאיזור נפילת המטוס זמן קצר לאחר ההתרסקות. הם בחנו ארוכות את המטוס ובדקו את המכשיר, אשר הועבר לבדיקה יסודית למוסקווה.

"הטייס מוחזק בבקעה"

ביירות (ע"מ). העתון "אל אנואר" הלבנוני מוסר "ממקורות מהימנים" כי הטייס הישראלי השבוי מקבל טיפול בבית חולים לאחר שהועבר לבקעת הלבנון.

מקורות מהימנים מסרו, כי שמו של השבוי הוא רון, ממוצא רומני, בלונדי וגילו 22. לדברי המקורות סובל הטייס משבר בידו הימנית שכן צנח על סלע בגובה שני מטרים, הוא לא נפגע מהירייה. בידו היתה מפה של העולם הערבי וכלי נשק קטן.

המקורות אמרו כי הנשק דומה לקלצ'ניקוב קטן. הם הדגישו כי הוא מקבל טיפול "אי שם" האסור לאיש להתקרב אליו.

המקורות סירבו לתת מידע נוסף, אך ציינו, כי מצבו הרפואי טוב.

שמיר יכנס מחר דיון כלכלי; מבקש להתערב בניווט המשק

לא צפויות החלטות ● קשיים בביצוע הקיצוץ במשרדי הממשלה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לעניני כלכלה

ראש הממשלה, יצחק שמיר, יכנס מחר דיון כלכלי ראשון בהשתתפותו בתפקיד זה, שבו יטלו חלק שר האוצר, שרים כלכליים ונגיד בנק ישראל. שמיר, יאזין לסקירות על המצב הכלכלי, הקיצוץ בתקציב המדינה, הצעת התקציב לשנה הבאה ועוד.

גורמים כלכליים בירושלים, העריכו אמש, כי בדיון, לא יתקבלו החלטות על "גזרות", אלא יחולט על המשכה של התוכנית הכלכלית ועל דרכי העבודה של השרים הכלכליים עם ראש הממשלה.

מקורביו של ראש הממשלה אמרו בסוף השבוע כי שמיר מבקש להיות מעורב בתחום הכלכלי. לפיכך החליט לזמן את הדיון הכלכלי למחר. ובקרוב יקיים דיונים כלכליים נוספים.

כלכלנים בירושלים הצביעו על קשיים בביצוע הקיצוץ בסך 3.9 אחוז בתקציב המדינה, שעליו החליטה הממשלה לפני כחודשיים. מאחר ומרבית המשרדים עדיין לא הגיעו להסכמה בעניין עם משרד האוצר.

האחיות שוב נוטשות מ־3 עד חצות; לא יודיעו להבא על מועדי הנטישה

המו"מ עם האחיות — בקיפאון; אמש טרם נקבע מועד לחידושו

מאת מיכאל גרטי
סופר "הארץ"

אחיות בתי החולים ימשיכו היום את סדרת הנטישות שהחלה ביום חמישי שעבר ומטה המאבק מאיים בהחמרת העיצומים הכלל זה בבי־טישה רצופה ובאי הודעה מראש אודות שעות הנטישה הבאות. היום יעזבו האחיות את בתי החולים בשעה שלוש אחר הצהריים וישובו לעבודתן רק לפני חצות.

המו"מ עם האחיות מצוי למעשה בקיפאון, ואמש טרם נקבע מועד לחידושו, כיוון ששני הצדדים הו־דיעו כי לא יזוזו מעמדתם. היום יועלה הנושא בישיבת הממשלה, ושרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, תדווח לממשלה על הנעשה בבתי החולים ועל מהלך המו"מ עם האחיות. הממונה על השכר באוצר, הלל רוזאי, שב והד־גיש אמש כי לא יסכים לקיצור שבוע העבודה של האחיות ל־32 שעות מנביעתו, מחשש להשלכות העשויות להיות לקיצור כזה על כל השירות הציבורי.

משפחת מושתלת הכבד שוקלת להוסיף לה את שם התורמת

לפי הבדיקות הלילה יהיה ניתן לקבוע אם יצאה מהמצב הקריטי

מאת יהודה גל
סופר "הארץ" בחיפה

הכבד המושתל בגופה של מירה שיכמנטר מתפקד, אך מצבה עדיין מוגדר קריטי — כך מסר אתמול סגן מנהל בית החולים רמב"ם בחיפה, ד"ר צבי ברישי, בתדרוך עתונאים שנערך אמש.

אתמול מסרה סוכנות עתי"ם כי בני משפחתה של מושתלת הכבד הראשונה בישראל שוקלים להוסיף לשמה של מירה שיכמנטר, לציון יום הולדתה ה־40, את שמה של החיילת רויטל ז"ל, שנספתה בתאונת דרכים, כאות תודה והוקרה על מעשה המופלא הגדול זה.

ד"ר ברישי מסר, כי על סמך בדיקות המעבדה הקרובות שיילקחו מהמושתלת במשך הלילה, ניתן יהיה לקבוע, אם היא יצאה מהמצב הקריטי, כי היתה נתונה מאז הניתוח.

הרופא מסר עוד כי מירה, המאושפזת בבידוד במחלקת התאוששות ביחידה לטיפול נמרץ, נמצאת בהכרה מלאה ואף הוליפה מספר משפטים עם רופאיה וקרוביה. היא התלוננה על כאבי ראש ועל כך, שהצינורות אליהם היא מחוברת מפריעים לה. היא אף הוליפה מספר מלים עם בעלה, שני ילדיה ואחותה.

אתמול, הוחל, לראשונה מאז הני־תוח, בהזנתה של מירה. ההזנה נעשית באמצעות צינור ישירות לקיבה. במקביל מוזנת נשימתה של המושתלת, הוא עצמאי והשאר — היא מונשמת באמצעות מכשיר הנשמה.

המושתלת מקבלת כל העת תרופות מיוחדות המיועדות למנוע את דחיית האיבר המושתל. הרופאים מבצעים מדי יום בדיקות, כדי לוודא שכמות התרופות מן הסוג הזה ברם מספקת. עוד נמסר, כי אם השיפור במצבה יימשך היא תועבר בימים הקרובים למחלקה כירורגית רגילה.

מושתלי כבד, ביניהם פרופ' אליהו גאמן מהמקולקסה לארכיטקטורה ותכנון ערים בטכניון, אשר עבר השתלת כבד לפני שנה בבית החולים בפיטסבורג שבארה"ב, ביקרו בבית החולים, הזיקו את ידם של בני המשפחה.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: מיכאל קומיי,
לשעבר שגריר
ישראל בבריטניה
על: ההחלטות להנרין לנתק
יחסים עם סוריה (עמ' 2)

★

האוצר דוחה
בקשת יבואנים לייקר
שוב את המכוניות
(עמ' 3)

★

בית משפט בארה"ב
יומנה של אנה פראנק
עלול לפגוע
ברגשות נוצרים
(עמ' 5)

★

נחשפה תוכנית פלילית
להטמין מכשירי ציתות
בכלי רכב של בעלי
עסקים בת"א
(עמ' 6)

★

פרקליטות המדינה: אין
הגיון בדרישת אסירים
להקים לעצמם איגוד
מקצועי (עמ' 6)

★

פסק הלכה: על גברים
ונשים לשבת בנפרד
באוטובוס 54 לבני־ברק
(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ט) התחזית להיום: מעונן חלקית עד בהיר, עם טמפרטורות גבוהות מהרגיל. הטמפרטורות החזויות: ירושלים 15—28, הגולן 16—28, נהריה 18—28, צפת 17—28, חיפה 25—27, טבריה 17—33, עפולה 14—32, שומרון 16—30, תל־אביב 18—27, לוד 16—30, עזה 18—27, באר־שבע 13—32, אילת 22—35.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4900	+0.0055
נוסעים	1.7710	+0.0066
שחור	1.4900	—

שער הסל

יציג	1.4910	−0.0043

בגליון זה 12 עמודים

בריטניה קיצרה את האולטימטום לשגריר הסורי: צא כבר השבוע

ארה"ב משנה מדיניותה כלפי סוריה: מחזירה השגריר מדמשק לזמן לא מוגבל ● בריטניה לוחצת על השוק לנקוט צעד משותף; חוששת שגרמניה וצרפת ינצלו המצב לקידום אינטרסיהן ● מבוכה בצרפת

מאת שאול צדקא הצבי
בריאל סופרי "הארץ"

כמה שעות לאחר שהודיעה בריטניה על ניתוק יחסיה עם סוריה, זמן הממונה על שגרירות סוריה בוואשינגטון, בושרא כנפאני, לפגוש שר החוץ, ריצ'רד מרפי, שהודיע לו על ההחלטה להחזיר את השגריר האמריקאי, וויליאם איגלטון, מדמשק. ההחלטה התקבלה לאחר שע־ות ארוכות של דיונים בין גב־ בים בריטיים לאפריקאים, בהם

ראה המאמר הראשי בעמוד 2
(סוף בעמוד 2 טור 7)

זהו השוטר הבריטי מרים־צ'זם, אשה גבר ביום ו' על נזאר הינדאוי את אחד העונשים החמורים ביותר בבריטניה בעשרות השנים האחרונות — 45 שנות מאסר. בין המוצגים, שהוצגו במהלך בבית המשפט היה תיק הנסיעות (משמאל), אשר קנה והעניק הינדאוי לארוסתו לפני עלותה על מטוס אל על. איש הבטחון של אל על, שבדק התיק בנמל התעופה הית'רו, מצא בו חומר נפץ. (תצלומי איפי)

פרס מזמן את עובדי משרד החוץ לפגישה "על הדשא"

הוועד יזום עתירה לבג"ץ בעניין המינויים

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

הממשלה תאשר היום את מינויו של אברהם טמיר למנכ"ל משרד החוץ ואת מינויו של ד"ר יוסי ביילין למנכ"ל המדיני של המשרד. שר החוץ שמעון פרס זימן היום את עובדי משרד החוץ לפגישה עמו "על הדשא" בנסיון להרגיע את הרו־חות ולהסביר את הרקע למינויים של שני מנכ"לים ואת חלוקת התפקידים והסמכויות ביניהם. ועד העובדים דיזמן לפתוח את המבוכים לאסיפה כללית על מנת להקים מכינים ועתה לפנות לבג"ץ נגד מינויים של שני המנכ"לים. הוגש כבר בפרקליטים, אך־כיוון שמחלק בדעותיו בנושא זה, הוא החליט להביאו להכרעת העובדים.

הממשלה תאשר היום גם את מינויו של יוסי בן אהרן למנכ"ל משרד ראש הממשלה ומכלון אורלב למנכ"ל משרד הדתות במקום הרב משה סלומון ותשמע סקירות של כמה שרים על פעולות משרדיהם.

המחבלים: פגענו בראש השב"כ לשעבר בפיגוע בת"א

"נעצרו כ־100 מאנשינו"

טוניס (ע"צ). מי שהיה ראש שירותי המודיעין הישראלים הכלל אברהם שלום "נפצע קשה ביום ו' בבוקר בתל־אביב בנסיון התנקשות בחייו בעזרת מכונית ממולכדת, שבוצע על ידי קבוצה של לוחמים פלשתינאיים", נאמר בהודעה, שפורסמה בשבת על ידי הפיקוד הכללי של הכוחות הפלשתינאיים.

בהודעה מ"פלשתין הכבושה", שפורסמה על ידי סוכנות הידיעות הפלשתינית "ואפא", נאמר עוד, כי אברהם שלום מי שעמד בראש השב"כ נפגע קשה, כאשר ביום ו' בבוקר התפוצצה מכונית זמן בעלת עוצמה רבה במכוניתו. כתוצאה מההתפוצצות "נגרם נזק חמור רב" לבתים ולמכוניות בקרבת מקום וכי למעלה מ־100 פלשתינאים נעצרו בעקבות מעשה סידור זה על ידי הכוחות הישראליים.

סופר "הארץ" מוסר כי מקורות בטחוניים מכחישים את הידיעה ומתארים אותה "חסרת שחר".

הפרלמנט הבריטי קיבל בתשואות רמות את ההחלטה לנתק היחסים

תאצ'ר העבירה ההחלטה בקבינט למרות הסתייגות משרד החוץ כבר לפני כשבוע ● השגריר הסורי היה מעורב אישית בקשר

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ראש הממשלה מרגרט תאצ'ר היא אשר הוליכה ללא היסוס לנתק את הקשרים הדיפלומטים של בריטניה עם סוריה עוד בת־חילת השבוע לאחר שלמרה מראשי השרותים החשאיים על מעורבותה של דמשק בקשר לפיגוע את ה"ג'מבו" של "אל על".

ביום שני התקיימה ישיבה של ה"מטבח" הקבינטי בו ישב מספר מצומצם של שרים ועל אף הסתייגויות ראשי משרד החוץ התקבלה ההחלטה פה אחד, תוך המתנה לפסק הדין המתוכנן ב"אולד ביילי".

חצי שעה בלבד לאחר סיומו של המשפט הודיע השגריר הסורי ד"ר לוטוף אללה חיידאר אל בנין משרד החוץ. מבטו הוא יגיע כעבור כ־5 דקות בלבד מבלי לומר דבר לעתונאים הממתינים. רק כעבור שעתיים, בנאומו של שר החוץ בפרלמנט, התברר, כי ראש השרות הדיפ־לומטי ביקש מחייזר לארוז את חפציו ומחפצי הדיפלומטים האחרים שבשגרירותו.

באנום חבר הקרים
בנאום חסר תקדים בבריטניה הצביע ג'פרי האו בגנות, בדרה על המעורבות הסורית בתוכנית החבלה. הוא גינה את השגריר ואנשיו בדמשק "המשתפים פעולה עם פושע כמו הינדאוי" וכאשר הכריז על ניתוק היחסים, התקבל בתשואות רמות של חברי הפרלמנט, אשר אינו נוהג להתכנס ביום ששי.

כל ראשי מפלגות האופוזיציה תמכו בהצעה, טענו כי "כתמי הדם מובילים לדמשק" וקראו לבוא בדברים עם סוריה.

סיפוק רב בישראל: זה צעד גדול

שמיר ישבח בישיבת הממשלה את בריטניה

מאת עקיבא אלדר

בירושלים הביעו אתמול שבי־עות רצון מהחלטת ממשלת בריטניה לנתק את היחסים עם סוריה. מקורות מדיניים אמרו כי זהו צעד גדול במאבקן של הדמוקרטיות המערביות נגד הטרור הבינלאומי הנתמך על ידי מדינות.

בישיבת הממשלה הבוקר י־אמר ראש הממשלה יצחק שמיר דברים בשבחה של בריטניה, אולם נודע, כי ביוזמו פעמיים ההולם להצביע על קרות הרוח בישראל, על מנת שלא תואשם בהחרפת היחסים בין המערב לסוריה.

צה"ל אישר אך רבין מנע הקפות בבית כנסת בעזה

אלוף הפיקוד השתתף בהקפות בנווה דקלים

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שר הביטחון, יצחק רבין, לא אישר למתיישבים היהודיים בחבל עזה לקיים הקפה שביעית אתמול בבית הכנסת העתיק בעזה.

אבי פרחן, מראשי המתיישבים בחבל, מסר ל"הארץ", כי ביום ו' התקשר אליו קצין צה"ל בכיר והו־דיע לו, כי שר הביטחון לא אישר את ביצוע ההקפות, למרות שצה"ל הוא שהמליץ לקיים את ההקפות בבית הכנסת העתיק.

במוצאי שבת קיימו המתגוללים חוברים בגוש אמונים את ההקפות ביישוב נווה דקלים בהשתתפות אלוף הפיקוד, יצחק מרדכי. להר"כ באלה כהן ולאבי פרחן בלבד אושר לצאת אמש לבקר בבית הכנסת העתיק בליווי אבטחה.

עורך את העמוד: בועז שפירא

תביעה לעצור הרב אברג'יל שהנהיג ההתקפה בבית הכנסת הרפורמי בי־ם

התפרץ בערב החג ל"קול הנשמה" היכה מתפללים וניסה לחטוף ספרי התורה ● המשטרה שאבטחה בשבת המתפללים: המקרה נופח מעבר למידה

(ע). תפילת שמחת תורה וההקפות המסורתיות התקיימו אתמול בבוקר בבית הכנסת של הקהילה הרפורמית "קול הנשמה" בשכונת בקעה בירושלים, באבטחת המשטרה, לאחר התפרעות אליהם שהתחוללה שם ערב לפני כן.

קבוצה של תושבי השכונה ובראשם הרב השכונתי הרב אליעזר אברג'יל התפרצו שלשום בערב אל תוך בית הכנסת של קהילת היהודות הרפורמית. בו נאספו כמאה מתפללים. המתפרצים התקיפו את חברי הקהילה בקריאות גנאי ובאיד־מים, תוך שהם מנסים להוציא את ספרי התורה מבין זרועות אנשי הקהילה המתפללים בעת ההקפות המסורתיות.

תפילת הבוקר אתמול התקיימה בקהילת "קול הנשמה" בחסות המשטרה.

כתב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים, מוסר כי הח"כ מרדכי בר־און דרש אתמול בערב משר המשטרה להשעות מיד את הרב אברג'יל מתפקידו, כרב שכונת בקעה. הוא גם דרש מהמשטרה לעצור את הרב אברג'יל לחקירה. הח"כ בר און תמה על כך שימשה לאחר התקרית בבית הכנסת הרפורמי לא נעצר איש מהמתפרעים. לדבריו "לא יתכן שר־בנים המקבלים את שכרם מקופת המדינה יהיו מעל החוק". הח"כ מרדכי וירשובסקי הגיב אף הוא על התקרית ואמר כי כולם צריכים להיות שווים בפני החוק.

דובר משטרת ירושלים רפי לוי אמר כשבת, כי במשטרה לא נתקבלה כל תלונה בקשר לארוע בבקעה. לדבריו לא ידוע למשטרת ירושלים על התפרעות שהתרחשה במקום בליל החג שלשום או בבוקר החג אתמול. במוצאי שבת מסר כי רק אמש בשעה 20.40 הוגשה תלונה נגד אברג'יל וכי התלונה תבדק ככל תלונה אחרת. על פי בדיקה ראשונית נראה כי המקרה נופח מעבר לכל פרופורציה.

חריש נוטה לסגור התיק של ח"כ עמר

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש נוטה לסגור את התיק של ח"כ שלמה עמר ולא להעמיד אותו לדין. לסופר "הארץ" נודע כי בניגוד להמלצת המשטרה, שהוגשה לפרקליטות המדינה להעמיד לדין את ח"כ עמר בעבירה של מתן שוחד לאלברט אולאי מקרית שמונה, שסייע לו להשתמט משירות מי־לואים בלבנון בקיץ 1983, סבור חריש, כי אין בחומר, שהצטבר עד כה בתיק, בעקבות חקירה משותפת של המשטרה ומצ"ח, ראיות מספיקות לצורך העמדתו לדין פלילי. עם זאת נודע כי החלטה סו־פית עדיין לא התקבלה.

כבר פתחת עו"ש משופר?

הבנק הבינלאומי הראשון

הלכה מעל הכ"ל

ראיתי שמעתי

קומוניסטים עצמאיים

לראשונה עומד לבקר בארץ מנהיג מפלגה קומוניסטית אירופית — ג'ורג'יו נאפוליטנו, ראש הסיעה הקומוניסטית בבית הנבחרים האיטלקי ויו"ר ועדת החוץ של המפלגה, יגיע היום ארצה.

במהלך ביקורו ירצה נאפוליטנו באוניברסיטה העברית בירושלים ובמרכז לשלום בתל אביב, וייפגש עם שר החוץ שמעון פרס. מארחיו מציינים כי הביקור מדגיש את העמדה העצמאית שנוקטת המפלגה הקומוניסטית האיטלקית ביחסיה עם גורמי חוץ.

א. לם

הספרדים באים

משלחת של ארבעים אנשי עסקים מספרד הגיעה לישראל לחמישה ימי עסקים. אל הקבוצה נלוים שר החקלאות של חבל ארגון, ושר המסחר והתעשיה אנטוניו סידה פרז. השניים הם שרים בממשלה של חבל ארגון שיושבת בסרגוסה, בירת החבל. בקבוצה מלונאים, יהלומנים, אנשי תיירות ובעלי רשתות שיווק גדולות.

שגריר ספרד בישראל מרדר לחמז אגוירה בגבעה קיים לכבודם ארוחה חגיגית ביום שישי, שעתיים לאחר שנחתו בתל-אביב. היום ישובו האורחים בקוקטייל מפואר שאליו הוזמנו אנשי עסקים מישראל, במלון דן פנורמה התל אביבי, שיהפוך לחמישה ימים למלון ספרדי לכל דבר.

ע.ר.

ה"אלטלנה" של מפא"י

הקהל הרב שהגיע למפגש הרעים לציון 100 שנים להולדת בן-גוריון עורר זיכרונות אצל זלמן שובל, כיום יו"ר הנהלת רפ"י-אומץ, ובשעתו מי ש"ירש" את מקומו של ב.ג. בכנסת מטעם הרשימה הממלכתית. שובל נזכר כי כאשר הגנו בשורה בוקר את ימי ההולדת ה-81 וה-82 של ה"זקן", הגיעו לשם רק קומץ מאנשי מפא"י הוותיקים (בהם פנחס ישמסל, משפחת נצר, זלמן שז"ר ואולי אחרים נוספים).

החבורה שובל: "כאשר רואים את המוני החברים ו'טיפוסי אקטיביים' המשתתפים בטקסים השונים לכבוד בן-גוריון, אי אפשר שלא לחשוב על אלפי האנשים שאחרי עלות הליכוד לשלטון נזכרו שגם הם היו בשעתו על סיפונה של 'אלטלנה'".

ע. שושן

30 שנה למרד בהונגריה

בסוף השבוע מלאו 30 שנה למרד ההונגרי של אורחי הבגיה נגד הכובש הסובייטי.

האנדרטה המנופצת של סטאלין לא הושבה למקומה, ובפארדוקס היסטורי, יישם האיש שמונה על-ידי שליטי מוסקווה לשלוט בהונגריה, יאנוש קאדאר, את מרבית המטרות המדיניות של מחוללי המרד שדוכאו באכזריות. צעירים בני שנות ה-20 שנשאלו באחרונה על-ידי צוותי טלוויזיה מערביים מה דעתם על אירועי אוקטובר 1956, התקשו לשמור בלבם את דעתם.

גם אם בודאפסט פורחת כיום, בחלקה "301" בבית הקברות הגדול שליד שדה התעופה הבין-לאומי של בודפסט צומח עשב פרא. כאן נקברו בחשאי, בקברי אחים, אלפי המתים, כולל ראש הממשלה נאג'י ומפקד הצבא מאלאטר. מבעד לפרצות בחומת בית הקברות הונחו בימים האחרונים פרחים על קברות האלמונים. מישהו הניח צלב עשוי חוטי תיל חלודים. שומרי בית הקברות עוצמים עין. עדיין לא הגיעה השעה להציב אנדרטה למתים.

אליהו זהבי

קופנהאגן

יאנוש קאדאר

קשרי המשפחה של העולם השלישי

קידום משפחתי בארמון ה"אליזה": הנשיא פרנסואה מיטראן מינה את בנו הבכור ז'אן כריסטוף לתפקיד "היועץ הבכיר של הנשיאות לעניינים אפריקאיים". על המינוי הוכרז בארמון הנשיאות זמן קצר לאחר שנודע על התפטרותו של היועץ הקודם לעניינים אפריקאים, גי פן. מיטראן-הבן שימש במשך חמש השנים האחרונות כסגנו של פן.

ז'אן כריסטוף מיטראן, בן 40, "הוכשר" במשך שנים ארוכות לקריירה ציבורית. נראה שהיה מי שדאג שהכשרתו בנושאים בין-לאומיים תעמוד בסימן "איזון נכון": הוא למד במוסדות אקדמיים בארה"ב ובבריטניה, אך הירבה במסעות במדינות הגוש המזרחי; הוא שהה תקופה מה בקיבוץ בישראל, ומאוחר יותר — שהה במושבות באל-ג'יריה, וקודם ל"העסקתו" בארמון הנשיאות שימש מיטראן-הבן כעיתונאי בשקירת האפריקאי של סוכנות הידיעות הצרפתית.

יואב מוקר

פאריס

בעריכת עידית רוזנבלום

סוריה מזהירה: "בריטניה תשלם מחיר יקר על הצטרפותה למערכת התוקפנית של ארה"ב"

הודיעה על ניתוק יחסיה עם בריטניה וסגירת המרחב האווירי והימי בפניה והמרכז התרבותי-אנגלי בדמשק

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

סוריה הזהירה אתמול את בריטניה, כי היא "תשלם מחיר יקר על הצטרפותה למערכת התוקפנית של וואשינגטון ותל-אביב".

פרשן רדיו דמשק והעיתונות הסורית, שמסרו על האזהרה ציינו, כי בריטניה, "שראש ממשלתה תאצ'ר היא ישראלית יותר מראש ממשלת ישראל", נוטלת עתה חלק במשימה לתקוף את סוריה.

שגרירי מדינות ערב הוזמנו אמש למשרד החוץ הסורי ונתבקשו לפעול לאלתר, כדי שמדינותיהם ינקטו צעדי סולידאריות עם סוריה וינתקו לפחות את קשריהן המסחריים עם בריטניה.

שר החוץ הסורי, פארוק אל-שרע, אמר אמש במסיבת עיתונאים בדמשק, כי להחלטת הממשלה הבריטית ולהאשמותיה נגד סוריה אין על מה להסתמך ומטרתן היא להגשים מטרות מדיניות המשרתות את ישראל והמגבירות את הלכי הרוח העוינים לערבים. לדבריו אין סוריה מתאבלת על החלטת הממשלה הבריטית לנתק את יחסיה עם סוריה, מפני שבריטניה היא המפסידה מכך.

הוא תקף את הודעת שר החוץ הבריטי, ג'פרי האו בפרלמנט ואמר, כי הדרכון הסורי שהיה ברשותו של הינדאווי אינו הוכחה מספקת ומדינות רבות בעולם, בראשן בריטניה, מנפיקות דרכונים לאנשים שהם אינם נתיניהן. לדבריו שכח האו לציין, כי השגריר הסורי בלונדון סילק את הינדאווי ולא הגיש לו שום סיוע, שכן אם הגיש, מדוע הסגיר הינדאווי את עצמו.

בתשובה לשאלה ציין, כי מעמדה של בריטניה בנושא השלום באזור שואף עתה לאפס, מפני שהיא חשפה את עוינותה לאומה הערבית ולסוריה. עוד ציין, כי סוריה תמשיך במאמציה לשיתוף הכוחות בלבנון ובמקביל תמשיך לסייע למאבק הפלשתיני נגד הכיבוש הציוני.

ממשלת סוריה סגרה המרחב האווירי בפני בריטניה

ממשלת סוריה פירסמה בליל שבת הודעה בה תקפה קשות את ממשלת בריטניה "שמאז כינונה היא נוקטת מדיניות עוינת ותוקפנית כלפי האומה הערבית". הממשלה הסורית הודיעה על ניתוק יחסיה עם בריטניה וסגירת מרחבה האווירי והימי בפניה, וכן סגירת המרכז התרבותי האנגלי בדמשק. המשלחת הדיפלומטית הבריטית (הכוללת 18 דיפלומאטים) נדרשה בנוסף לעזוב את סוריה ולסגור את השגרירות במשך שבוע ימים. בסוריה מצויים כיום 250 נתינים בריטיים.

כתוצאה מסגירת המרחב האווירי הסורי בפני 75 טיסות שבועיות בריטיות, נאלץ מטוס "בריטיש איירווייס" אתמול בטיסה מעמאן ללונדון לשנות את נתיב הטיסה ולטוס בשמי מצרים. טיסה זו מאריכה את זמן הטיסה בשעה ומחצה.

עיתוני דמשק כתבו אתמול, כי האימפריאליזם הבריטי מנסה "להשיב את ימיו השחורים של כינון הישות הציונית כקודם". העיתון "תשרין" כתב, כי בריטניה העדיפה לשרת את המזימות הציוניות עד כדי תיאום עם המוסד הישראלי והאשמת סוריה במעורבות בניסיון פיצוץ המטוס הישראלי. "אל-תאורה" תוקף קשות את ראש ממשלת בריטניה ומציין, כי ידיה מגואלות בדם האומה הערבית, במיוחד כאשר לחצה את ידיו של מנחם בגין. תאצ'ר מבקשת להיכנס להיסטוריה הציונית כקודמה, הלורד בלפור — אומר העיתון — וקורא למדינות ערב להראות את כוחם נגד האינטרסים הבריטיים באיזור.

רדיו דמשק שידר אתמול מברקי תמיכה בעמדה הסורית מארגוני אש"ף הפועלים בדמשק וכן מהתאחדות העיתונאים המזרח-אירופית שמרכזה בסופיה.

השגריר הסורי: ההאשמות לא מבוססות על עובדות

השגריר הסורי בלונדון, ד"ר לוטפאללה חיידר אמר אמש, כי ההאשמות הבריטיות נגד סוריה אינן מבוססות על עובדות וזוהי מזימה. בראיון לרשת הטלוויזיה בי.בי.סי אמר, כי תאצ'ר טיהרה את סוריה מכל חשד בפרשת הינדאווי בהצהרותיה בוואשינגטון כ-5 שבועות לאחר מעצרו של החשוד. חיידר האשים את המודיעין הישראלי ואת סוכנות הביון האמריקאית ברקימת פרשת הינדאווי, במטרה לפגוע בתדמיתה של סוריה וביחסיה הבין לאומיים. עוד אמר בתשובה לשאלה על פגישתו עם הינדאווי, כי תפקידו לסייע לכל נושא דרכון סורי.

השגריר הבריטי הביע את צערו על ההחלטה

השגריר הבריטי בדמשק, רוג'ר תום קים, הביע אתמול את צערו על החלטת ממשלתו לנתק את היחסים. הוא אמר, כי הוא עוזב בצער את המדינה הזאת, בה הצליח במשך שנתיים, מאז ראשית היכנסו לתפקיד, לקיים יחסים טובים עם האחראים הסוריים.

העיתונים הערביים גינו אתמול ברובם את החלטת בריטניה לנתק את היחסים עם סוריה וציינו, כי ההחלטה עלולה להיות קצה הקרחון לתגובה מקיפה יותר נגד סוריה. "אל-דסתור" הכוויתי קרא אתמול לסוריה להגיב על ההחלטה הבריטית במדיניות חדשה של "פתיחות כלפי העולם הערבי" ושל שינוי עמדותיה בנושאים ערביים מרכזיים כמו כינוס הפיסגה הערבית. עיתוני לוב התייצבו אתמול בבירור לצד סוריה ותקפו קשות את "האימפריאליזם הבריטי".

עיתוני ביירות גינו ההחלטה

עיתוני ביירות המופיעים בחלק המערבי המוסלמי של העיר גינו את החלטת בריטניה וציינו, כי היא ניצבת מאחורי מזימה חדשה של ברית נגד סוריה. לעומת זאת, הבליטו העיתונים המופיעים בחלקה הנוצרי של העיר את ההשלכות של ההחלטה הבריטית על המצב הפנימי בסוריה ובאיזור. בעתון "אל-עמל" (הפלנגות) ציין באמצעות הקריקטורה היומית, כי סוריה היתה ראויה להחלטה הבריטית.

סוריה מבקשת לעזרת העולם הערבי

בשבת פנתה סוריה למדינות ערב בבקשה לסייע לה על-ידי הטלת סנקציות דיפלומטיות ומסחריות על בריטניה, בעקבות ניתוק היחסים בין דמשק ללונדון.

עד כה היתה לוב המדינה הערבית היחידה שהביעה בגלוי תמיכה בסוריה.

45 שנות מאסר הוטלו בלונדון על נזאר הינדאווי

אפילו ותיקי "אולד ביילי" לא זכרו עונש כבד כמו זה שהוטל על הינדאווי

שר החוץ הבריטי לאחר מתן גזר הדין: בידי בריטניה הוכחות חותכות, המעידות על מעורבות סוריה ● השופט בתום המשפט: אני מצדיע לאיש הביטחון של "אל על"

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה והסוכנויות הידיעות

"זה היה מעשה פשע מאורגן ומתוכנן היטב", אמר השופט, מארס ג'ונס, לנזאר הינדאווי שעמד מולו על דוכן הנאשמים ביום ו' לפני הצהריים. "פשע כזה מתועב, טבח כזה איום, קשה להעלות על הדעת. הוא היה מביא למותם של 380 איש, כולל האשה שטענת שאהבת אותה, זו שנשאה את בנך ברחמה".

באולם מס' 1 של "אולד ביילי" הגיע באותם רגעים המתח לשיאו. שניות ספורות בלבד לאחר שהמושבעים הרשיעו פה אחד את הנאשם.

כאשר החליט השופט לגזור על הינדאווי 45 שנות מאסר, נפלה תדהמה באולם. גם ותיקי ה"אולד ביילי" לא זוכרים עונש כה כבד. עונש המאסר החמור ביותר הוטל בתחילת שנות ה-60 על המרגל הסובייטי ג'ורג' בלייק, עליו נגזרו 42 שנה, אך גם ברח מהכלא והגיע למוסקווה. אפילו הטירוריסט האירי שניסה לחסל את הממשלה הבריטית לפני שנתיים בברייטון לא ספג גזר-דין כבד כל-כך.

הינדאווי, שלאורך כל שלושת השבועות בהם התנהל המשפט, הופיע עם שפם, נאה וקשוח, קם לשניות ספורות על רגליו. הוא נראה כאילו רצה לומר דבר-מה, אך דיבורו נפסק מפיו. עודו מנסה לעכל את הבשורה הכבדה תפשו אותו שני שוטרים משני צידיו והובילו אותו לתא המעצר המתוקן מתחת לדוכן הנאשמים. בעודו נמצא על המדרגות הוא הרים לפתע את ידו וסימן באצבעותיו סימן לניצחון. הוא הספיק רק לומר "אללה אכבר".

השופט על איש הביטחון של אל-על: אני מצדיע לו

באולם קמה מיד מהומה רבה, אולם השופט ביקש כי יקשיבו לדברים נוספים אותם הוא רוצה למסור. הוא קרא אליו את הממונה על החקירה, כריסטופר בירד, והודה לו בפומבי על הצלחתו ועל עזרתו לתביעה. אחר כך שיבח את עמידתו בפני הקונספירציה "והשערורייתית" של ההגנה, שניסתה לטפול עליו ועל אנשיו, כי הם נוטלים חלק במזימה של ה"מוסד".

אך ביקש השופט להודות לאדם נוסף, שלצערו לא יכול היה להופיע באולם מסיבות מובנות — איש הבטחון של "אל על". ג'ונס הלל גם את עירנותו ואומץ ליבו של המאבטח ואמר עליו, כי עד אחרית ימיו יוכל להלך בגאווה על כך שהציל את חייהם של כל-כך הרבה אנשים. "אני מצדיע לו" אמר.

שר החוץ: ניסיון לפשע מתועב

בהופיעו בבית המשפט, כמה שעות בלבד לאחר שנגזר דינו של הינדאווי, אמר שר החוץ, סר ג'פרי האו, כי בידי בריטניה הוכחות חותכות, המעידות על מעורבותה של סוריה.

"הינדאווי הורשע בניסיון לבצע פשע מתועב, לו הצליח במשימתו, היה הדבר מביא לאובדן חייהם של מאות אנשים חפים מפשע". שר החוץ הבריטי הצביע במיוחד על הדרך השפלה שבה נהג הינדאווי, בהפעילו את ידידתו ההרה, שלא ידעה דבר על המטען הקטלני שהיא נושאת עימה.

בפרטו ראיות שהוצגו במשפט, הצביע שר החוץ על העובדות הבאות:

● הינדאווי שהה במשך זמן מה בבתי מלון, שם הוחזק החדר בשבילו על ידי חברת התעופה הסורית.

● הינדאווי בילה את השעה לאחר ניסיון הפיצוץ במקום שהועמד לרשותו על ידי השגרירות הסורית.

● הינדאווי ערך את מסעותיו בעזרת דרכון סורי רשמי, תחת שם כוזב. בקשותיו של הינדאווי לקבלת אשרה נתמכו פעמים בידי משרד החוץ הסורי.

● הינדאווי נפגש עם שגריר סוריה, ד"ר חיידר, בשגרירות לאחר שהפצצה נתגלתה.

אן מרי מרפי: לא יכולתי להאמין שהוא יעשה לי זאת

אן מרי מרפי, שנזאר הינדאווי יעד לה את התפקיד לשמש כפצצה חיה, שתביא להתפוצצות מטוס חברת "אל על", אמרה בראיון ששודר בבי.בי.סי "לא יכולתי להאמין שהוא יעשה לי דבר כזה. לא אוכל לחוש רגש כלשהו לאדם, המסוגל לעשות דבר כזה".

מרפי, בת 32, לשעבר חדרנית בבית-מלון בלונדון, שילדה בת בבית חולים אירי פרטי, אמרה כי בבוא היום תספר לבתה את כל מה שעבר עליה.

בני המשפחה והשכנים של מרפי, בעיר הנמל דאן לאוגהייר דרומית לדבלין, שם התגוררה בעבר, אמרו, כי יקבלו אותה בברכה אם תשוב הביתה, אך הם מבינים שהדבר לא אפשרי נוכח החששות מפני פעולות תגמול.

מרפי מכרה זכויות לפרסום הביוגרפיה שלה לעיתון בריטי.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: מיכאל קומיי, לשעבר שגריר ישראל בבריטניה

על: החלטת בריטניה לנתק את היחסים הדיפלומטיים עם סוריה

הסורים התנהגו בצורה מאוד ילדותית

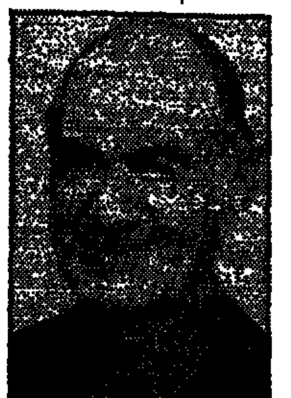

האם החלטת ממשלת בריטניה לנתק את היחסים עם סוריה בעקבות הרשעתו בדין של נזאר הינדאווי הפתיעה אותך?

לא ציפיתי להחלטה כזו, אבל אחרי שצעד זה ננקט, הבנתי אותו. לדעתי, אחרי שנתגלו במשפטו של הינדאווי פרטים רבים על מעורבותה הישירה של סוריה בפרשה, היו הבריטים חייבים לנקוט צעד דראסטי כזה. למען האמת, איני מבין את הסורים. הם התנהגו בצורה מאוד ילדותית והמעורבות של השגרירות שלהם בבריטניה היתה בולטת ושקופה.

ההחלטה מלמדת על נחישותה של ראש ממשלת בריטניה הגב' תאצ'ר במאבק נגד הטרור?

אני בטוח. אל תשכח שתאצ'ר כבר ניתקה את היחסים הדיפלומטיים עם לוב. יש לזכור שהבריטים הרבה פחות תלויים עכשיו בנפט הערבי, מאז נתגלה נפט בים הצפוני, ולכן הם יכולים להרשות לעצמם להיות יותר עצמאיים ביחסם לערבים.

לדעתך ההחלטה על ניתוק היחסים מעידה על הצלחת המאבק שאנו מנהלים נגד הטרור הבינלאומי?

אני מהסס לומר זאת. לדעתי זוהי תגובה בריטית טהורה של משטר באנגליה, הידוע כתקיף למדי. איני חושב שלנו היתה השפעה על ההחלטה, כי במשך שנים היינו די מבודדים במלחמה נגד הטרור. ההתפתחות החשובה שחלה בשנה האחרונה היא שמדינות באירופה הבינו שהטרור אינו קשור כלל למאבק הישראלי-ערבי, אלא נוגע אליהן במישרין. כל עוד הטרור נגע רק בנו, הבריטים לא רצו להתערב ולא היו מוכנים לנקוט שום פעולה נגד הערבים מחשש שזה דבר יפגע באינטרסים שלהם בעולם הערבי. אבל עכשיו כשהם עצמם נפגעים מפעולות הטרור, הם מגיבים בהתאם.

יש לצפות שמדינות נוספות בעולם המערבי ילכו בעקבות בריטניה?

קשה לדעת. הבריטים ישתדלו עכשיו, כמיטב יכולתם, לגייס גם מדינות אחרות, כי הם אינם רוצים להיות מבודדים. לפי שעה יש תגובה רק מארה"ב ומקנדה ולעומת זאת מערב-גרמניה הגרישה עדיין מהססת. חשוב להדגיש, שבצ'נ בריטניה משמש עכשיו כיו"ר תורן של השוק המשותף והוא ודאי ינסה להשפיע על מדינות אחרות בשוק, להפגין הזדהות עם בריטניה.

כדיפלומט ותיק, אתה סבור שניתוק יחסים הוא צעד אפקטיבי במאבק נגד הטרור הבינלאומי?

אין פיתרון אחד למאבק בטרור. יש דרכים רבות ואמצעים שונים שיש לנקוט. אפשר לראות בצעד של ניתוק יחסים מרכיב אחד בצרור של פעולות. לא מזמן קיבלו מדינות החברות בשוק המשותף כמה החלטות חשובות בדבר תאום בין המשטרות ושמירת הגבולות של ארצותיהן.

אין חשש שצעד זה יגרום להקצנה בעמדות של סוריה ובהתקרבותה ללוב ואש"ף?

יש הבדל בין ההשקפות של קדאפי ושל אסאד. קדאפי מתפאר בכך שהוא תומך בפעולות טרור ולעומתו אסד מנסה להתכחש למעורבות ישירה בהן. לדעתי גם הסובייטים שהם הפטרונים של סוריה, חשים שלא בנוח מהמעורבות הסורית בפעולות טרור.

בריטניה קיצרה את האולטימטום

(סוף מעמוד 1)

מאת שאול צדקא וצבי בראל, סופרי "הארץ"

כמה שעות לאחר שהודיעה בריטניה על ניתוק יחסיה עם סוריה, זומן הממונה על שגרירות סוריה בוואשינגטון, בשרא כנאפני, לעוזר שר החוץ, ריצ'רד מרפי, שהודיע לו על ההחלטה להחזיר את השגריר האמריקאי, ויליאם איגלטון, מדמשק.

ראה המאמר הראשי בעמוד 2

ההחלטה התקבלה לאחר שעות ארוכות של דיונים בין נציגים בריטיים לאמריקאיים, בהם סוכם על הצעד, המהווה שינוי מדיניות ביחס לסוריה. שר החוץ שולץ והבית הלבן על ההחלטה, אמר עוזר שר ההגנה, ריצ'רד ארמיטג', כי הוא מקווה שמדינות נוספות ילכו בעקבות בריטניה.

זמן קצר לאחר מכן פורסמה הודעת הבית הלבן, שנוסחה במטוס הנשיא, עליה "סוריה המעודדת [illegible] אחרות, כדי לבצע מעשי טרור [illegible] פוליטי וכלכלי". ההודעה שיבחה את החלטת ראש ממשלת בריטניה ונאמר בה, כי השגריר האמריקאי בסוריה יוחזר לזמן לא מוגבל לארצו ואמצעים נוספים ישקלו תוך תיאום עם בריטניה.

ראש המחלקה ללוחמה בטרור, אל סנל ברמר, יצא לאירופה להמשך ההתייעצות עם בריטניה ועם בעלות בריתה של ארה"ב, לקראת יישום צעדים נוספים נגד סוריה.

בריטניה מפעילה לחצים

בריטניה מפעילה לחצים כבדים על חברותיה בשוק האירופי ודורשת מהן ללכת בעקבות ארה"ב וקנדה ולנקוט אמצעים חריפים נגד סוריה, בעקבות חשיפת מעורבותה בתוכנית לפוצץ את ה"ג'מבו" של "אל על".

שר החוץ, ג'פרי האו, שהוא גם נשיאה התורן של הקהילה, יפגוש מחר את עמיתיו בלוקסמבורג ויבקש מהם להפגין הזדהות עם המהלך הבריטי. כבר עתה שורר רוגז בלונדון כלפי צרפת וגרמניה שרמזו, כי אין בכוונתן לשנות את היחס למשטר בדמשק בעקבות פסק הדין הנחרץ ב"אולד ביילי".

הבריטים הביעו באורח לא רשמי את ההערכה, כי הגרמנים והצרפתים ינצלו את ניתוק היחסים עם סוריה כדי לקדם את אינטרסיהם הכלכליים, לאחר סילוקם של הבריטים. מקורות בכירים הזכירו את העובדה, שבריטניה העניקה לצרפת את כל התמיכה הדרושה לאחר גל הפיגועים בפאריס, כולל כינוס דחוף של שרי הפנים האירופאים, ולא יעלה על הדעת, כי עתה יברחו הצרפתים מאחריותם ואפילו יחזקו את הקשר עם אסאד, עד כדי נכונות למכור לו נשק. הם גם טוענים שגרמניה לא תוכל לשבת בחיבוק ידיים משום שהחקירה הבריטית העלתה, שהינדאווי ואחיו היו מעורבים בשני הפיצוצים שאירעו לפני חצי שנה במערב-ברלין. הבריטים אינם משלים את עצמם, כי 11 המדינות האחרות בקהילה, לרבות ספרד ויוון, ינתקו את יחסיהן עם סוריה, אולם הם מצפים לצעד קולקטיבי משמעותי, שיפגע בקשר של דמשק עם היבשת. באופן לא רשמי הם מעלים שתי אפשרויות — קריאת כל השגרירים להתייעצות, והפסקת התנועה האווירית לדמשק וממנה.

משקיפים צופים, כי לונדון תיקלע מחר בפיסגה לעימות חריף עם עמיתיה הזעומות, כי ניסיון החבלה היה על אדמה בריטית ולכן אין הוא מחייב אותן לנקוט אמצעים.

קוצר האולטימטום לשגריר

אתמול החליט משרד החוץ הבריטי לקצר בחצי את האולטימטום שהעניק לשגריר הסורי ול-21 אנשיו לעזוב את לונדון. על צוות השגרירות יהיה לצאת את המדינה כעבור 7 ימים ולא כעבור 14 ימים, שניתנו להם ביום ששי, כדי לגמול על הארכה בת השבוע שניתנה ל-19 הדיפלומטים הבריטים העושים בדמשק.

גרמניה דוחה ביקור

דניאל דגן, סופר "הארץ" באתונה, מוסר כי גרמניה המערבית החליטה לדחות למועד לא מוגדר את ביקורו של שר החוץ הסורי, פרוק אל שארה, בבון.

מבוכה בצרפת

יואב מוקר, סופר "הארץ" בפריס, מוסר כי, הממשל הצרפתי נמנע מלהגיב רשמית על ניתוק היחסים בין לונדון לדמשק, אך בחוגים רשמיים התקבל אמש הרושם של מבוכה צרפתית ניכרת נוכח ההתפתחויות האחרונות.

מנהיג מפלגת השלטון הגוליסטית הביע אתמול "הבנה" לצעדיה של מרגרט תאצ'ר אך קרא מנגד "לשמור על דם קר". כמה שתופרש בהתפתיות מרומזות נוכח הצעדים הבריטיים הביע ז'אק טובון את כמותו "כבר שמדיניות של קור רוח עשויה להתברר יעילה, אולי אף יעילה יותר ממדיניות של תגובות נמרצות".

הביון הבריטי עקב אחר פעולות שגרירות סוריה לפני ניסיון הפיגוע של הינדאווי

שמעו רעש של פקק שנחלץ מבקבוק שמפניה במסיבה שכונסה בבניין השגרירות הסורית, לחגוג את הניצחון הגדול, כאשר עשה הינדאווי את דרכו משדה-התעופה ללונדון

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). השירותים החשאיים הבריטיים ניהלו מעקב ממושך אחר פעולותיה של השגרירות הסורית בלונדון חודשים רבים לפני ניסיון הפיגוע של נזאר הינדאווי בנמל האוויר של "הית'רו". הם ערכו האזנות לשיחות הטלפון של השגרירות, לטענת חוגי הידיעה, וב-17 באפריל, בשעות הבוקר, כאשר עשה הינדאווי את דרכו מן הנמל ללונדון, הם שמעו קול נפץ, אותו הם חשבו לירייה רובה. רק לאחר מכן התברר לסוכנים המאזינים, כי היה זה רעש של פקק שנחלץ באותה עת מבקבוק שמפניה במסיבה שכונסה בבניין, לחגוג את "הניצחון הגדול".

גורמים רשמיים אינם מכחישים או מאשרים את הידיעה, גם מפני שהשירותים החשאיים דבקים בגרסה, כי אינם עורכים האזנות לנציגויות זרות. אולם מקורות ערביים טוענים, כי אם היתה מסיבה באותו יום בבניין השגרירות בכיכר בלגראביה היוקרתי, הרי היא נערכה לרגל יום העצמאות הלאומי של סוריה, הנחוג ב-17 באפריל. טענה זו מאשרת את ההנחה, כי השלטונות הסורים ביקשו מהינדאווי לבצע את חיסולו של ה"ג'מבו" הישראלי, שאמור היה לנחות ביום הנ"ל ולהעניק להמונים החוגגים בסוריה סיבה נוספת למסיבה.

הוכחות נוספות לקשר הסורי

על החקירה העצמאית, שערכו הבריטים בפרשה מסר שר הפנים מעבר לדברים שנאמרו על ידו, אספו השירותים הוכחות נוספות הקושרות את סוריה לשורת פיגועים באירופה ומערערים את הבסיס עליו ביססו האמריקאים לגמן לתקוף את סוריה באפריל האחרון. הינדאווי שנשבע — על-פי מכתבים שנמצאו ברשות אחיו — "לשפוך את דמם של היהודים עד סוף העולם", היה כנראה מעורב גם בפיצוץ שנערך בדיסקוטק "לה בל" במערב-ברלין, פיצוץ שהביא להחלטתו הסופית של הנשיא רייגן לפעול נגד קדאפי. בידי האח, נמצאו תרשימים של הדיסקוטק, כידוע, בעקבות מעצרו של ניזאר בלונדון, עצרו השלטונות הגרמנים את אחיו בברלין.

רעייתו של שגריר ישראל לשעבר שנפצע בלונדון: החלטת בריטניה מאוד אמיצה

מאת גדעון אלון, סופר "הארץ"

חוה ארגוב, רעייתו של שגריר ישראל בבריטניה לשעבר, שלמה ארגוב, שנפצע קשה בהתקפת מחבלים בלונדון בראשית יוני 1982, בעקבותיה החליטה הממשלה לצאת ל"מבצע שלום הגליל", אמרה אמש בתגובה להחלטת ממשלת בריטניה לנתק את היחסים הדיפלומטיים עם סוריה, בעקבות הרשעתו בדין של המחבל, נזאר הינדאווי, כי "זו היתה החלטה מאוד אמיצה, שנעשתה בזמן הנכון".

ארגוב אמרה, כי לא הופתעה מההחלטה הבריטית. היא הביעה תקווה, שגם מדינות נוספות בעולם החופשי ילכו בעקבות בריטניה וינתקו את יחסיהן הדיפלומטיים עם סוריה. "זו דוגמא טובה" אמרה.

בתשובה לשאלה כיצד הגיב בעלה, שלמה ארגוב על ההחלטה, אמרה: "אני משוכנעת שהוא שמע על כך, כי הוא מאזין לשידורי החדשות, אבל איני יודעת כיצד הגיב, כי לא הספקנו לשוחח על כך".

אמש בתיאטרון / אברהם עוז

נאטורליזם במבחן

מסע יום ארוך אל תוך הלילה מאת יוג'ין אוניל. בימוי: ג'ונתן מילר, תפאורה: טוני ספרינגס, תלבושות: הילה קיט, תאורה: ריצ'רד נלסון. המשתתפים: ג'ק למון, בטל לטלי, פיטר גאלאגר, קווין ספייסי, ג'ודי לין מקלינטוק. באולם רובינא (תיאטרון הבימה).

בזמין מסוגר, כמעט בשעתה לאיר, צופה מבקר התיאטרון של 1986 במאבק השרידות של הקלאסיקה הנאטורליסטית. על מי שהיה בעת עינו של הגרוס [illegible] במשך מאה שלבה בקירות, מטלת עתה זווית ההכוכה האם תצליח [illegible] לשבוע שבור זאת בתיאטרון [illegible] שבמקלע הטלוויזיה.

[illegible]

ומה על המאבק המריוטאלי שבו פתוחה ההפקה שלפנינו תקבל בו ציון עובר; נשוב ונמתין לתיאטרון הנאטורליסטי בפינה הבאה.

המעלות של אל על

	ממוצ' מינימום	ממוצ' מכסי		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	9	12	גשום	11 ✓	13
אתונה	15	24	מ"ח	12	23
בוקרשט	6	9	מעונן	—	—
בריסל	8	13	מ"ח	7	14
וינה	6	10	גשום	6	11
ז'נבה	8	13	מעונן	5	12
לונדון	10	13	מ"ח	9	12
ליסבון	16	19	מ"ח	16	20
מדריד	11	16	מ"ח	6	17
ניו-יורק	7	17	מ"ח	11	18
פאריס	8	14	מ"ח	9	12
פרנקפורט	7	11	גשום	—	—
ציריך	6	10	גשום	—	—
קהיר	20	28	בהיר	17	31
קופנהאגן	7	10	גשום	4	10
רומא	12	18	גשום	8	19
שטוקהולם	5	7	גשום	3	7

אל על

למנכ"ל צים

מתי מורגנשטרן ומשפחתו

השתתפותנו באבלכם הכבד

במות

האם ז"ל

צים חברת השיט הישראלית

הדירקטוריון

נפרדים בכאב ובצער רב

מאבינו וסבנו היקר

מרדכי חנן בישינסקי ז"ל

נלווהו בדרכו האחרונה מחר יום שני כ"ד תשרי תשמ"ז 27.10.86 בשעה 2.00 אחה"צ בבית העלמין הדרום.

(בגבול חולון בת-ים)

נפגשים ליד השער הראשי

המתאבלים: בתנו: רות, ואברהם שדה

נכדיו ונינתו

ומשפחות ליפשיץ

השבעה בבית הבת ירושלים, רח' מרבד סיני 59.

בית מכון ויצמן למדע

אבל על פטירתו של

ד"ר יוסף כהן

שעבד במחיצתו של ד"ר חיים ויצמן וניהל במשך שנים רבות את הועד האירופי למען המכון ופעל ללא לאות לגיוס תמיכה בינלאומית ולטיפוח קשרי המדע של המכון עם מוסדות המחקר בגרמניה המערבית.

על מועד ההלוויה תבוא הודעה נפרדת.

אנו מבכים את יקירנו

ראובן ינאי

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון כ"ג תשרי תשמ"ז 26/10/86

בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין בקרית שאול

רח' בריק 10 צהלה

המשפחה

הננו מודיעים בצער רב על פטירת אמנו היקרה

רחל הראל (הרשקוביץ)

מקמיניץ פודולסק

ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ"ג בתשרי תשמ"ז 26.10.86

בשעה 13.00 בבית הקברות בנחלת יצחק. נפגשים ליד השער

ילדיה: שרה וסיומה הראל
גרשון וחיה הראל
פנינה ויחזקאל מנדלר
נכדיה ונינה
וכל המשפחה

נא להמנע מביקורי תנחומים

בעלי מניות בדובק שוקלים הגשת תביעה משפטית נגד מנהלי החברה

בעקבות החשדות שהועלו נגד מנהלי החברה בדבר העלמות מיסים בהיקף של מיליוני דולרים

מאת אריה לביא, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קבוצה של בעלי מניות בחברת דובק בודקת את האפשרות להגיש תביעות משפטיות נגד מנהליה של חברת דובק בעקבות החשדות בדבר העלמות של מיליוני דולרים שהועלו נגד מנהליה של דובק. המתכבנים להגיש את התביעה הינם בחלקם בעלי מניות בהווה וחלקם הינם יורשיהם של מיישרי החברה שמכרו בזמנו את מניותיהם תוך מאבק משפטי עם חברת דובק ועם בני משפחת גהל שעומדים עד היום בראשה של החברה.

הקבוצה מתארגנת בסיועו של עורך דין משה זינגל הנשוי לבתו של אחד מבעלי הדבק בעבר. עילת התביעה המתוכננת נגד החברה היא כפולה:

★ בעלי מניות בהווה טוענים שאין אפשרות כיום לניהול תקין של החברה במצב שבו המנכ"ל ודוח גהל מאושפז בבית חולים ויש עליו הגבלות בגלל החקירה המתנהלת נגדו על ידי שלטונות המכס. בעלי המניות טוענים שיש למנות כיום מנכ"ל אחר לחברה או למנות מ"מ לגהל עד שהוא יוכל לשוב ולמלא את תפקידו.

★ בעלי המניות בעבר טוענים שהם מכרו את מניותיהם במחיר נמוך מהשווי האמיתי של החברה בהתחשב בכך שיש חשדות שהחברה נהגה לגנוב את מחיר הטבק ולהשאיר חלק מהכספים בחו"ל.

עורך דין זינגל הבודק את האפשרות להגיש את התביעות המשפטיות בעניין זה אישר אמש בשיחה עם סופר "הארץ" שהוא שוקל את האפשרות להגיש תביעה משפטית נגד מנהלי החברה אך בשלב זה עדיין לא התקבלה כל החלטה.

הליכוד זועם על ימי החסד שהמערך הקציב לו

אר־ידור: אני מציע למזכ"ל העבודה להסתפק בבושות שכבר צברה מפלגתו בנושא הרוטציה

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

בליכוד האשימו בסוף השבוע את מפלגת העבודה בצביעות ועזות מצח, בעקבות הידיעה שפורסמה ב"הארץ", שלפיה צמרת העבודה מתכוננת לפתוח במתקפה נגד הליכוד בתום תקופה של 40 ימי חסד. בידיעה נאמר, בין היתר, כי כוונת העבודה להרבות בהצהרות תוקפניות, כדי להגדיר את ההבדלים בין שני הגושים ולהקשות על תיפקוד הליכוד בשנתיים הקרובות.

יו"ר מזכירות תנועת חרות, ח"כ יורם אר־ידור, אמר אתמול, כי מפלגת העבודה חייבת על פי ההסכם הקואליציוני לא רק בכך טבית, אלה בקיום ממשלת האחדות הלאומית, במשך 25 החודשים עד מועד הבחירות. אר־ידור אמר "אני מציע למזכ"ל מפלגת העבודה להסתפק בבושות שכבר צברה מפלגתו בקשר לביצוע הסכם הרוטציה ולא להתחייב עתה להוסיף בושות מאותו סוג גם בעתיד".

ח"כ מכוח גולדשטיין אמר בתגובה, כי הוא מתפלא שמפלגת העבודה מגלה עתה את פרצופה האמיתי ונותנת לליכוד 40 ימי חסד, לאחר 800 ימי החסד שהליכוד העניק למפלגת העבודה ולשמעון פרס. לדברי גולדשטיין, הדרך היחידה לסכל את כוונות העבודה היא גיבוש הכוחות בליכוד ואיחוד תנועת החרות והמפלגה הליברלית. הוא קרא לראש הממשלה, יצחק שמיר, להביא לאלתר לאיחוד הליכוד.

מזכ"ל מפלגת העבודה טען אתמול, כי התכוון בדבריו שמפלגת העבודה איננה עומדת עם סטופר מול הליכוד, אולם היא לא תאפשר לחבריו להוביל את הממשלה לזירה מהסכם הקואליציוני. בהופיעו בפני עובדות התעשייה האווירית, אמר ברעם, כי מפלגת העבודה נאמנה להסכם הקואליציוני עליו חתמה, בלי לוותר על עקרונותיה. לדבריו בשנתיים הקרובות תעלה מפלגת העבודה את הוויכוח הרעיוני בינה לבין הליכוד, כדי שהציבור יהיה חייב להבין, שממשלת אחדות אין פירושה אחידות.

במסגרת אימוני המיבת הצנחנים שהתקיימו בסוף השבוע התאמנו החיילים בהליכות ומסכות מיוחדות נגד גז בלוחמה בתנאים של זיהום השטח בחומרים כימיים. (צילום: דובר צה"ל).

קטטה המונית בכלא באר־שבע: חמישה אסירים נפצעו באגף 7

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

חמישה אסירים בכלא באר שבע נפצעו ביום שישי – שניים מהם פצעים בינוניים עד קשים, כתוצאה מקטטה המונית שהתחוללה באגף 7 בכלא.

דובר שירות בתי הסוהר מסר, כי ביום שישי בלילה החלה קטטה המונית בין שתי קבוצות אסירים יהודיות שמזה חודשים יש ביניהן מתיחות. בשעת הקטטה היו באגף 14 אסירים.

סוהרים בבית הכלא נכנסו מיד לאגף וניסו להפריד בין האסירים הניצים, אך כתוצאה מהקטטה נפגעו חמישה אסירים – שניים מהם הועברו במצב בינוני עד קשה לבית החולים סורוקה בבאר שבע, ושו לאחר קיבלו טיפול במרפאת בית הסוהר.

מבדיקה ראשונית הסתבר, כי האסירים שנפצעו נדקרו באמצעות דוקרנים מאולתרים. אנשי שירות בתי הסוהר ערכו חיפוש מסביב לאגף ובמקום נמצאו כלי נשק שונים נוספים.

טד סילברמן, מנכ"ל סניף טי־דו־אי־יי בארץ

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תעופה

חילופין בצמרת חברת התעופה של ארה"ב "טי.דבליו.איי." בישראל.

טד סילברמן (42) מונה למנכ"ל החברה בארץ, במקום אדי פרנקפורט, שעבר בחברה 40 שנה וימשיך לשמש כיועץ בה.

עורכת את העמוד: אורית גליל.

מכרז שסולתם מתחרה עליו בארה"ב – יבטיח תעסוקה זמנית לעובדים

מאת יונתן שרמן, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"סולתם" מתחרה בימים אלו על מכרז ענק לצבא האמריקאי להספקת מרעומים לפצצות בשווי עשרות מיליוני דולרים. תוצאות המכרז אמורות להיוודע לקראת סוף השנה הנוכחית ו"סולתם" אכן תזכה בו, עשוי מכרז זה להבטיח תעסוקה לחלק ניכר מעובדי המפעל במחצית הראשונה של שנת '87.

ישעיהו גביש מנכ"ל "כור" אמר בהקשר זה, שלמרות חשיבות המכרז, הוא לא יוכל לפתור את בעיית התעסוקה הקיימת במפעל "סולתם" עבור כל העובדים. הוא אישר כי אכן נערכים ניסיונות בארה"ב לקבלת הזמנה גדולה מארץ זו.

ההערכה היא, של"סולתם" סיכוי טוב לזכות במכרז זה, אבל כזכור, "סולתם" זכתה בעבר במכרז ענק של מאות מיליוני דולרים להספקת מרגמות ופצצות מרגמה לצבא האמריקאי, אך הזמנה זו לא יצאה לפועל בגלל עירעור של חברה מתחרה על תוצאות מכרז זה.

מצרים מזהירה את ישראל מפני מעשי תוקפנות נוספים בלבנון

קאהיר (ע"מ). משרד החוץ המצרי זימן אליו את שגריר ישראל בקהיר, משה ששון, ומסר לו אגרת ממשלת מצרים אל ממשלת ישראל. באגרת כלולה אזהרה רשמית מפני הגאות מעשי תוקפנות חדשים נגד לבנון.

מקורות רשמיים במשרד החוץ המצרי אמרו ל"אל־אהראם", כי האגרת המצרית קראה לממשלה הישראלית לנהוג באיפוק ולאמץ מאמצי תיווך בדרכי שלום, כדי שישראל תקבל את הטייס השבוי, מבלי להגביר מהלומות שיגבירו את האיבה בין ישראל לערבים ויכשילו את הניסיונות להחזיר את היציבות והשלום לאיזור.

כן הדגישו מקורות המקורבים למוסד הנשיאות בקאהיר, כי הבהנה המצרית קיבלה בתחילת השבוע דו"ח ממנגנוני המודיעין הצבאי, לפיו "הוכרז מצב כוננות עליונה בשירות צבא הגיבור". עוד נאמר בדו"ח כי נעשות עתה הכנות צבאיות ישראליות גדולות במגמה לבצע פלישה צבאית רחבת מימדים ללבנון.

הצעה למיתקן התפלה מרכזי בים המלח

הוגשה לנציב המים

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

תוכנית להקמת מיתקן התפלה מרכזי לאזור ים־המלח – באמצעותו ניתן יהיה להתגבר על בעיית אספקת מי שתיה לבתי המלון ועל מצוקת המים הכוללת באזור – הוגשה לנציב המים על־ידי המהנדס הראשי של מקורות, שמואל קנטור.

המיתקן אמור לקום בנווה זוהר, בהשקעה של כ־800 אלף דולר. בשלב ראשון הוא אמור להמתיק כ־1,900 מ"ק ביממה. המים ימשכו ממים מסננים מקידוחי "תמר" הב־ מת. שתפוקתם בהיקף מי שתיה תהיה כ־2,300 מ"ק ביממה. [illegible] נוספת לפתרון הבעיה – סינון המים המתוקים מקידוחי "תמר" והתפלת כמות קטנה למי שתיה בלבד. כמות זו תסופק לבתי המלון בקו מיוחד. בהתאם לחלופה זו יוקמו שני מתקני התפלה – בנווה זוהר ובעין־בוקק, בתפוקה של 100 מ"ק ביממה כל אחד. כן תזרים המערכת הראשית מים מסננים לא מותפלים בכמות של 3,300 מ"ק ביממה. ההשקעה המירבית בחלופה זו נאמדת ביותר מחצי מיליון דולר, אך בעתיד צפוי שידרשו השקעות נוספות לאגירה ולסידורי חלוקה של המים המותפלים.

העירייה מעכבת החלטה על שיפוץ כיכר מלכי ישראל

החמיר מצב הריצוף מאז תערוכת השריון

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

מצבו העירוני של כיכר מלכי ישראל בתל אביב הולך ומחמיר, כך עולה [illegible] מקומות חלולים לסכן את ההולכים. הקהל הרב המגיע למקום מאז תערוכת השריון נאלץ לטייל על מרצפות שבורות ומרוקות.

דובר עיריית תל אביב בני כהן מסר בתגובה כי העירייה מודעת למצב הכיכר וכי בתכניתה לחדש את המקום. תכנית החידוש מתעכבת עד להכרעה האם יקום מחניון לכיכר חניון תת קרקעי אם לאו. הכרעה זו תיפול רק אחרי שייפתח החניון התת קרקעי של פרויקט גן העיר בחודשים הקרובים ואז יוברר אם יש צורך בחניון מתחת לכיכר מלכי ישראל.

עובדי המזרחי מתכננים לחדש את העיצומים

מאת אריה לביא

ועד העובדים של בנק המזרחי מתכנן לחדש את העיצומים שהופסקו ערב חג הסוכות זאת במחאה על סירובה של הנהלת בנק המזרחי לשלם לעובדים תוספת שכר.

בכינוס שקיים ועד עובדי הבנק סוכם להמתין עוד יום יומיים לקבלת הצעות חדשות מטעם הנהלת הבנק בניסיון למנוע את חידוש הסכסוך. אם לא יתקבלו הצעות חדשות ואם ההנהלה תהיה איתנה בדעתה לא לשלם תוספת שכר יחדשו עובדי מזרחי בימים הקרובים את העיצומים.

הסכם השכר שנחתם בבנק לאומי ביום רביעי גרם להקשחה בתביעות של עובדי בנק דיסקונט כלפי ההנהלה. עובדי דיסקונט אמנם לא צמודים לשכר עובדי בל"ל אך בוועד עובדי דיסקונט מסרו ל"הארץ" שמצבם של כל הבנקים דומה ואם בבנק לאומי יכולים לשלם תוספת שכר לעובדים הרי שניתן לשלם תוספת כזו גם בבנק דיסקונט. יצוין שעובדי דיסקונט טרם הגישו את תביעותיהם לשנת 1986 להנהלת הבנק והתביעות הללו יוגשו בימים הקרובים. יצוין עם זאת שעובדי דיסקונט קיבלו כבר תוספת שכר לפני כמה חודשים על חשבון שנת 1986.

שר ההגנה הבלגי ביטל ביקורו היום בגלל המשבר בארצו

(עש"ת). בעקבות משבר ממשלתי בבלגיה ביטל שר ההגנה הבלגי את ביקורו הרשמי בישראל כאורח שר הביטחון יצחק רבין. השר מבלגיה עמד להגיע היום לביקור בן ארבעה ימים. השר הבלגי פרנסואה קסוביה דה דונאה התנצל על הביטול והביע תקווה לבקר בארץ בעוד זמן מה.

טעות שלנו

בכותרת לידיעה על מחקר ראשוני שבדק תגובות צופים, לסדרה "אשכנזה", על יחסי יהודים־ערבים ("הארץ", 24.10), נפלה טעות. המחקר נערך בקרב אוכלוסיית מבוגרים ולא בקרב תלמידים, כפי שנכתב בטעות.

טוסו לניו יורק

ב־747 של טאואר אייר

תל אביב־ניו יורק (גם חזרה)

ניו יורק־תל אביב ישיר NON STOP!

ב־699.-$ בלבד! (מ־1 בנובמבר 86')

לצעירים עד 25 תל אביב־ניו יורק

ב־298.-$ בלבד!

תוספת 99.-$ בלבד!

TowerAir

השוק המשותף יאשר הסכם סחר עם תושבי הגדה ועזה

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). כנס שרי החוץ של מדינות השוק, מחר בלוקסמבורג, יעניק הכרה פורמאלית לתושבי עזה והגדה המערבית – כתב אתמול "פוליטיקן". העיתון הדני המוסר כי השרים יאשרו הסכם סחר בין השוק לתושבי השטחים ולפיו יורשו תושבי השטחים לשווק כל סוגי ירקות – למעט פרי הדר – ללא מכסות.

העיתון מצטט חוגים מדיניים בבריסל, לפיהם ההסכם עם תושבי השטחים ייעשה בהתאם לחוק הנהוג בירדן ומצרים ויעניק עדיפות לחקלאי השטחים, מאחר שההסכם הנוכחי בין השוק לישראל מגביל את יצוא הירקות למכסות. בנוסף, יוחלט על מתן מענק כספי מיוחד של 4 מיליון דולר לתושבי השטחים למטרות הומאניות. ההסכם זכה להסכמת נציבות השוק (הגוף המקביל לממשלת הקהילה האירופאית).

משרד החוץ תובע מעיריית ת"א לקיים אירוע מוסיקלי משותף עם שגרירות צ'ילה

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

משרד החוץ לוחץ על עיריית תל־אביב לקיים אירוע מוסיקלי בשיתוף עם שגרירות צ'ילה בארץ, כדי שיחסי שתי המדינות לא יתערערו – על כך נודע לסופר "הארץ".

האירוע אמור להתקיים בחמישה בנובמבר במוזיאון העירוני בתל אביב. [illegible] הוא מתוכנן להתקיים בחסות שגרירות צ'ילה בארץ וסגן ראש עיריית תל אביב הממונה על אגף התרבות נתן וולוך. לאור הדיווחים על המתרחש בצ'ילה, הוליט ראש העירייה, שלמה להט, וסגנו וולוך לבטל את האירוע.

הודעה ברוח זו הועברה לשגרירות צ'ילה בתל אביב, שמחתה במשרד החוץ על ביטול התוכנית. משרד החוץ פנה לעיריית תל אביב בתביעה לקיים את האירוע המוצע, מכיוון ששתי המדינות מקיימות [illegible] והאירוע המתוכנן הוא תרבותי ולא פוליטי.

בעל מלון גני שולמית באילת: חב' יערית בחיפה טעתה ברישום החדרים

מאת נורית בהטא, סופרת "הארץ"

48 נופשים עובדי "ציקלון" רשר מבור שהגיעו בתאריך 19.10 למלון גני שולמית באילת – ולא נמצאו חדרים עבורם – נפלו קורבן לטעות חברת יערית; כך טוען בעל מלונות גני שולמית בצלאל מזרחי.

מנהל חברת יערית רוני גירון הציג בפני "הארץ" מסמך קניית 75 חדרים במלון גני שולמית בתאריכים 19 עד ה־25 לחודש זה, ולדבריו ברשותו קבלות על תשלום חדרים אלה מראש. מזרחי טוען כי ברישומי המלון לא נכללה הקבוצה הנ"ל והמסמך אינו כולל אותה. את תגובת רוני גירון לא ניתן היה להשיג אתמול.

האוצר דוחה בקשות יבואנים לייקר שוב מחירי המכוניות

ידון השבוע בביטול ההפקדה ובמקביל בהעלאת מס הקנייה

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר, ידון השבוע, בהיערכות לקראת הפחתת המכסים על שורה של מוצרים מיובאים, בראשית ינואר '87. המגמה המסתמנת כיום באוצר היא לבצע כמתוכנן, את הפחתת המכסים על המוצרים, ולבטל את ההפקדה, אולם להעלות במקביל את מס הקנייה על חלק ממוצרי הצריכה כגון: מכוניות, ומכשירי וידיאו. גורמים בכירים באוצר הסבירו אמש כי בימים הקרובים, לאחר גיבוש הצעת תקציב המדינה לשנת 87', יוחלט כיצד לנהוג בעניין.

באוצר, דוחים לפי שעה בקשות של יבואנים להעלות את מחירי המכוניות החדשות. בטענה, שהיבואנים זכו בחודש שעבר להעלאה. עם זאת, נבחנת האפשרות לשנות את טבלת המיסוי של המכוניות. היבואנים דורשים לקבוע דרגת מס אחידה למכוניות בנפח של 1,300־1,600 סמ"ק.

מנהל המכס פרדי בריקה אומר כי בנושא הפחתת המכסים, יש לקחת בחשבון אפשרות שהפחתת המכסים, תגרום ליבוא מוגבר של מוצרים, המתחרים עם מוצרים המיוצרים בשוק המקומי. בריקה הוסיף כי הפחתת המכסים על מכוניות, כפי שמתחייב מההסכמים הבינלאומיים שעליהם חתומה ישראל, עם השוק האירופי המשותף ועם ארה"ב, תביא להוזלה של כ־5 אחוזים בלבד, במחיר לצרכן. זאת, מאחר והפחתת המכסים חלה רק על שיעורי המכס המוטלים על המכוניות, בעוד שרוכש מכונית משלם גם מס קנייה ומע"מ. נטל המס העיקרי, המוטל על רוכשי המכוניות, הוא מס הקנייה.

בריקה הוסיף כי בתקציב 86', נלקח בחשבון אובדן הכנסות של 50 מיליון דולר שהוא המכס, שיוסר בתקציב, עקב הפחתת המכסים בחודשים ינואר־מארס 87'. הפחתת המכסים כולה, בהנחה שלא ייעשו צעדים משלימים, תגרום לאובדן הכנסות למדינה בסך של 200 מיליון דולר לשנה.

40 שנה ל"פיאט" בישראל

פיאט מכריזה על 40 ימי מבצע עם מחירים מיוחדים לדגמי "רגאטה" החדשה.

New Regata

Re-Styling 1987

המחירים כוללים:

רדיו טייפ דיגיטלי + רמקולים + אנטנה + התקנה

40,000 ק"מ אחריות (במקום 32,000 ק"מ. שאר התנאים ללא שינוי)

40 אשראי עד תשלומים

כסויים מקטיפה למושבים

מנעול למיכל הדלק

33% הנחה למזגן־אוויר

שטיחים לריצפת הרכב

כסוי קטיפה להגה

מראה פנורמית

קח רגאטה חדשה ותקבל יותר...

יותר איכות... יותר קילומטרים... יותר תמורה...

יותר אביזרים... יותר אוטו...

פיאט רגאטה החדשה הבחירה של הבכירים!

לבחירתך:

★ רגאטה חדשה 70 – 1300 סמ"ק – 5 הילוכים או אוטומטית

★ רגאטה חדשה 85S – 1500 סמ"ק – אוטומטית

★ רגאטה חדשה 100S – 1600 סמ"ק – 5 הילוכים ומערכת הזרקת דלק SPI

★ רגאטה חדשה סטיישן – 1300 סמ"ק – 5 הילוכים

★ רגאטה חדשה סטיישן – 1600 סמ"ק – 5 הילוכים ומערכת הזרקת דלק SPI

החל מ־23,300 ש"ח

כולל מע"מ – ללא הפקדה

לפי מחירון החברה מס. 6/87 מתאריך 26.10.86

△ המבצע מוגבל ל־40 יום או עד למגמר המלאי

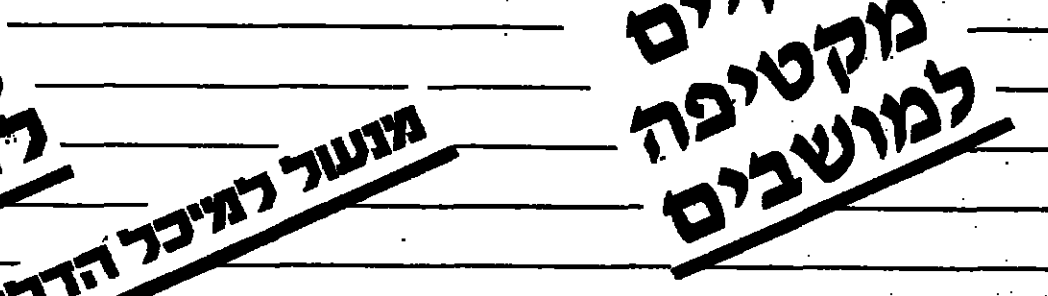

FIAT

פיאט. טכנולוגיה בתאוצה

המבצע כפוף לתקנון המבצע הנמצא במשרדי פיאט.

אדוין

ת"א־יוהנסבורג עם חניית ביניים אחת ובציריך

הקו החדש של S.A.A.

חדשות טובות מהמובילה הלאומית של דרום אפריקה

★ מה־27.10.86 הטיסה ליוהנסבורג עם חניית ביניים אחת בלבד ובציריך

★ בכל יום שני ב־15:50

★ 9 תשלומים שיקליים (בריבית צמודה)

★ ל־S.A.A. קשרים מצויינים עם כל שרותי הקרקע והתיור בדרום אפריקה

לפרטים נוספים פנה לסוכן הנסיעות שלך או ל־S.A.A. 03־657750־658288 או לנציגנו בירושלים 02־248807

סע עם S.A.A. והרגש בהבדל

SAA SOUTH AFRICAN AIRWAYS

مطابق للأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארדי

התקדים המסוכן של מייקל ריי

מן הציע

מאת מיכאל קרנון

מבחינה תקשורתית הנושא יוצא מן הכלל. כוכב כדורסל גדול, מהעילית של הנ.ב.א., מגיע לישראל כדי לשחק בקבוצה המדורגת אחרונה בליגה הלאומית. בגיל 31 עדיין יכול היה מייקל ריי ריצ'רדסון להשתכר סכומי עתק בכדורסל המקצועני. למרות זאת, יסתפק בסכומים צנועים בהפועל רמת־גן.

הסיבות ברורות. ההסתבכות של "שוגר" בסמים קשים גרמה להשעייתו משורת המקצוענים. פעמיים איפשרו לו להשתקם ולחזור לפעילות. בפעם השלישית הוחלט, כי ההשעיה היא לצמיתות.

הסוכן שלו הציע את שירותיו לקבוצות אירופיות. אף אחת מהן לא ניצלה את ההזדמנות לרכוש שחקן כזה במחיר מציאה. פרט להפועל רמת־גן.

בואו של ריצ'רדסון לישראל כבר הספיק לעורר תגובות רבות בקרב אנשי כדורסל בארץ ובחו"ל. הרוב מופתע ואפילו נרעש. מדוע צריך דווקא הכדורסל הישראלי לקלוט צרכן סמים מוכר ומורשע, כאשר מדינות אחרות סירבו לעשות זאת ? איזו תרומה יקבל הכדורסל שלנו בקרב הנוער, אם יופיעו ריצ'רדסונים למיניהם בקבוצות שלנו?

אין זה סוד, שהיו וכנראה ישנם עוד כדורסלנים אמריקאים בליגה שלנו, המשתמשים בסמים למיניהם. אין אפשרות לבדוק כל שחקן המגיע לכאן ולהכשיר, שאין ביניהם נוטלי סמים. אבל מדוע צריך להביא כדורסלן, שכבר הורשע שלוש פעמים בנטילת סמים קשים?

זה אולי "גימיק" טוב לעורר עניין ולהשיג פירסום. ואם באמת מתכוון ריצ'רדסון להשתקם, מדוע דווקא ברמת־גן?

טבלת הליגה הלאומית

	משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1. הפועל כפר־סבא (7)	5	3	1	1	4—7	10
2. מכבי חיפה (1)	5	3	1	1	3—6	10
3. בית"ר ירושלים (8)	5	2	3	—	7—10	9
4. בני־יהודה (2)	5	2	3	—	5—8	9
5. מכבי תל־אביב (4)	5	2	2	1	4—9	8
6. מכבי פתח־תקוה (5)	5	2	2	1	4—8	8
7. מכבי נתניה (3)	5	2	2	1	4—4	8
8. הפועל פ"ת (6)	5	2	1	2	3—5	7
9. שמשון ת"א (12)	5	1	3	1	3—4	6
10. מכבי יפו (11)	5	1	3	1	7—5	6
11. בית"ר ת"א (9)	5	2	—	3	12—9	6
12. מכבי יבנה (10)	5	1	2	2	4—2	5
13. הפועל ב"ש (14)	5	1	2	2	6—3	5
14. הפועל ת"א (13)	5	—	4	1	3—2	4
15. הפועל לוד (15)	5	—	2	3	5—2	2
16. בית"ר נתניה (16)	5	—	1	4	12—2	1

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

הרחק מההמון הסוער: כפר־סבא בראש הדירוג וניצחון 5—3 לבית"ר ירושלים

תל־אביב לא אהבה את הדרבי הזה

אלי דריקס ממכבי מתמודד מול שוער הפועל אריה אלמר, אבל ההרמוניות כאלה היו נדירות מאד אתמול בדרבי התל־אביבי המאכזב. (צילום: עודי קרן)

מהומה רבה על לא מאומה: מכבי והפועל ת"א שוב 0—0

מאת דרור מנר

לפני פתיחת הדרבי עדיין נופף הקהל הרב, שמילא מקדמו את יציעי בלומפילד, בהתלהבות ברגלים; הציף אל־על בלונים בצבעי אדום־צהוב ואף השליך רימוני עשן מסטנדרטים כמיטב המסורת. בסיום המחצית הראשונה השמיע קהל זה שריקות בוז צורמות, שחזרו על עצמן גם בסיום המאכזב.

אין ספק מי שהפסיד היה הכדורגל הישראלי. מסע הפרסום העצום שנמשך כל השבוע, בחלק מהעיתונות וברדיו, שכלל ראיונות עם מבוגרים וקרובי משפחה של משתתפי הדרבי — הוזיד אולי קהל שכבר הדיר רגליו ממגרשי הכדורגל. אולם לא לאורך זמן. יהיה הפרסום מוצלח ככל שיהיה, כל עוד המוצר עצמו פגום, שוב לא ירכוש אותו הקהל. והחששות, שזה מה שעשה הדרבי של אתמול לאוהדים, רק התמימים נפלו בפח.

לא היה זה סוד, שהפועל הציג עד כה העונה מישחקים כושלים, ובמכבי דיברו על עליונות ברורה. אולם אתמול הפגינו שתי הקבוצות רמה שווה אשר, למרבה הצער, היתה ירודה וגרמה אכזבה רבה לצופים. המערכים הדומים בשתי הקבוצות מנעו פיתוח מישחק פתוח ותוקפני. הצבת שני חלוצי חוד הקלה במידה מרובה על ניסיונות הבלימה של ההגנות, בעוד שסיוע מצד מגינים או קשרים, באמצעות האגפים או בדרך כלשהי — כמעט לא היה. מישחק מרכז השדה המשופע בקשרים היה יותר מעניין, בעיקר בזכות משה סיני מהפועל וחיים גולדברג במכבי (ולעתים גריאני), היחידים שידעו לשלוח כדורים ארוכים מצד לצד (לרוחב המגרש). אמנם לא היתה שמירה אישית, אולם רוב השחקנים היו סטאטיים וכך הספיקה שמירה אזורית לבלום סכנה מבעוד מועד.

המחצית הראשונה היתה חלשה ביותר, ורק שלושה אירועים חריגים נרשמו במהלכה. גיל לנדאו בעט בסיבוב בדקה ה־13 והשוער קלט. בדקה ה־24 הגביה אבי כהן כדור, דריקס נגח והכנס המשיך בנגיחה, אך אלמר המצוין זינק וקלט. גריאני בעט בדקה ה־25 ואלמר שב קלט.

הסיכון הממשי הראשון, בדקה ה־47, אולי הביא את התנופה למישחק במחצית השניה. דריקס בעט מקרוב, הכדור נהדף מגופו של אלמר המזנק אל מכבס, שבעט למשקוף. סבק הדסיף שתי בעיטות (דקות 52, 61) ודריקס בעט גם הוא (59), אולם אלמר היה במקום וקלט. כשרונו של דריקס בנגיחות כלל לא נוצל, ולא הוגבה לעברו אפילו כדור אחד מהאגף. וכך הוחלף דריקס בדקה ה־63 על־ידי הקשר אלון נתן, כשמכבי פונה לחזור. גם בהפועל ניסו תרופה, כששבתאי לוי הוחלף את אליאור ברנס (דקה 67). אולם את לוי לא ראינו כמעט והוא עוד יותר להבריג במרכז השורה.

הגם שהמישחק היה שקול, בעטו שחקני מכבי יותר לשער וכך גם היה שוער הפועל המצטיין בשדה, בעיקר מפני שלא נמצא שום שחקן אחר הראוי לתואר זה. סיכון שער מכבי על־ידי הפועל בא בעיקר בעקבות בעיטות עונשין של משה סיני, אך רק בעיטה אחת שלו (דקה 74) היתה מוצלחת והכדור מ־25 מטר פגע במשקוף, אולי כדי שגם בענין הבעיטות למשקוף יהיה שוויון.

ייתכן והפועל מרוצה יותר מהתיקו, אך גם מכבי לא היה ראוי ליותר. הגונבים ודאי מרוצים, וכך יצא שהמפסיד העיקרי באמת היה — הקהל.

מכבי תל אביב — הפועל תל אביב 0—0

★ המצטיין: אריה אלמר

● מכבי תל אביב: גינזבורג, מ. כהן, א. כהן, שמעונוב, אוזלאי, גולדברג, לולה, גריאני, סבק, מכבס (סבזורי), דריקס (נתן). המאמן: שמעון שנהר.

● הפועל תל אביב: אלמר, שוקרון, זאנה, אקוזיה, מוסטרל, ברנס (לוי), הרמה, עמר, סיני, לנדאו, בן שטרית (ליברוס). המאמן: דוד שוייצר.

שפט אריה פרוסט, 19000 צופים באיצטדיון בלומפילד ביפו.

איזה יופי, מייקל יפה!

מאת נפתלי ועידא

מישחקי הפועל כפר־סבא מול מכבי נתניה כבר היו למסורת של מיפגשים רוויי מתח והתפוצצות ושופעי התרחשויות.

הפתיחה היתה שייכת כולה לנתניה. שלום תקוה, ביכולת וירטואוזית ומעוררת קנאה, סחף את חבריו לשורה של מיתקפות מתואמות ומסונכרנות היטב על שער כפר־סבא. שליטתו הנפלאה בכדור סחטה קריאות התפעלות גם מאוהדיה המושבעים של כפר־סבא, אשר למולם התנייעו ביכולת שיא של האיש באפודה השחורה, אייר שמיר, אשר עצר את המיתקפה הגדולה של נתניה. בדקותיה הגדולות (9 ו־10) הילך שמיר שני כדורים אבודים מרגלי משה כאוזן תוך זינוק לרגליו, ומרגלי רוני לוי בהדיפת התאבדות.

למה שקרה אחרי 25—30 דקות יש רק הסבר אחד: נתניה נעלמה מהמגרש, מחמת כושר גופני לקוי של מרבית שחקניה.

כפר־סבא ניצלה את השבירה הזו והחלה תוקפת, אבל לא היו אלה תקפות מתוכננות ומסוגננות כפי שאהבנו לראות. לא היה שימוש יעיל בקיצונים והיתה התפקעות באורכפי הגבהות לעבר ראשו התמיד של אלי יאני, אשר נשמר על־ידי חיים בר. יותר מכך: מספרית נפלו חלוצי כפר־סבא ממגיניה של נתניה, אשר התגוננו בחמישה עד שישה שחקנים מול ניסיונות החדירה של שניים שלושה חלוצים בלבד.

אחרי בעיטה של אלי יאני לקורת שער נתניה (38) וכדור שהודבק למשקוף מרגלי מימוני (67) החלו צופים רבים להאמין, כי השערים באיצטדיון החדש מכושפים ובלתי חדירים. אבל הדקה ה־70 נשאה בחובה את השער הראשון ההיסטורי באיצטדיון החדש: מייקל יפה שלח מסירת עומק למאיר נוחר, אשר השתלט על הכדור ושלח אותו מ־12 מטרים שטוח לרשת.

מייקל יפה, שלא הגיע אתמול למיצוי יכולתו עקב פציעה ממושכת, עשה בדקה ה־82 את הבלתי ייאמן: הוא קלט כדור במרכז השדה, חלף על פני שניים־שלושה משחקני נתניה, הוליך מסירה כפולה עם מאיר נוחר, קלט את הכדור החוזר, עקף את אריה חביב וגילגל את הכדור פנימה מטווח קצר. שער בביצוע אישי נדיר, שהקפיץ את הצופים, שהודו לו במחיאות כפיים קצובות.

הפועל כפר־סבא — מכבי נתניה 2—0 (0—0)

השערים: מאיר נוחר (70), מייקל יפה (82).

★ המצטיין: אייר שמיר.

● הפועל כפר־סבא: שמיר, איזינגר, סיימון, גרמיש, איינשטיין, מרגון, יפה (תמיר ברזויים), מימוני, רביבו, יאני, נוחר. המאמן: נסים בכר.

● מכבי נתניה: חביב, ש. מנחם, בר, חסן, מחלוף, גבאי (פרץ), מסיקה (י. מנחם), חלפון, בארון, תקוה, ר. לוי. המאמן: זאב זלצר.

שפט חיים ליפקוביץ, 5,500 צופים באיצטדיון בכפר־סבא.

ההימור הנועז של המאמן פרלמן: פוגל — בלם

מאת חנן פארי

פנים מחייכות בבית"ר נתניה. העולה החדשה ללאומית, שפתחה את הליגה בארבעה הפסדים, החליפה מאמן ושינתה את פניה ללא הכר. המערך החדש שהציב המאמן הותיק שמואל פרלמן עלה יפה.

לפני שריקת הפתיחה היו לבית"ר כל הסיבות לנחול תבוסה חמישית ברציפות. מורל שפוף, היעדרם של שחקני מפתח והצורך לשלב שני נערים בני 17. כל אלה לא סייעו להרכב החסר של המאמן פרלמן. אולם המאמן הותיק הימר על שינוי מהפכני: הציב את הותיק ישראל פוגל בעמדת בלם אחורי. הוא שלף מן הספסל את אבישי גולן והציבו כמגן, בעוד שצעיר אחר, אילן עזריה, תופקד בחוץ לצידו של ויקי.

התוששות של בית"ר בפתיחה דירבנו את שחקניו להקרבה ולשמירה צמודה על שחקני המפתח של חיפה. קירט עשה צרות לזאהי ארמלי המסוכן, ואף סייע להתקפה; פרוסי, במחצית הראשונה, הקדים במרבית המקרים את סלקטר, הבולט היה הנער שניא איצקוביץ, ששמר היטב על בריילובסקי המסוכן.

השינוי העיקרי של פרלמן — פוגל כבלם קדמי — היה המוצלח ביותר. השחקן הותיק התבסס על ניסיונו ומישחק הראש שלו, כדי לסוכך על שער ולסכל ניסיונות פריצה ובעיטה לשער.

ממכבי חיפה נעדר ברוך ממן (עונש הרחקה), ומאידך שב לאחר היעדרות המגן ציון מרילי, שהפגין מישחק מאפק. התפוקה של בריילובסקי וארמלי היתה נמוכה מהרגיל. גם שיתוף הפעולה ביניהם היה לקוי.

כבר בדקה השלישית פרץ ויקי פרץ משמאל והגביה לרחבה, אך עזריה הוציא את עמוד השער. פוגל הגיע לשיאו בדקה השישית, כאשר פרוסי שגה והגביה כדור מסוכן לאחור. בריילובסקי עט על המציאה ופרץ קדימה עם הכדור, אך במקום לבעוט העדיף להתקדם ופוגל הוליך מרגליו את הכדור באלגנטיות.

בשלב ששילו לו למגרש את גבעול במקום סלקטר. בדקה ה־54 בעט חיים לוי כדור עונשין אלכסונית מ־25 מטר, הגנת חיפה ציפתה להגבהה, אך לוי העדיף בעיטה חזקה ושטוחה, שרק בעמל רב נהדפה בידי אבי רן.

בית"ר נתניה — מכבי חיפה 0—0

★ המצטיין: ישראל פוגל

● בית"ר נתניה: שמעון לביא, קירט, פוגל, פרוסי, אבישי גולן, יונה, איצקוביץ (גבייש), חיים לוי, שטולברג (סונדרס), ויקי פרץ, אילן עזריה. המאמן: שמואל פרלמן.

● מכבי חיפה: אבי רן, אהרוני, אוסמו, קליינר, מרילי, אבו קירט, ליאור רוזנטל, בריילובסקי, סלקטר (גבעול), ארמלי, עופר מזרחי. המאמן: שלמה שרף.

שפט יהושע לויה, 3500 צופים באיצטדיון סובוק בנתניה.

אלון נתן ממכבי נלחץ מאחור על ידי אילן שוקרון, בדרבי התל־אביבי שהסתיים בקול ענות חלושה. (צילום: עודי קרן)

יפו: דניאל הגואל

מאת אילן פיש

ניתן היה לצפות ממישחק, הנערך הרחק ממוקדי ההתענינות, שלא יסבול ממתח, הפוגם לעתים במיצוי יכולתם של השחקנים. אולם ההיפך הוא שאירע. מרקע הפתיחה שיחקו מכבי יפו ומכבי פתח תקוה בעצבנות רבה, ואת המחיר שילם מגן פתח תקוה מאיר כהן, שהורד באלונקה בדקה ה־37.

1,000 צופים ויתרו על הדרבי התל־אביבי, שנערך לא הרחק, והביעו אמון בקבוצות מכבי מיפו ומפתח תקוה. כל אלה הבינו עד מהרה שטעו. במקום כדורגל חזוי ונאה לעין, התנהל במגרש מישחק חלש ונרפה, שהמקריות שלטה במרבית מהלכיו.

המחצית הראשונה היתה שקולה ובלטו בה שני אירועים בלבד: הראשון היה שער היתרון של פתח תקוה בדקה ה־16. רפי כהן התנהל עם הכדור לאורך הקו הימיני; לכדור שהגביה לרחבה המתין רונן רביבו, שהיה בלתי מכוסה ולא התקשה לנגוח פנימה. בדקה ה־43 ניצל מנשה מזרחי טעות גסה בהגנת פתח תקוה, אך נכשל בבעיטתו מול השוער פביאן ובעט לגופו המזנק.

המחצית השניה הבליטה שינוי בגמגמה של הקבוצות. יפו החלה ליזום התקפות ופתח תקוה נסוגה לעבר שערה. אולם יפו לא הצליחה לנצל את יתרונה, ונכשלה בהגבהות כדורים מתמיים לתיבת החמש, שם ניצב השוער פביאן, שבמישחק טוב ובוטח ידע לקטוע כדורים אלה. בדקה ה־87, כשנדמה היה שמכבי פתח תקוה ישוב עם ניצחון שלישי רצוף, ניצל בלם יפו ישראל דניאל מהומה ליד שער היריב, מטווח קרוב בעט פנימה והיקנה לקבוצתו תיקו מוצדק לכל הדעות. זו הפעם השלישית העונה שיפו נחלצת בביתה מפיגור, עדות לשינוי שחל השנה באופי הקבוצה.

בגלל שיפוטו הגרוע של בני כהן, גלש המישחק לפסים בלתי ספורטיביים.

מכבי יפו — מכבי פתח תקוה 1—1 (0—1)

השער למכבי יפו: ישראל דניאל (87), השער למכבי פתח תקוה: רונן רביבו (16).

★ המצטיין: עופר פביאן.

● מכבי יפו: קוניצקי, מאיר דוד, ישראל דניאל, כהן צדק, סלימן (משה ראובן), אלקולומברה, לניאדו, מנשה מזרחי, ציפרוט (שמעון כהן), אמינב, עופר דיגמי. המאמן: בן־דור מזרחי.

● מכבי פתח תקוה: פביאן, דאן, אוזבל, גד מכבס, מאיר כהן (אלון ירחום), נוריאל, אלישע לוי, אליאספור, לייבסור, רביבו, רפי כהן (תמיר דניאל). המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

שפט בני כהן, 1000 צופים באיצטדיון באון ביפו.

ליגה א'

● מחוז הצפון: הפועל קרית־שמונה — מכבי עפולה 2—0 (0—0), מכבי טמרה — הפועל "עליה" כפר סבא 1—1 (0—1), מכבי אור־עקיבא — הפועל רעננה (0—0), הפועל קרית־אתא — מכבי אחי' נצרת (0—0), מכבי חדרה — הפועל טירת הכרמל 3—1 (1—1), הפועל טמרה — הפועל טייבה 3—0 (0—1), הפועל טירה — בית"ר חיפה 1—0 (0—1).

● מחוז הדרום: מכבי קרית־גת — בית"ר באר־שבע 3—2 (2—1), הפועל קרית־אונו — הפועל ראשון לציון 1—0 (0—0), הפועל מלאכי — הפועל בית־שמש 0—0, הפועל רמלה — "לורוס" הולון 2—1 (1—1). שער "לורוס" תמיד גילת נפגע בדקה ה־60 והובהל לבית חולים. הפועל אזור — הפועל יהוד 3—0 (0—1), הפועל רמת־השרון — הפועל אור־יהודה 0—0, הפועל בת־ים — הפועל אשקלון 2—1 (1—1).

ניצחון לבאר־שבע באדיבות שוער פתח־תקוה

מאת יגאל פלג

ניצחון ראשון לבאר־שבע בליגה ובמיגרשה הביתי השנה, תחת שרביטו של מאמנה החדש דוד ברנר. אמנם מוקדם לדבר על מהפכה במישחקה של באר־שבע, אך ניתן בהחלט לציין שלושה שינויים בולטים: השחקנים לחמו, השוער זרביצקי הנוחה לא להפקיר את שערו וההולנדים ידוי לקישור כשהיריב תקף. עדיין חסר לבאר־שבע קשר המסוגל לספק כדורים מתוחכמים לחבריו. הגנת באר־שבע היתה חסונה וידעה לסכל את התקפות היריב. המצטיין בקבוצה ובמגרש היה יובל אוחנה, בלחימה עיקשת בכל פינה.

פתח־תקוה היתה היפוכה של באר־שבע. שחקניה לא לחמו, נעו ללא רצון. ההגנה הופקרה, כשהשחקנים משליכים יהבם על מצבי נבדל בצורה מופרזת. הקבוצה האורחת התפרסה במהירות, אך לכלל ניצול מצבי הבקעה לא הגיעה. השוער ג'רבי הירבה לצאת קדימה, וכך נכבש שער וכמעט הובקע שער שני.

השער היחיד נכבש בדקה העשירית. כדור ארוך נשלח לעברו של וייצמן, שניצב כ־20 מטר משער פתח־תקוה כשגבו לשער. וייצמן הסיט את הכדור לאוחנה, שהגיע בריצה, ושוער פתח־תקוה, שניצב כ־12 מטר משערו, לא הספיק לחזור. אוחנה בעט מ־18 מטר, כשידיו של ג'רבי קצרה מלחסום את דרכו של הכדור לשער הנטוש.

באר־שבע המשיכה בניסיונותיה לכיבוש שערים נוספים, אך חלוציה חזרו על הטעות: כדורי גובה למרכז, שם שלטו מגיני פתח־תקוה. בדקה ה־65 הוכנס סולטן במקומו של רמלר. לא חלפה חצי דקה וניתנה לו הזדמנות להבקיע. שוב הפקיר שוער פתח־תקוה את עמדתו, כשניצב 25 מטר משערו. סולטן פרץ ובעט כדור ארוך מ־30 מטר, שנראה עושה דרכו פנימה, אך בגלל גבשושית קטנה שינה את כיוונו ופגע בקורה.

בדקה ה־90 ניתנה לבאר־שבע הזדמנות אחרונה: שושני מסר לאוחנה, שניצב שלושה מטרים משער פתח־תקוה, אך ג'רבי היה עירני והדף את הכדור.

הפועל באר־שבע — הפועל פתח־תקוה 1—0 (1—0)

השער: יובל אוחנה (10).

★ המצטיין: יובל אוחנה.

● הפועל באר־שבע: זרביצקי, ברהום, דוידי, אילה, גונן, צרפתי, חיון, שושני, ויצמן (עוזן), אוחנה, רמלר (סולטן). המאמן: דוד ברנר.

● הפועל פתח־תקוה: ג'רבי, לסרי, בודניק, ניר, לוי, רוזמים, חזן, מחמד (אייליה), לוין, מרכוס (קלמנוביץ'), בסון. המאמן: אברהם גרנט.

שפט רחמים רינצי, 3,000 צופים בבאר־שבע.

גדעון דמתי (משמאל) נבלם על ידי מנשה עלאווה ממכבי יבנה, שנוצחה 0—2. (צילום: עודי קרן)

ידידות

ניו־זילנד — אוסטרליה 1—1 באוקלנד

אוקלנד, ניו־זילנד (ארפ"י). נבחרות הכדורגל של אוסטרליה וניו־זילנד נפרדו כאן בתיקו 1—1 במישחק רעים. שתי נבחרות אלה תהיינה יריבות ישראל בטורניר הקדם־אולימפי בשנה הבאה.

השערים הובקעו בתוך שמונה דקות במחצית השניה. גרהם ארנולד העלה את אוסטרליה ליתרון בדקה ה־52 אבל אנדי דילי השווה בבעיטה מרהיבה בדקה ה־60. אנדי, יליד אנגליה, הוא בנו של נורמן דילי, כוכב העבר של וולבס. בדקה ה־75 הורחק הניו־זילנדי הותיק גרהאם טרנר. השחקן המצטיין היה שוער ניו־זילנד, פראנק ואן־האטום, שמנע בכמה עצירות מרהיבות הבקעת שערים. במיקרה אחד נבגע ואן־האטום אבל הכדור שנגח פול ויד נהדף במשקוף השער.

מאמן נבחרת אוסטרליה, פראנק ארוק, היה שבע רצון בסיום המישחק: "אני מעודד מאוד מהיכולת של שחקני, בהתחשב במיספר הגדול של שחקנים חדשים ששיתפנו. שיחקנו יותר בשקט ממה שציפיתי ועכשיו אני יודע לאן פני מועדות".

הגביע הגרמני ללא הפתעות

מאת יהושע שגיא שליח "הארץ" לגרמניה

קיפלד (מיוחד ל"ספורט הארץ"). שום הפתעות לא היו במחזור השני של מישחקי הגביע הגרמני בכדורגל, אך תשע קבוצות של הבונדסליגה כבר נשרו, ולפחות אחת נוספת תודח בהמשך המערכה, כאשר יתשלמו הערב מישחקי הסיבוב השני בגביע.

אתמול ראיתי כאן את המישחק הטוב ביותר של הסיבוב השני, בו ניצחה באייאר אירדינגן 2—3 את נירנברג, לאחר 1—1 במחצית. לעיני קצת יותר מ־7,000 צופים. היה זה מישחק המבכף שהתנהל בקצב איטי במחצית הראשונה, אך היה מרתק, מלהיב ועשיר באירועים לאחר ההפסקה, כאשר נירנברג לחצה על שער מארחיה. הצליחה להשוות ל־2—2, אך נכנעה לבסוף לשער מעורר מחלוקות שהובקע בדקה ה־76, כאשר שחקני שתי הקבוצות התווכחו עם השופט, אם הכדור עבר או לא עבר את קו השער. סופו של המישחק היה דרמטי. שוער נירנברג הורחק בגלל פגיעה חריפה בשחקן יריב במרכז המגרש ללא כדור, בדקה האחרונה.

קלן ניצחה 1—3 את מאנהיים, משלושה שערים של קלאוס אלופס; מחזיקת הגביע, באיירן מינכן, הדיחה את המבורג 3—1; דיסלדורף ניצחה 2—1 את לוורקוזן אחרי הארכה; האמבורג ניצחה בקושי את קבוצת החובבים אוגסבורג 2—1, ובלאו־וייס ברלין עשתה חיים קלים מול החובבים של גיטרסלו והביקעה אותם 5—0.

במוקד מישחקי ההשלמה של הגביע הערב יהיה המישחק במנשנגלאדבך בין בורוסיה המקומית לבורוסיה דורטמונד.

במחזור הבא

מכבי יבנה — מכבי ת"א
מכ. נתניה — הפועל ת"א
הפועל פ"ת — כפר־סבא
מכבי פ"ת — באר־שבע
בני־יהודה — מכבי יפו
מכבי חיפה — הפ. לוד
בית"ר י־ם — ב. נתניה
שמשון ת"א — בית"ר ת"א

הרולטה הלאומית ממשיכה להתל

ליגה לאומית

מאת משה הר־גנעש

"הרולטה הלאומית" ממשיכה להתל במנבבי הכדורגל ולהיעצר על מספרים בלתי צפויים. הפעם הגיע תורו של הפועל כפר־סבא לשהות על הספרה מספר 1, במשך שבוע לפחות. חניכיו של נסים בכר הגיעו לשלב הגבוה ביותר לאחר ניצחון ביתי משכנע, 2—0 על מכבי נתניה. הם הוכיחו כי ניצחון החוץ שלהם על מכבי תל־אביב לפני שבוע לא היה מיקרי. מכבי חיפה נאלץ לפנות את הפיסגה לאחר שבוע בלבד, בדיוק כמו שלושה קודמיו. הוא סיים רק בתיקו 0—0 את מישחק החוץ עם בית"ר נתניה. לעולה החדש היתה זו הנקודה הראשונה בליגה הלאומית אחרי ארבעה הפסדים רצופים. למוליך ולסגנו מספר נקודות זהה, וכך גם הפרש השערים, אך הכפר־סבאים הבקיעו יותר שערים.

הדרבי התל־אביבי הגדול בין הפועל למכבי שב איכזב שתי רבבות צופים. הותיר הרגשה ש"סרט הזה כבר היינו". אפילו התירוצים החדשים והמקוריים ביותר — גם לישנים ודאי יהיה שימוש נרחב — לא יצליחו להמתיק את הטעם המר של 0—0, בעיקר אחרי ענן הציפיות, שלא הותיר פיסה אחת בלתי מכוסה.

האלוף הפועל תל־אביב, עדיין ללא ניצחון, נסוג למקום ה־14. מכבי תל־אביב עדיין בצמרת, מצפה לשוב לפיסגה. ערב כל דרבי תל אביבי אומרים, כי הוא מעמיד בצל את המגרשים האחרים. אתמול הוא החוויר מאד לעומת איצטדיון "זינגר" הסמוך לסאמארי, בו נערך "המופע הלוהט" של המחזור החמישי. מופע שכלל הילולה בת שמונה שערים. הנגנים הוירטואוזים היו אורי מלמיליאן וחבריו, שחקני בית"ר ירושלים, שהביסו 5—3 את בית"ר תל־אביב. המנוצחים, למי שישכח, שבו העונה לליגה הלאומית ושהו בפיסגה לאחר המחזור השני. חמשת השערים אותתו, כי חניכיו של דרור קשטן ייאבקו גם העונה על מועדון הצמרת. מה גם שעדיין לא נוצחו.

קבוצה אחרת, שלא נוצחה עד כה, בני־יהודה, סיימה בתיקו 0—0 עם הפועל לוד. מכבי יפו ומכבי פתח־תקוה נפרדו בתיקו 1—1. שתי קבוצות זכו בניצחון ראשון: הפועל באר־שבע, אלי בהוראת מאמנו החדש דוד ברנר, 1—0 על הפועל פתח תקוה. שמשון תל־אביב ניצח בבלומפילד 2—0 את מכבי יבנה.

15 שערים הובקעו במחזור החמישי — רק בית"ר ירושלים [illegible] שלוש קבוצות ניצחו בבית, ארבעה מישחקים הסתיימו בתיקו, תשע [illegible] הליגה, לא הבקיעו.

● נורית יעקב הוכתרה בסוף השבוע אלופת ישראל בטניס לנכים. במישחק הגמר שנערך במרכז הספורט של איל"ן ברמת גן גברה נורית על מלי מילר 6—2, 6—3.

מלך השערים

1.	דוד לביא (מכבי נתניה)	4
—.	ר. רבינוביץ (מכבי פ"ת)	4
—.	א. מלמיליאן (בית"ר י־ם)	4
4.	אלי דריקס (מכבי ת"א)	3
—.	אלי יאני (כפר־סבא)	3
—.	חזי שירזי (בני־יהודה)	3

בליץ בית"רי: הכל נשאר במשפחה

מאת שמואל קליגר

זו היתה, ללא ספק, ההצגה הטובה בעיר — אף כי הכרטיסים הטובים והיקרים נחטפו בבלומפילד, לא הרחק מזינגר. זה לא היה בדיוק דרבי עירוני, כמו הדרבי התל־אביבי הגדול והמסקרן, אבל גם למיפגש האחיות הבית"ריות יש ערך ספורטיבי משל עצמו. אחיות? ייתכן. אך אחת מהן לא ביתה. כאן אף כי היו שמונה שערים — ושם בבלומפילד היה אפס אחד גדול.

העובדות היבשות אומרות, כי בית"ר ירושלים ניצח את בית"ר תל־אביב 5—3, למרות שיש המוכנים להישבע, כי השער החמישי של ירושלים, שהובקע בשלב כה קריטי ומכריע, לא היה ולא נברא. באשר השוער התל־אביבי גרינר עצר את הכדור לפני קו השער. ולשופט צריך היה להבנות מהספק, הוא הוריד ביזום לבעיטת ה־11 שנפסקה לפני השריקה לזכות תל־אביב. לאחר ביצועה ללא דופי על ידי דוד לביא עלה מאזן הקבוצה המנוצחת לשלושה שערים.

ראשיתו של המישחק לא העידה על אחריתו. בדקות הראשונות דומה היה כאילו התל־אביבים מחזיקים ברסן ומנטרלים את מלמיליאן. לשיאם הגיעו התל־אביבים בדקה ה־20, כשדוד לביא הרביץ כדור לקורה, וממנה ניתנו לידיו של השוער מזרחי המופתע. תוך שלוש דקות השתנה הכל, כמו בבליץ אויר. מכונת יריה משומנת היטב שהונעה בקלילות על־ידי מלמיליאן. כל קליעה היתה גול, כאילו הפעיל מישהו מחשב אלקטרוני. אחת לשתי דקות בדיוק: אלי אוחנה נגח (22) בעקבות עונשין של מלמיליאן; אבי גולדר בעט שטוח פנימה (24) ואבי כהן השלים שלושער מרהיב (26) במסירה של נחמני.

הבלם אורי אשש, כמו בהליכה, הוסיף שער רביעי (50) ולפתע, בניגוד מוחלט להתרחשויות, מצא עצמו הירושלמי אבי גולדר מסולק אל מחוץ לקווי המגרש על־ידי השופט, בטענה של פגיעה בתל־אביבי בדימאם. זה היה כאילו האות למיתקפה תל־אביבית, שנהנתה מיתרון מספרי לא צפוי. מה שחסר היה רק שער מבצק כדי להתחיל בחגיגה. זה הוחל בנגיחה מדויקת של רחמים עמרן (60), ובמשך בנגיחה לא פחות מדויקת של דוד לביא כעבור ארבע דקות. והכשירה של מהפך היה באוויר. נפל השופט קרבן לטעות, כאשר אישר שער שלא היה. ולאחר מכן נפסק כדור־11 תמוה.

בית"ר ירושלים — בית"ר תל־אביב 5—3 (3—0)

השערים: לירושלים: אלי אוחנה (22), אבי גולדר (24), אבי כהן (26), אורי אשש (50), סמי מלכה (78). לתל־אביב: דוד לביא (64, 90 בבעיטת 11 מטר), רחמים עמרן (60).

★ המצטיין: אורי מלמיליאן.

● בית"ר ירושלים: מזרחי (סימנס), אבי כהן (פוזרין), אדלאי, אשש, נחמני, קרדש, אפרים שמואל, מלכה, מלמיליאן, אוחנה, גולדר (הורוזוב). המאמן: דרור קשטן.

● בית"ר תל־אביב: ג. גרינר, קצב, יעקב כהן, יריד, אבריגוד (ירון כהן), יחזקאל, עברה, ברנתן (גומיאס), מזרחי, נסים כהן, לביא. המאמן: אריה רדלר.

שפט משה אשכנזי, 1,500 צופים באיצטדיון זינגר ברמת־גן.

0—0 שיגרתי בלוד

מאת אהרון שמולביץ

שתי הקבוצות עלו ביומרות לנצח. לוד הציבה שלושה חלוצים בחוד — רפי שמואל, רונן הלל ובני סברג'ה, שנתמכו היטב על ידי שרביט הפעלתן, שפרץ שוב ושוב מאגפו השמאלי. ובמקביל במרכז, בני יהודה, עם שלושה שחקנים פצועים, יזמה התקפות שנוהלו היטב על ידי מישל דיין.

המישחק לא התעלה לרמה גבוהה. רונן הלל הירבה בכדרורים מיותרים ובני סברג'ה לא היה מספיק פעלתן, וברגעים רבים לא הורגש כלל. היחידים שניסו כוחם בפריצות ובעיטות לשער היו רפי שמואל ודוד שרביט, מהאגף השמאלי. בלטו גם צמד הבלמים, אורי בנודיס וגנבן, ששיחקו בקשיחות שלפעמים גלשה להגזמה, אך בלמו היטב את ניסיונות ההתקפה של בני־יהודה.

ההזדמנות הטובה היתה ללוד בדקה ה־25, כאשר שרביט פרץ מהאגף השמאלי, העביר כדור מדויק לרונן הלל, שעמד חופשי על קו ה־16 ובעט כדור חזק, אך אסייג הדף בזינוק לקרן.

בני־יהודה ניסו לתקוף באמצעות מישל דיין, ששיחק היטב במרכז ושלח מדי פעם את איל וחיים וחזי שירזי, בניסיון לפרוץ את הגנת לוד. הרכבתו של עלו והמצע התגלתה כטעות, המאמן שניאור נאלץ להחליפו בוייצברג, שגם קלה קודם לכן משטע עם נבחרת הנוער באירופה.

אם במחצית הראשונה ראינו כמה התקפות נאות של בני־יהודה, נגד לשו הערותים כמו במחצית השנייה ואיפשרו ללוד ליזום יותר ולבצע התקפות רבות יותר. בדקה ה־71 היתה לוד קרובה לכיבוש שער. שלמה חביב הקפיץ כדור ברגלו של מישל דיין, רץ עם לאורך קו האורך עד לנקודת הקרן, ושם שלח כדור בדיוק לשרביט, שבעט כדור חזק שפגע במגן ויצא לקרן.

הפועל לוד — בני יהודה 0—0

★ המצטיין: רפי שמואל.

● הפועל לוד: יעקב בנדיס, יצחק בנודיס, אורי בנודיס, גנבן, חביב, קאטאשוילי, בן סבס, סברג'ה, שרביט (הלל), שמואל, רונן הלל (כאויה). המאמן: צבי רוזן.

● בני יהודה: אסייג, רדנגל, סלמן, נגל, עלו (וייצברג), איל, שרעבי, דיין, מליחי, גדרגה, שירזי (קוסטיקה). המאמן: יצחק שניאור.

שפט יעקב שיבר, 1,500 צופים באיצטדיון הכדורגל בלוד.

השניים שהבקיעו נגד מכבי נתניה והעלו את הפועל כפר־סבא לפיסגה: מאיר נוחר (מימין) ומייקל יפה. (צילום: רוני קנפר)

לשמשון זה הספיק

מאת חיים מלינק

לבילבי של 14,000 הצופים, שמהרו ובאו בשעת צהריים מוקדמת לבלומפילד, למישחק שקדם לדרבי. הם ראו שתי קבוצות שהציגו מישחק חלש, שהתבסס על החזקת כדור במרכז המגרש ותקפות מתפרצות.

שמשון ראוי לתשואות משום ששיחק בעשרה שחקנים מהדקה ה־57 ואילך, עקב הרחקת יובל הלל, בגלל נגיחה בפניו של אוסמו מיבנה.

במחצית הראשונה התנהל מישחק פושר, כאשר יתרון קל לשמשון בא לידי ביטוי בדקה ה־35. קפיטולניק הוכשל, ארביב הקשית כדור עונשין וברדה נגח למרכז השער והבקיע 1—0 לשמשון. לאחר התקרית המכוערת בדקה ה־57, נותר שמשון בעשרה שחקנים ויבנה הוחלה להוצת על שער יריבתה, אך שריקת הסיום להפסקה קטעה את ניסיונותיה.

במחצית השניה שלטה יבנה במיגרש, כשבדקות ה־61, 72 ו־73 יכלה לכבוש שערים, אך רפיון ושלומיאליות של חלוציה מנעו ממנה הבקעה. מכיוון השמשונים שהשער אינו נודע, הולך להחזר שוב. על אף נחיתותם המספרית, ובאמצעים נשר [illegible]

אך פרי בדקה ה־75: דמתי הותיק פרץ בין שני מגינים והוכשל. שלמה מזרחי הגיע את הכדור לבעיטת עונשין, רק בקלילות, ושלח את הכדור לרשת בבעיטה שטוחה מ־16 מטר.

יבנה שב נטלה את היוזמה ותקפה בזמות ועם, אך מגיני השמשון היו בעוכריה.

שמשון — מכבי יבנה 2—0 (1—0)

השערים: ברדה (35), מזרחי (75).

★ המצטיין: שלמה מזרחי.

● שמשון תל־אביב: דוד, ברדה, אורי כהן, יפתח הלוי, יובל הלל, אבי מלכה, ארביב, אבינועם עובדיה, שלמה מזרחי, דמתי (שוקרון), יובל קפיטולניק (זכרוני). המאמן: יעקב גרונדמן.

● מכבי יבנה: לסר, באוזון (אבנעים), ראובן אלקבץ, סלומון, חיים אוזלאי (אשר חלפון), עלאווה, אבי פרץ, רפי אוסמו, ציון יעקב, יורם אזויה, דוד ועקנין. המאמן: משה מאירי.

שפט יצחק רוזנברג, 14,000 צופים באיצטדיון בלומפילד.

מיליץ' הזמין 25 לאימון העתודה

כדורגל

מאת משה הר־גנעש סופר "ספורט הארץ"

נבחרת העתודה בכדורגל תחדש בתרתיים פעילותה, לאחר הפוגה ממושכת. בהדרכת המאמן הלאומי החדש, היוגוסלבי מילייביץ' מיליץ'. לאימון הראשון באיצטדיון רמת־גן הוזמנו 25 שחקנים. הרשימה כוללת בין היתר את אלון נתן (מכבי תל־אביב) ואושר שמאלי (בית"ר ירושלים), שהשתתפו בשבוע שעבר באימון הסגל הלאומי. ארבעה שחקנים מהליגה הארצית והאחד מליגה ב', חזי שלום ממ.כ.ב. נס־ציונה.

למכבי נתניה הייצוג הגדול ביותר, עם ארבעה שחקנים: יעקב בלדב, יצחק נהמאס, רוני לוי, חיים לוי. ממכבי תל־אביב זומנו שלושה: אלון נתן, אודי לולו, ירון גוולי. המוזמנים האחרים: אושר שמאלי, מאיר קרדש (בית"ר ירושלים), גיד קליינר, ליאור רוזנטל (מכבי חיפה), דוד גורדון, צבי קוסטיקה (בני יהודה), הלל יעקב (הפועל לוד), מוטי דאהן (הפועל באר־שבע), משה מוסטרל (הפועל תל־אביב), ירון כהן (בית"ר תל־אביב), יחזי לוי (מכבי יפו), חיים שעשוע (מכבי פתח תקוה), אורן בן־יוסף (הפועל פתח תקוה), חנן פרוואט (הפועל חדרה), ליזין פנבונסקה, יואב חזר (הפועל רמת־גן), שלמה כהן־שמש (הפועל טבריה), חזי שלום (נס־ציונה).

ועדת הספורט של הכנסת תדון מחרתיים בפרשת ריצ'רדסון

אוברקוביץ: "אם יהיו לו האישורים הדרושים ירשם באיגוד"

מאת סופר "ספורט הארץ"

ועדת הספורט של הכנסת תתכנס מחרתיים לדיון מיוחד בפרשת הצטרפותו של מייקל ריי ריצ'רדסון להפועל רמת-גן, לפי בקשתו של ח"כ מיכה רייסר.

יו"ר הוועדה, ח"כ שבח גולדשטיין, אמר אתמול כי הוא אישית מתנגד בכל תוקף לנורמה של הבאת אנשים שהודחו והושעו בארה"ב על צריכת סמים, להופיע בקבוצות כדורסל בישראל. "אנו רוצים לחנך את הצעירים בישראל על המיתוסים של בריאות, מוסר ואמונים. אני מתנגד שישראל תהיה ארץ מקלט לספורטאים צורכי סמים".

הבאתו של מייקל ריי ריצ'רדסון עוררה הדים רבים בסוף השבוע בקרב אנשי כדורסל. הרוב בריעה כי זהו דבר חמור, וכי איגוד הכדורסל חייב להכניס לתקנון שלו סעיף, המונע הרשמתם של שחקנים שהורשעו בנטילת סמים.

מאמן הפועל תל-אביב, משה וינקרנץ, סיפר כי היתה לו הצעה להחתים את ריצ'רדסון תמורת 40 אלף דולאר, ואף פחות מזה. "מב־חינה מקצועית אין לי ספק ששחקן כזה יכול היה לתרום לנו הרבה. אבל חשבתי על התדמית שתיווצר לקבוצה וויתרתי על הרעיון", סיפר וינקרנץ. לדבריו נדהמו גם האיטלקים לשמוע מאיתנו שריצ'רדסון מגיע להפועל רמת-גן. "אף קבוצה באיטליה לא העזה להחתים אותו עם העבר שיש לו".

אחת הדעות שהועלתה היא, שעל איגוד הכדורסל לפנות לפיב"א ולדרוש התערבותו, שכדורסלן שהושעה מהאן-בי-אי. לא יורשה לשחק גם באירופה.

יושב ראש האיגוד, יורם אוברקוביץ, אמר אתמול בתגובה לכינוס של ועדת הספורט של הכנסת: "אנחנו חיים במדינה דמוקרטית. מי שרוצה לזכות בבחירות, שיכנס ויפרוש. אם יהיו לו האישורים הדרושים להירשם בישראל לא תהיה כל בעיה. איגוד הכדורסל מתעסק בכדורסל והמדור המרכזי במשטרה מתעסק בסמים. אם ההתאחדות האמריקאית תעניק לו שיחרור (שלא הגיע עד עתה, ואנשיה סבורים שהוא יכול לשחק בחו"ל — א.ש.) ראה כל פסול בכך שישחק כאן".

כל ערב כדורסל: שבוע שיא בליגה ובגביע אירופה

בכדורסל

פעילות כדורסל יוצאת דופן צפויה השבוע מדי ערב. בנוסף למחזור מלא בליגה הלאומית, יתקיימו השבוע ארבעה מישחקים בגביעי אירופה באיזור תל-אביב, ומישחק נוסף בהלסינקי.

הפעילות תחל כבר הערב כאשר בהיכל הספורט ברוממה (20.00) יתמודדו הפועל חיפה והפועל חולון במישחק במחזור החמישי בליגה הלאומית, שהוקדם ב-24 שעות, מאחר שהחולונים ישחקו ביום שלישי נגד וילרבאן בטורניר למחזיקות גביע. אחרי התצוגה המרשימה שלהם בשבוע שעבר נגד אליצור נתניה, ינסו ניב בוגין וחבריו להוכיח שהם מסוגלים להתעלות גם במישחק חוץ. לקהל החיפאי תהיה זו הזדמנות ראשונה לראות בפעולה את קני באניסטר. אבל בחוזרו של רני כוכבא לבטח לא יבואו לחזות במיבצעים של "הוויה", אלא ינסו להשיג ניצחון ליגה שני.

חמשת מישחקי הליגה האחרים יהיו מחר, ובמוקד — שניים: הדרבי התל-אביבי, שהמיד מעורר עניין, בו יגמל לראשונה המאמן משה וינקרנץ את "האדומים" מול קבוצתו הקודמת. באולם הספורט ביהוד אמור מייקל ריי ריצ'רדסון לערוך את הופעת הבכורה שלו במדי הפועל רמת-גן נגד מכבי חיפה. שני שחקנים אחרים יערכו בכורות במישחק זה ריצ'י לזכסון ימבכבי חיפה וקית בנס, שיהיה זה מישחקו הראשון העונה עם הפועל רמת-גן.

יתר המישחקים: הפועל ירושלים — אליצור נתניה, בית"ר תל-אביב — מכבי רמת-גן, הפועל גבת — הפועל גליל עליון.

ביום שלישי, כאמור, הפועל חולון נגד וילרבאן הצרפתית. עם בגיז

האמריקאים גל ורה. כעבור 24 שעות, בהיכל הספורט ביד-אליהו, אליצור נתניה במיבחנו הרציני הראשון בגביע קוראץ' נגד איק סוס קאנטו עם ריוה, מרוזאטי והאמריקאים צ'ארלס וגיי.

ביום חמישי באוסישקין בגביע קוראץ': הפועל תל-אביב נגד יריב איסלקי אוה, דיוגאריה הארזה עם סאקטי והאמריקאים תומפסון ופיטרמן. באותו ערב באולם האוניברסיטה, בגביע האלופות לנשים: אליצור תל-אביב, עם שחקנית הנוי-זק יולנדה פלצ'ה, נגד ספרטה פראג, שבהרכבה חמש שחקניות מנבחרת צ'כוסלובקיה. בהלסינקי הרוזקה ישחק באותו ערב מכבי תל-אביב.

כניסה חינם למישחק בית"ר — מכבי ר"ג

ראשי קבוצת בית"ר תל-אביב החליטו לאפשר כניסה חופשית למשחק הקבוצה מול מכבי רמת גן, מחר באולם אוסישקין. הבית"רים מעוניינים בבואם של צופים רבים למישחק, אך מודעים להיותו לא מושך, יחסית לדרבי התל אביבי, שיתקיים באותה שעה, ולכן החליטו לא למכור כרטיסי כניסה.

שרף ווינקרנץ ימשיכו לאמן את הנבחרת

מאת גיא צוקר

סופר "ספורט הארץ"

אם לא יחולו שינויים של הרגע האחרון, תאשר מחרתיים נשיאות איגוד הכדורסל את המשך העסקתם של צבי שרף ומשה וינקרנץ, כמאמני הנבחרת הלאומית. בנשיאות קיימת שביעות רצון מתיפקודם של השניים. מיכאל לפידות הוא מועמד מועדף להיבחר למנהל הנבחרת, אך גם מועמדותו של אברהם פלדה לא נפסלה.

הנשיאות תדון גם בהגדלת מספר הנציגות הישראליות בגביע קוראץ' ל-4. גם הצעה זו צפויה להתקבל, ובכך ישתתפו מוצגת מקבוצות הליגה הלאומית בגביעי אירופה בשנים בעונה הבאה. "אני חושב שההחלטה תתקבל. הצי ליגה בגביע אירופה זה דבר טוב. מותר לכל מדינה להחליט על מספר נציגותיה בקוראץ', בתנאי שלא יהיו יותר מ-4, ואין שום סיבה שלא ננצל את הזכות הזו", אמר אתמול יורם אוברקוביץ, יו"ר איגוד הכדורסל.

ניצחון חוץ לוילרבאן

פאריס (שרות "ספורט הארץ"). קבוצת וילרבאן, שתשחק מחרתיים בחולון בגביע אירופה למחזיקות גביע, זכתה בניצחון חוץ נאה 75–85 (40–43) על אנטיב, במחזור התשיעי בליגה הצרפתית.

להרכב וילרבאן חזר אחרי פציעה הענק (2.10) האמריקאי ווילי רדן, שקלע 14 נקודות. הקלע הבולט היה האמריקאי השני, נוריס בל, עם 23 נקודות. מאמנו החדש 17 נקודות. וילרבאן נוצחה פעם אחת העונה והיא מובילה בבית שלה לפני אנטיב וישי.

שני רומנים מדורגים בראש בטורניר אשקלון הנפתח מחר

טניס

מאת סופר "ספורט הארץ"

תחרויות טניס בינלאומיות יחלו מחר במרכז הטניס באשקלון. אלה הן תחרויות ראשונות בשתי סדרות לווין שיימשכו בחודש נובמבר.

הסבב הראשון לגברים ע"ש פרנקל, מאורגן ע"י המרכז לטניס בישראל ובכלל חמש תחרויות. סך כל הפרסים בתחרויות אלה 25 אלף דולאר. בכל תחרות ישתתפו 32 טניסאים, ויחולקו פרסים בסך 5,000 דולאר. 16 המובילים שישתתפו בתחרות האחרונה (המאסטרס) יקבלו גם נקודות בדירוג איי.טי.פי.

אתמול הוחלו התחרויות המוקדמות, בהן נוטלים חלק 28 טניסאים מחו"ל ועוד 4 ישראלים. מבין אלה יעלו 8 לתחרות עצמה, שתחל מחר, ויצטרפו ל-24 טניסאים אחרים. שני כנגד הישר לתחרות, בהם הישראלים שלמה גליקשטיין ועמית נאור. המדורגים ראשונים יהיו שני בני נבחרת רומניה סגרשאנו (187 בדירוג העולמי) וירדו (246).

במקביל יחול סבב בן ארבע תחרויות לנשים, המאורגן ע"י איגוד הטניס ובו פרסים כספיים בסך כולל של 20 אלף דולאר. בתחרויות אלה משתתפות 17 טניסאיות מחו"ל ו-.... בראשן .... (5), גרמניה (4), אנגליה (2), אירלנד (2), פינלנד (1) וארה"ב (1).

בשנות ה-60 הם התמודדו על התואר העולמי באיגרוף במשקל כבד. השחורי אינגמאר יוהנסון (משמאל) והאמריקאי פלויד פטרסון הם עתה ידידים ורצים להתאמן בדרכים ברחובות לוס-אנג'לס. כהכנה למירוץ ל-5 ק"מ שיערך השבוע. (צילום רויטר איפ"י)

עוד הפסד ליגה לטרפו ידיבת מכבי תל-אביב

מאת אליהו חובב

סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"ספורט הארץ"). קבוצת טורסאן פיאט הלסינקי, אלופת פינלנד, תהיה בנבראל יהוד, כאשר תארח ביום חמישי את מכבי תל-אביב במישחק בגביע אירופה. אחרי שנחלה הפסד שני בארבעה מחזורים, הפעם 92–94 נגד הקבוצה הכלבה פיירנגה. המדורגת במקום ה-9 מתוך 10. במחצית הובילה פיירנגה 40–47 ועד לסיום המועד הוקי הישתחה פריפו לי 86–96. לטרפו הרבו לקלוע האמריקאי ווליאמס 26 והפיני הביך לאמי קלינגה 22 נקודות. לפיירנגה הירבה לקלוע האמריקאי השקינס, 27 נקודות.

● יעקב לוי הוכתר בסוף השבוע אלוף ישראל בהתעמלות, זו השנה השניה, לאחר שצבר 110.35 נקודות בקרב-12.

"קיבלנו מה שהגיע לנו", אמר דלגליש לאחר ההפסד 1–4 של ליוורפול בלוטון

חמש הראשונות בטבלה נוצחו ★ היום הדרבי של מנצ'סטר

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). המהפך המפתיע ביותר של הליגה האנגלית היה אתמול, בו נוצחו חמש הראשונות. בעשרת המישחקים הוב־קעו 38 שערים. המישחק ה-11 יהיה היום, הדרבי של מנצ'סטר בין הסיטי ליונייטד.

התוצאה המפתיעה ביותר של המחזור ה-12 היתה בלוטון, שם גברה הקבוצה המקומית המגונה על ליוורפול 1–4. לוטון, שער למישחק זה הבקיעה 8 שערים בלבד, השיגה את שעריה ב-52 הדקות הראשונות, תוך ניצול מישגים גסים בהגנת האלופה. גיבור הניצחון היה מייק ניואל, יליד ליוורפול, ששיחק בעבר בקבוצת הנוער של המועדון, שהבקיע שלושה. את השער הרביעי הבקיע ריקי היל. יאן מולבי הבקיע לאורחים בבעיטת 11 מ'. "קיבלנו מה שהגיע לנו. פשוט לא היינו טובים דיינו", אמר מנהל-שחקן ליוורפול קני דלגליש.

ארסנאל יוניטד גברה על המובילה נוטינגהאם 2–1, משעריה של ג'ון אולדריג' (שער ה-12 העונה) והיי האמנה. סטיוארט פירס הבקיע לפורסט בבעיטת 11 מ'. השניה בדירוג, נוריץ', נוצחה לראשונה העונה במישחק חוץ 0–2 בנורי־ טבלה, שהיה זה לה ניצחון ליגה ראשון מאז ה-6 בספטמבר. ב־ון שאטאגו הבדיון בייל הבקיע את השערים בבעיטות בין שתיים מהעד־לה.

העולה השלישית, צ'לסי אתלטיק, זכתה בניצחון גדול באפטון פארק. בדרבי לונדוני, 1–5 על הסטוקס. בזן מלרוז הבקיע שער ראשון כבר אחרי 9 שניות. חלש ופירסון הבקיעו את השערים האחרים. טוני קוטי הבקיע להסטוקס שער ה-11 העונה. קבוצת המגנה החמישית, שנוצחה והיא שוטנהאם, שנבצעה בדרבי לונדוני נוסף 0–2 לקווינס-פארק רינג'רס, משעריהם של פרזין אלן וג'ון ביון.

בדרבי לונדוני שלישי גברה ארסנאל על צ'לסי 1–3 והיא מדורגת עתה במקום הרביעי בטבלה, רק שתי נקודות אחרי צ'לסי. הובילה משער של בומסטר, אבל דייד רוקאסל ומרטין הייס (2, אחד בבעיטת 11 מ') הבטיחו את ארסנל לניצחון הרביעי רצוף.

מישחק מרתק היה בגרין פארק, שם ניצחה אוורטון את ווטפורד 2–3. הבלם דריק מאונטפילד היה הגיבור הבולט. הוא הבקיע שער יתרון לאוורטון, הבקיע שער עצמי שקבע 2–2 והכניס את שלוש הנקודות בשער השלישי. שני השערים האחרים הבקעו בבעיטות 11 מ' ע"י קבנור סטיבן (אוורטון) וקבי באקס (ווטפורד).

שוקן גבעת אנגליה, סטיב הודג', הבקיע את השערים בניצחון אסטון-וילה על ניוקאסל 0–2. לסטר הובילה 0–2 אבל נוצחה במנצ'סטר 2–3 ע"י סאות'המפטון. לי צ'פמן הבקיע את שני השערים לזכות שפילד וונסדיי בתיקו 2–2 עם קובנטרי. את השער השני לזכות קובנטרי הבקיע השוער סטיב אגרי־ יוביץ'. הוא ביצע בעיטת שער ארוכה מאוד ופרסון הדלי בעבר השני המגרש לראות את הכדור חולף מעל ראשו לרשת. נקודה זו העלתה את קובנטרי למקום השישי.

פורטסמות, המובילה בליגה השניה, ניצחה את ווסט-ברומיץ' 1–2 ולה 25 נקודות לפני אולדהאם, 24 (ניצחה 2–5 את רדינג) ולידס 21 (סיימה בתיקו 0–0 עם גרימסבי).

בסקוטלנד לא ניצלה ראגרי יונייטד את המעידה שהמובילה סלטיק לא שיוקה (הפסיד היום בגמר גביע הליגה נגד ריינג'רס), כדי להעפיל לראש הטבלה. לאחר שסיימה בתיקו 2–2 עם הארטס. לסלטיק ודאנדי יונייטד 22 נק', לפני ריינג'רס והארטס, 19 כ"א.

1.	נוטינגהאם	12	13–27	25
2.	נוריץ'	12	14–19	22
3.	אוורטון	12	14–20	21
4.	ארסנל	12	8–14	21
5.	ליוורפול	12	10–24	20

צמרת הטבלה

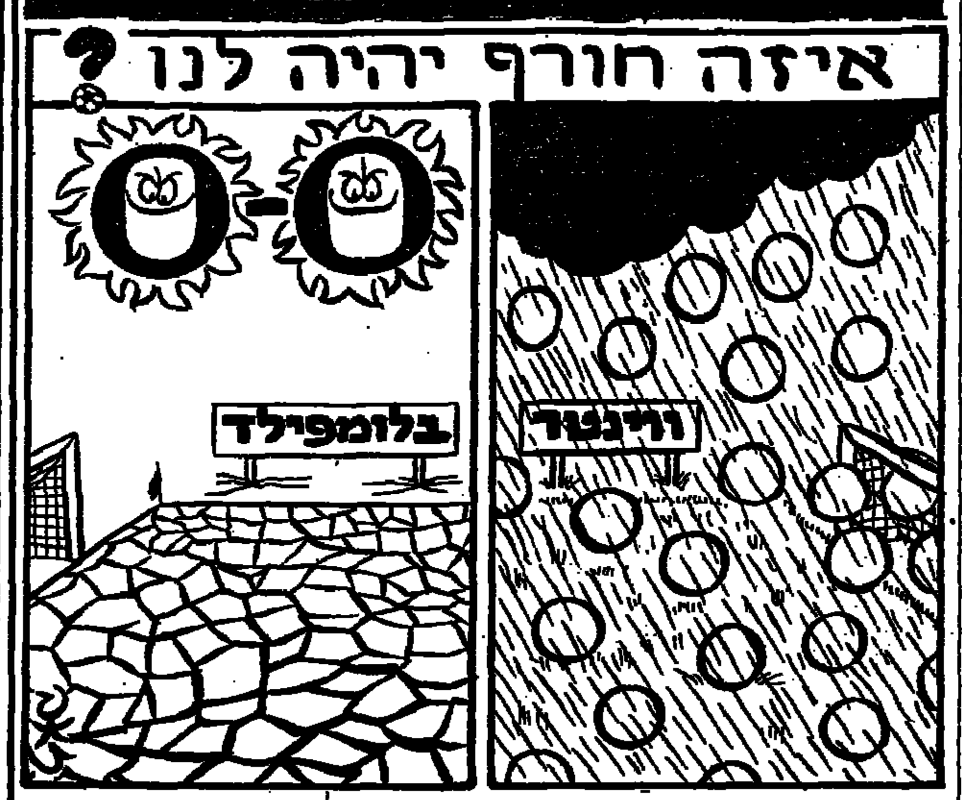

חולון הדיחה את יהוד וסללה בפני טבריה את הדרך לפיסגה

ניצחונות חוץ מפתיעים: הכח 1–0 על הפועל חיפה, רמת-עמידר 2–1 על הפועל ירושלים

טבלת הליגה הארצית

1.	הפועל טבריה	5	12–5	12
2.	הפועל חולון	5	6–1	11
3.	הפועל חדרה	5	13–8	10
4.	מכבי שעריים	5	8–5	10
5.	הפועל יהוד	5	10–6	10
6.	הפועל עכו	5	8–5	9
7.	הפועל חיפה	5	7–5	8
8.	בית-שאן	5	6–4	7
9.	בית"ר רמלה	5	5–8	6
10.	הפועל ר"ג	5	2–5	5
11.	בית"ר נהריה	5	1–5	4
12.	הפ. מרמורק	5	4–8	4
13.	רמת-עמידר	5	4–10	4
14.	הפ. דימונה	5	6–4	3
15.	הכח ר"ג	5	3–8	3
16.	הפועל ים	5	4–11	1

במחזור הבא

★ בית"ר נהריה — רמת-עמידר

★ הכח ר"ג — הפועל ים

★ בית"ר רמלה — הפ. חיפה

★ הפ. מרמורק — הפ. עכו

★ הפ. דימונה — הפ. טבריה

★ הפועל יהוד — מכ. שעריים

★ בית-שאן — הפועל חולון

★ הפועל ר"ג — הפועל חדרה

הליגה הארצית

מאת משה הר-געש

מישחקי המחזור החמישי הביבו שינויים בפיסגה ובמה תוצאות בלתי צפויות. הפועל יהוד, שהוליך ערב המחזור, הודח לאחר שנוצח 3–1 על-ידי הפועל בחולון. הפרס למנצחים — מקום שני. למקום הראשון טיפס הפועל טבריה, שניצח בבית 2–0 את הפועל מרמורק. הוא ניצל את התיקו הביתי של הפועל חדרה (2–2) עם הפועל בית-שאן.

שתי ההפתעות הבולטות היו בתחתית. הכח רמת-גן זכה בניצחון ראשון, 1–0, דווקא במישחק חוץ עם אחד הידורים, הפועל חיפה. גם מכבי רמת-עמידר קטף את ניצחונו הראשון בחוץ, 2–1 על יורד אחר, הפועל ירושלים.

הפועל חולון — הפועל יהוד
(1–1) 1–3

השערים לחולון: ארז שקד וקה (60, 83), בני דמתי (7). השער ליהוד: עוז פנחסי (35).

המצטיין: שבתאי יהבם.

הפועל חולון לא נאלץ להשקיע כמה, גבוהה כדי לנבור על המוליך הקודם, הפועל יהוד, 3–1. האורחים היו חלשים ולא הבקיעו את מיקומם בפיסגה. אילו ניצלו החולונים את שפע ההזדמנויות להבקעה היה ההפרש כפול. הנגיל לעשות חולון בני דמתי, שהתחמק כשריון. כבר בדקה ה-7 נגח ליאורן פנים לקורה. דקה לאחר מכן הבקיע דמתי שער ראשון בבעיטת עונשין מ-20 מ'. בדקה ה-35, באחת ההתקפות הבודדות של האורחים, הצליח עוז פנחסי לנצל הססנות בהגנת חולון ולהשוות. בדקה ה-60 ניצל ארז שקד וקה הגבהה מדוייקת של בני דמתי ונגח מקרוב לרשת. בדקה ה-83 חזם שקדוקה את התוצאה בבעיטה מהרחבה.

שפט צבי שריר. 1,000 צופים בחולון.

מנחם כהן

הפועל טבריה — הפועל מרמורק
(0–2) 0–2

השערים: מאיר עמר (27), עומר דן (42).

המצטיין: שלמה בן-שמעון.

שחקני הפועל מרמורק שב נוכחו לדעת עד כמה מישחק הכדורגל רחוק מהמושג צדק. הם לחצו ברוב שלבי המישחק, אך נאלצו לחזור לביתם בידיים ריקות. הגורם העיקרי לכך היה שוער טבריה, שלמה בן-שמעון, שהצליח לשמור על רשת נקייה. שני שערים של מאיר עמר והשער דן כבר במחצית הראשונה הניקו את קבוצתם לפיסגה.

שפט דני יעקולה, 1,500 צופים בטבריה.

הפועל חדרה — הפועל בית-שאן
(1–2) 2–2

השערים לחדרה: עמי אלוהד (12), נתן פאר (20, מ-11 מ'). השערים לבית-שאן: חנניה אלגריסי (10), אורי אלבז (67).

המצטיין: שבתאי שוב.

הדרך לפיסגה איננה סוגה ב-שושנים. בכך נוכחה אתמול הפועל חדרה. הוא השיג רק נקודה במישחק הבית עם העולה החדש מבית-שאן. המישחק החל בקצב מסחרר. האורחים שיחקו בחלי-הבוט, אולם השער הבקיע מנגד. בדקה ה-10 פרץ הלל קפלן מימין, מסר לאלגריסי שבשמאלו קבע 0–1. המארחים לא נבהלו והישו תוך דקותיים. בן שמואל הגביה כדור קרן ואלוהד התרומם גבוה ונגח לרשת. בדקה ה-20 פרץ סלך מן מימין. הכביה לרחבה, השופט טען לנגיעת יד של אלי לוי, ונתן פאר בעט בהלכה את כדור ה-11 מ'. בהמשך לא ניצלו האורחים את שפע הזדמנויות. במחצית השניה נחלש המקומיים והאורחים הישו...

מכבי שעריים — הפועל דימונה
(0–1) 0–2

השערים: אלי כהן (19), שמוזה גד (78).

המצטיין: שמוזה גד.

סיפור המישחק מתמקד בשני המבקיעים, אלי כהן ושמוזה גד. שיתוף פעולה פורה בין השניים הכריע את העולה החדשה. בפעם הראשונה מסר גד לאלי כהן בדקה ה-19. בפעם השניה מסר אלי כהן לשמוזה גד, שהתום את התוצאה.

שפט דוד יוסף, 200 צופים ברחובות.

הכח רמת-גן — הפועל חיפה
(0–1) 0–1

השער: שחר בראל (2).

המצטיין: שלמה נרדמן.

הפועל חיפה גילה אתמול "דווקא" בלתי שיגרתי. הוא העניק לאורחים, שחקני הכח רמת-גן, שי באה לתג הזכותם, ניצחון ליגה ראשון אחרי ארבעה הפסדים רצופים. המישחק הוכרע כבר בדקה ה-2. עומר נוטובסקי, שוער חיפה, הוציא כדור ושחר בראל בעט לרשת מקרוב. משלב זה נהנו שחקני הכח על יתרונם בהצלחה רבה, בעיקר בזכות יכולת גבוהה של השוער הדתיק שלמה נרדמן. לשיאו הגיע במחצית השניה, כאשר הדף כדור עונשין מ-11 מ', שבעט שלומי שטיקר.

שפט יצחק יונגה, 5,000 צופים בקרית-חיים.

אברהם ציפין

מכבי רמת-עמידר — הפועל ירושלים
(0–1) 1–2

השערים לעמידר: שמעון חמם (46), רוזמים שלום (84). השער לירושלים: מרדכי ועקנין (28).

המצטיין: שמעון חמם.

מכבי רמת-עמידר זכה אתמול לניצחון בכורה, דווקא במישחק חוץ נגד הפועל ירושלים, שירד מהלאו־מית. הפועל ירושלים לא הצליח לבסס את יתרונו, עקב החמצות רבות. הרמה הירודה שיקפה את מיקום הקבוצות. האורחים ניצחו בלחצם ושיחקו בשאננות. שער הניצחון הבקיע בדקה ה-84, דווקא בעת לחץ מקומי עקר. האורחים ביצעו אחת מהתקפותיהם המעטות. מאיר שלום שלח כדור לרומנים שלום, שבעט מעשרה מטרים לרשת.

שפט גבי לוי, 300 צופים בימק"א.

הפועל רמת-גן — בית"ר נהריה
(0–0) 0–1

השער: יואב זהר (85).

המצטיין: צורי אורן.

שחקני הפועל רמת-גן שבו למגרשם הביתי, ה"מכתש" בגבעתיים, והשיגו את ניצחונם הראשון העונה, 1–0 על בית"ר נהריה. בהרכב הרמת-גנים הופיע לראשונה העונה יורן זהבי וצורי אורן, שהיה הבולט בקבוצתו. בדקה ה-60 בעט עומר אסטבסקי הרמת-גני כדור אל המשקוף. בדקה ה-85 הגביה אסטבסקי כדור עונשין אלכסנדר מ-25 מ' ויואב זהר קבע בנגיחה 1–0.

שפט קלמן ציפרמן, 300 צופים בגבעתיים.

יוסף הכם

הפועל עכו — בית"ר רמלה
(1–0) 1–1

השער לעכו: דוד חלפון (75). השער לרמלה: מאיר בלושטיין (40).

המצטיין: קלי שיתמן.

האורחים מרמלה הצליחו להלך נקודה מול השובה מול יריב עקשן. המישחק היה שקול והלוקת הנקודות היתה צודקת. הרמלאים הובילו במחצית אך לא הצליחו לשמור על יתרונם.

שפט יעקב בן-חמו, 1,000 צופים בעכו.

מלך השערים

1.	עומר דן (הפועל טבריה)	8
2.	יהודה דהאוף (הפ. יהוד)	4
3.	שלמה מזרחי (הפ. חדרה)	4

אדברג גבר על לנדל בטוקיו

טוקיו (איפ"י). הטניסאי מספר אחד בעולם, איוון לנדל, שנוצח בגמר הטורניר בבריטניה בשבוע שעבר ע"י בוריס בקר, לא יכול לנקום את הפסדו במישחק הגמר של טורניר "סייקו" כאן. לנדל נכנע אתמול בחצי הגמר לשבדי השוודי סטפאן אדברג 5–7, 1–6. "זה היה מישחקי הטוב ביותר השנה", אמר אדברג, שיפגש היום במישחק הגמר על הפרס הראשון, בסך 60 אלף דולאר, את בקר. הגרמני בן ה-18 ניצח בחצי הגמר את האמריקאי בן ה-34 ג'ימי קונורס 7–6, 2–6, 6–3.

בטורניר על פרסים כספיים בסך 160 אלף דולאר בוינה, העפיל בראד גילברט לשלב חצי הגמר בניצחון על בקראצ ריצ'ארד מבר לנטסקי 4–6, 6–3, 7–5. הוא ישחק נגד השוודי יואכם נסטרטן. במישחק חצי הגמר השני יתמודדו השוודי יאן גונארסון והצ'כי קארל נובאצ'ק.

ששפי גראף תתמודד היום בגמר טורניר הנשים בבריטון על פרסים כספיים בסך 200 אלף דולאר, עם השוודית קתרינה לינדקויסט. בחצי הגמר ניצחה גראף את הדרום אפריקאית רוזאלין פירפבאנק 1–6, 6–2 ולינדקויסט ניצחה את הבריטית סוזנה בתנה 6–3, 6–7, 6–3. בגמר "הפתיחה" בדבע הגמר את האוזרת שניה, הלנה סוקובה, 2–6, 6–4, 6–1.

זכו באליפות הטניס לוותיקים

בתל-אביב הסתיימה בשבת האליפות הבינלאומית לוותיקים בטניס, בה השתתפו יותר מ-400 שחקנים. תוצאות מישחקי הגמר — גיל 35: ברמן התיאום — דני גולדמן 2–6, 6–4, 6–3. גיל 45: יצחק בן שור — ראול גלר 7–5, 6–2. גיל 55: עמנואל ברדן — יוסף שוחמן 6–2, 6–7, 6–4. נוגות: מיכאל שנער ויורן דיסקין — ראול גלר ויוסי הרמן 4–6, 6–1, 7–5. גילאי 55: יעקב אמיתי והלל הורוביץ — עמוס ירדן ושמואל ללקין 6–1, 6–3. בין הנשים זכתה דליה אליאב בשלושה תארים: בגילאיות 25 ומעלה גברה על רונית הלר 7–6, 6–0. בגילאיות 35 ומעלה גברה על פאולה אידלמן 4–6, 6–2, 6–0 ובזוגות ניצחה, יחד עם פאולה אידלמן, את טובה אשר סייג ובת-שבע מגל 6–4, 6–3. בגילאיות 45 ומעלה זכתה האלופה הוותיקה טובה אשטיין, שניצחה את המדורגת-ראשונה אלזה ריכר 6–7, 6–3, 6–4. התחרויות נוהלו על-ידי יצחק פרמה, מטעם איגוד הטניס.

● ביום הסתיימה בסוף השבוע אליפות ישראל בטניס לצעירים. בגיל 14 זכה גיל דקל שגבר על אבי פרלון 1–6, 7–5, 5–7 ובגיל 12 יואב לוונשטיין שגבר על ערן שורץ 7–6, 6–0.

בהרמים

שלושה ניצחונות לגבעתיים ביוגוסלאויה

קבוצת ההרמים של הפועל גבעתיים ניצחה בסוף השבוע בשלושה מישחקים בינלאומיים באליפות ארצות אגן הים התיכון, הנערכת ביוגוסלאויה. כל מדינה שיגרה לתחרות את האלופה שלה.

גבעת חיים גברה במישחקה הראשון על מאלטה 7–2. שעריה של סטנית 4, עופר פרידמן 2 ובני לנג. במישחק שני גברה גבעת חיים על קורסיקה מאיסיה 21–7 האמפי בן ניצחה את אתלטיקוס אלופת יוון 10–5. לגבעת חיים נותרו שני מישחקים.

דו"ח של בית הנבחרים בוואשינגטון:

מאות אמריקאים היו שפני נסיונות בניסויי הגרעין

וואשינגטון (עי"ד וע"צ). מאות אמריקאים שימשו שפני נסיון בניסויים גרעיניים במשך 3 עשורי שנים, חלקם בעל כורחם וחלקם בלא ידיעתם — זאת קובע דו"ח שפורסם ביום ו' בוואשינגטון ע"י תת ועדה של בית הנבחרים האמריקאי.

יו"ר של תת הוועדה, חבר הקונגרס אדוארד מרקי, מסר, כי 695 בני אדם עברו ניסויים מסוג זה או אחר, כדי לעמוד על תוצאות של פגיעה של קרינה רדיו אקטיווית, החל בשנות ה-40 ועד שנות השבעים ה-מוקדמות.

הוא סיפר, כי הניסויים כללו השקיית בני אדם בחלב מפרות שרעו בשטחים שהיו חשופים לקרינה רדיו אקטיווית, האכלתם בדגים מנהרות ונחלים שליד כורים גרעיניים, ואספקת תכשירים רדיואקטיוויים לחולים בבתי חולים, וכן כיסוי ידיהם של בני אדם באבקה רדיואקטיווית.

במהלך ניסוי אחר, שנמשך 8 שנים, עברו אסירים מתנדבים הקרנה בקרני רנטגן, כדי לבדוק את השפעת ההקרנה על פריונם.

בדו"ח צויין, כי חלק מן האנשים שעברו את הניסויים לא נתבקשו מראש להסכים לכך, "ומבל מקום אין בידינו ראיות לכך שנתקבלה מהם רשות מתאימה".

חלק גדול מ"שפני הנסיונות" היו אנשים אשר, לדברי מרקי, השלטונות הצבאיים בשעתם היו רואים אותם כ"ניסיונות בלתי חיוניים": אנשים קשישים, אסירים, חולים הסובלים ממחלות אנושות, וכן חולים אחרים אשר מצבם הנפשי לא איפשר להם לתת הסכם שקול". מרקי קרא למשרד האנרגיה האמריקאי ל-השתדל ולגלות את כל האנשים שעברו את הניסויים, כדי לעמוד על ההשפעה לטווח ארוך מניסיים אלה, וכן על מנת לבדוק אם צעדים ניתן לנקוט לי-פיצויים.

בתשובה לשאלות אישר מרקי, כי חלק מן הקרבנות קיבלו מיכסות קרינה העולות במידה ניכרת על המיכסה המותרת עפ"י החוק. הן ציין כי בני משפחותם של רבים מן הקרבנות אף לא קיבלו הודעות על ביצוע ה-ניסויים.

מן הדו"ח עולה, כי הניסויים בוצעו על ידי "תוכנית מנהטן", אשר פיתחה את הפצצה האטומית הראשונה, ע"י הוועדה לאנרגיה אטומית, וע"י המינהל למחקר ולפיתוח של אנרגיה בארה"ב.

נרצחו המושל הצבאי של חבל הבסקים, אשתו ובנו בן ה-16

סן סבסטיאן (עי"ד וע"צ). גנרל בכיר של צבא ספרד, אשתו ובנו נהרגו כאשר התפוצצה פצצה שנזרקה לגג מכוניתם ליד רמזור בשבת.

מקורות משטרתיים אמרו, כי שני צעירים שרכבו על אופנוע הזיו כפי הנראה חברי המחתרת הבסקית, זרקו את הפצצה על מכוניתו של גנרל רפאל גארידו גיל, המושל הצבאי של החבל הבאסקי גי־פוזקואה, הם התרחקו מהמקום כמה שניות לפני שהמטען התפוצץ.

הגנרל ואשתו, איזבל, נהרגו במקום. בנם בן ה-16 מת כמה דקות לאחר מכן בבית-חולים. הנהג שהועף מהמכונית מעוצמת ההתפוצצות מאושפז במצב קריטי. 8 עוברי אורח נפצעו כתוצאה מהפיצוץ ברחוב הומה אדם.

ראש ממשלת ספרד, פליפה גונזאלס, השוהה עתה בפורטוגל, הגיב על הפיצוץ באומרו, כי ממשלתו תמשיך במאמציה לחסל את הטירור.

אישה אירנית צעירה מתאמנת בירי באקדח אוטומטי. אישה זו, ומאות נשים אחרות, משתתפות בקורס למדריכות צבא בטהראן. הנשים מתאמנות במקצועות צבאיים שונים מאז הכריז חומייני שכל איראני כשיר צריך לתרום את חלקו למאמץ המלחמתי. (תצלום איפ"י)

בימ"ש בטנסי:

יומנה של אנה פראנק עלול לפגוע ברגשות נוצרים

מאת צבי בראל

שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בית-משפט מחוזי במדינת טנסי קבע, כי יומנה של אנה פרנק יש בו כדי לפגוע ברגשותיהם של נוצרים פונדמנטליסטים ול-פיכך אין לחייב את קריאתו בבתי-ספר.

הקטע בספר שעורר את זעמם של הורים פונדמנטליסטים, שהוציאו את ילדיהם משיעורי קריאה ותבעו לדין את הנהלת בית-ספרם על שנידשה בשל כך את הילדים, הוא זה, בו אומרת אנה פרנק: "איני מתכוונת לכך שעליך להיות אורתודוכס... אני מתכוונת שתהיה לך איזו שהיא דת, לא משנה איזו, רק להאמין במשהו". קטע זה הוגדר על ידי ההורים כ"אנטי נוצרי".

800 ילדים בני 14–17 נמנים על שבויי המלחמה האיראניים

שר החוץ העיראקי קרא לצלב האדום לנקוט צעדים בנושא זה

ז'נבה (ע"ד). שר החוץ העיראקי, טארק עזיז, אמר ביום ו', כי 800 ילדים בני 14 עד 17 שנה נמנים עם כ-12 אלף שבויי מלחמה איראניים בעיראק.

עזיז, שבא לז'נבה, כדי להשתתף בוועידה של הצלב האדום, הוסיף ואמר, כי איראן ממשיכה לשגר ילדים לחזית וכמה מהם נלקחו בשבי במהלך קרבות שהתנהלו בספטמבר ובאוקטובר.

עזיז קרא לצלב האדום הבינלאומי לנקוט צעדים כדי שנציגיו יוכלו לחקור את הביקורים אצל למעלה מ-60 אלף שבויי מלחמה עיראקיים הנמצאים באיראן.

איראן השעתה את פעילות הצלב האדום בשטחה ב-1984 בעקבות תקרית במחנה שבויים בצפון איראן, שבמהלכה נהרגו או נפצעו כמה שבויים עיראקיים.

הממשל יארגן "סיור לימודי" בניקראגואה לנציגי יהודים

"כדי להוכיח את הפשעים הסנדיניסטיים נגד יהודים ולגייס את תמיכת היהודים במדיניותו של רייגן באמל"ט"

מאת צבי בראל

שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הממשל האמריקאי מארגן "סיור לימודי" לנציגים יהודיים באמריקה הלטינית, מתוך כוונה להצביע על סבלה של הקהילה היהודית בניקראגואה.

מקורות בארגונים יהודיים מסרו, כי את הסיור מארגן מרשל ברגר, יו"ר הקונגרס האנטי-סנדיניסטי (מוכנות ממשלתית הממונה על תאום ותכנון פעולתו הסנדיניסטית של הממשל), שהיה קודם לכן איש הקשר בין הבית הלבן לארגונים יהודיים, וכי מטרתו לסייע לממשל "להוכיח את פשעי המשטר הסנדיניסטי נגד יהודים" ובכך לחזק את תמיכתה של דעת הקהל האמריקאית במדיניותו של רייגן נגד ניקראגואה. במסגרת סיור זה, שייערך יום לאחר הבחירות ל-קונגרס, יבקרו הנציגים היהודיים בניקראגואה, בפורטו ריקו, ובאל סלוודור "כדי יוכלו להשוות את מצב היהודים במדינות אלה".

ידידי ישראל בקונגרס מסרו, כי הממשל עושה מאמצים לגייס את תמיכתם של היהודים בנושא זה כמשקל נגד לדו"חות אותם פרסמו כמה נציגים יהודיים בכירים על פיהם נוהג המשטר הסנדיניסטי בהד־גינות בקהילה היהודית בניקראגואה. הם הוסיפו כי נציגי ממשל ביקשו את עזרתו של הלובי היהודי באישור הקצבת הסיוע למורדים בניקראגואה בסך 100 מליון דולר.

בוקאסה נמלט בחשאי מצרפת ונעצר מיד בהגיעו לבאנגי

מאת יואב טוקר

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). השליט המודח של הרפובליקה המרכז אפריקאית, ה"קיסר" בוקאסה, נמלט אתמול ממקום גלותו סמוך לפאריס, יצא בחשאי דרך רומא לבלגיה ולאיטליה ומשם טס לבאנגי. הוא נעצר מיד בהגיעו לנמל התעופה של בירתו. בוקאסה הודח מכיסאו ב-1979 לאחר שנים ארוכות של שלטון עריצות ורצח לאחר סילוקו מכס השלטון (סילוק שנעשה בסיוע צרפתי פעיל) דן אותו בית-המשפט מקומי למוות. אמש לא ברור היה אם כוונת השלטונות המרכז אפריקאיים להוציא אותו להורג, להעמידו מחדש למשפט, או לגרש אותו מן המדינה.

הנסיבות הבינלאומיות של מסע ההרפתקאות הלילי של הקיסר עדיין אינן ברורות, נראה, כי פרטים אחדים בפרשה מושרשים בחולם את הממשלה הצרפתית בהעלמות עין מכוונת.

למרות השמירה המשטרתית הצמודה דרך קבע בשערי אחוזתו, הצליח בוקאסה יחד עם רעייתו ועם חמישה מבין עשרות ילדיו לצאת מהבית בחשאי, לנסוע היטב את 17 הזלזלות המבוכיות של הסירה לחצות את הגבול הצרפתי-בלגי ולהגיע במכונית לנמל התעופה של בריסל. המשפחה הגולה טסה, תוך שימוש בדרכונים מזוייפים, לרומא; משם המשיכה בטיסה ליילית לבאנגי, בירת הרפובליקה המרכז אפריקאית.

בנמל-התעופה של באנגי כבר המתינו לקיסר המודח חיילי המשמר הנשיאותי. הם עצרו אותו והוביל אותו למתחם צבאי סמוך. רעייתו וילדיו "הובקשו והוסברו" להמשיך בטיסה לפרבאוזיל.

בוקאסה, המחזיק גם באזרחות צרפתית, מצא מאז הדחתו מקלט בטירה מהודרת סמוך לפאריס. בגלל הצהרותיו המתגרות, אישיותו ההפכפכנית וחוש השערוריות המפורסם שלו ניסו השלטונות הצרפתיים פעמים אחדות במשך השנים למצוא עבורו מדינת מקלט אחרת.

חוגים צרפתיים רשמיים סירבו אמש להגיב על "בריחתו" של הקיסר; התגובה היחידה שנשמעה אמש במסדרונות השלטון בפאריס היתה: "למען האמת, אין זו טראגדיה".

עיבוד את המידה: עירה ארמוני

هكذا مثل الأصل

מועצת העיתונות החליטה לגנות את עתון "חדשות"

על פרסום זהות תורמת הכבד

נשיאות מועצת העיתונות בישיבתה ביום ו' החליטה לגנות את עיתון "חדשות" על פרסום שמה ותמונתה של תורמת הכבד שהושתל בגוף חולה.

המועצה קבעה, כי משפחת התורמת עשתה בתרומתה חסד לחולים וביקשה כי זהותה לא תיחשף ברבים.

עיתון "חדשות" למרות שידע על כך לא התחשב בבקשת המשפחה ופרסם שמה ותמונתה של התורמת. פרסום זה מהווה הפרה גסה של כללי האתיקה שעתון חייב בשמירתם.

בעקבות מעשה זה והפרות קודמות של כללי אתיקה החליטה הנשיאות להמליץ בפני הוועד הפועל של המועצה על הפסקת חברותו של עיתון "חדשות" במועצת העיתונות.

בתגובה להודעת מועצת העיתונות כותב עיתון "חדשות": טענת מועצת העיתונות כאילו ידע עיתון "חדשות" על בקשת המשפחה שלא לפרסם את תמונת התורמת, איננה נכונה. "חדשות" ינקוט צעדים משפטיים כנגד מי שיפרסם טענה זו. הפרסום, לטענת חדשות, נעשה בתום לב. "חדשות" מגנה את הדיון במועצת העיתונות וקבלת החלטה ללא נוכחות נציגיו. העיתון מצטער על הפגיעה ברגשות המשפחה והעביר לה מכתב ברוח זו.

בתגובה לדברים שפורסמו מטעם עתון "חדשות", כאילו מערכת העיתון לא ידעה על הבקשה, שלא לפרסם זהות התורמים להצלת חיי אדם בפרשת ההשתלה, מסרה נשיאות מועצת העתונות את ההודעה הבאה: בידיעה שמסרה עת"ם על השתלת הכבד, נאמר כי המשפחה מבקשת שלא לפרסם זהותה. הודעה זו הועברה על ידי עת"ם לכל העתונים היומיים, לרדיו ולטלוויזיה וכמובן גם לעתון "חדשות".

ביום ההשתלה ביקש ד"ר צבי בן ישי, סגן מנהל ביה"ח "רמב"ם" בחיפה מהעתונאים שלא לפרסם זהות התורמים. ד"ר בן-ישי מעיד כי אמר זאת במפורש גם ליגאל קוצר, כתב העתון "חדשות" בחיפה בהיותו בביה"ח ביום ההשתלה.

הידיעה על ההשתלה פורסמה ביום שלישי 21.10 ברדיו ובטלוויזיה תוך ציון כי לפי בקשת המשפחה לא מפרסמים זהות התורמים. למחרת פורסמה הידיעה על ההשתלה בכל העתונים היומיים. רק בעתון "חדשות" פורסמו באותו יום זהות התורמת ותמונתה.

"תמוה הדבר, כי לאחר שהבקשה לא לפרסם זהות התורמים נמסרה ביום שלישי לאמצעי התקשורת על ידי עת"ם, פורסמה ברדיו ובטלוויזיה ונמסרה לכתב העתון על ידי סגן מנהל ביה"ח רמב"ם "לא ידעה" על כך מערכת עתון "חדשות".

ראוי לציין גם את העובדות הבאות: ביום שלישי בא יגאל קוצר, כתב "חדשות" בחיפה לקיבוץ שער העמקים, כמה שעות לאחר התחלת ההשתלה וביקש משלמה חבר, מזכיר הקיבוץ, את תמונתה של הבת. לשאלתו של מזכיר הקיבוץ, אשר לא ידע עדיין על ההשתלה ענה הכתב, כי התמונה דרושה לעתון בקשר לידיעה שתפורסם מחר על תאונת "פגע וברח" שגרמה למותה. כתב העתון לא הזכיר כלל עניין ההשתלה למרות שלפני בואו לשער העמקים היה בביה"ח רמב"ם וידע על ההשתלה המתבצעת.

ביום ד' יום פרסום הידיעה והצילום ב"חדשות" טלפן יוסף קרני, מנכ"ל מועצת העתונות, ליוסי קליין עורך עתון "חדשות", כדי לברר עימו עניין פרסום התמונה וזהות המשפחה. המזכירה ענתה בשמו כי הוא עסוק ויחזיר תשובה בטלפון. היא התבקשה למסור לעורך העתון כי נשיאות מועצת העתונות רואה בחומרה דבר פרסום התמונה וזהות התורמת וכי הוא מתבקש להתקשר באופן דחוף לבירור העניין.

באותו יום שוב התקשר מנכ"ל מועצת העתונות עם עתון "חדשות" והמזכירה ענתה כי מסרה את ההודעה למר קליין. גם ביום חמישי היו פניות בטלפון למר קליין עורך "חדשות" ושוב נמסר בשמו כי הוא עסוק ו"יחזיר תשובה". עד עצם היום הזה לא התקבלה ממנו כל תשובה. משונה הדבר, כי אחרי כל זה מגנה עורך "חדשות" על כך שהדיון בנשיאות מועצת העתונות התקיים שלא בנוכחותו.

אם אומנם מערכת עתון "חדשות" הצטערה על פרסום זהות התורמת ותמונתה ועל הצער שגרמה בכך למשפחה, הרי יכלה לפרסם הבהרה והתנצלות למחרת הפרסום. במקום זה פרסמה למחרת שוב את תמונת התורמת. כן לא פורסמו התנצלות גם בגליון יום שישי.

רק לאחר שהועברה ביום שישי לאמצעי התקשורת, באמצעות סוכנות עת"ם הודעת הגינוי של נשיאות מועצת העתונות הרואה בפרסום הזהות והתמונה הפרה חמורה של כללי האתיקה התפנה סוף סוף עתון "חדשות" והודיע לכלי התקשורת כי מערכת העתון "לא ידעה" על הבקשה שלא לפרסם זהות התורמים.

נחתם פסק הלכה תחת הכותרת: תיקון גדול

נוסעי אוטובוס 54 ב' מת"א לב"ב יידרשו לשבת נשים וגברים בנפרד

לפי פסק ההלכה, הגברים יישבו בספסלים משמאלו של הנהג והנשים מימינו "ויקויים בנו הפסוק: קדושים תהיו" ★ במקרה של חוסר מקום נשים יישבו מאחור ★ "דן" לא הגיבה

מאת חיים הנדוהיקר
כתב "הארץ" בתל-אביב

נוסעי קו 54 ב' מתל-אביב לבני ברק עשויים לגלות בזמן הקרוב, כי הם נדרשים לקיים הפרדה בין גברים לבין נשים בעת נסיעתם באוטובוס.

שניים מחשובי הרבנים בבני ברק, שמואל הלוי ואזנר ומשה יהודה לייב לנדאו, חתמו לפני ימים אחדים על פסק הלכה תחת הכותרת "תיקון גדול" ולפיו נקבע כי באוטובוס יישבו הגברים בצד שמאל של האוטובוס (מאחורי הנהג) והנשים בצד ימין. אם יוותר מקום לנשים, עליהן לשבת במושב האחורי. באשר לציבור החילוני הנוסע באוטובוס, קובעים הרבנים, כי יש לנסות ולשכנעו לקבל את ההסדר החדש.

בפסק ההלכה של הרבנים נכתב כי "היות ולאחרונה הגיעו הרבה תלונות בעניין נוהלי הישיבה באוטובוס קו 54 ב' היוצא מקריית (מהלך הקו מקריית הרי"ם ועד נווה שרת בתל-אביב הנ"ה) שאיתם עולים בקבוצה אחד עם הצניעות ודרכי הקדושה, זאת אומרת, שכל אחד יושב בכל מקום שבוחר לעצמו ועל ידי זאת גורם תקלות לאנשים. לכן נבקש שיחלקו את מקומות הישיבה באוטובוס, דהיינו, בצד שמאל מאחורי הנהג לגברים ובצד ימין לנשים. אמנם אין אנו יודעים, אם נוכל להחיל זאת משאר המקומות, אבל זאת נבקש שכל אחד ישתדל להסביר בדרכי נועם בגודל הטובה שתצא מתקנה זו. על ידי זאת נזכה ויקויים בנו הכתוב קדושים תהיו".

ראש עיריית בני ברק, משה איר-נשטיין, שנתבקש על ידי "הארץ" להתייחס לפסק זה אמר, כי אף שמדובר באוטובוס העובר בשכונות חילוניות ומגיע לתל-אביב, הרי אין לייחס לכך חשיבות מעבר לעניין המקומי.

מחברת "דן" לא ניתן היה להשיג תגובה כיצד מתכוונת החברה להערך מול פסק הלכה זה.

פעוט גוסס מעקיצות עקרב צהוב ניצל בבי"ח בנהריה

(ע). מאבק רפואי קשה, שנמשך כל הלילה להצלת חייו של פעוט אשר נעקץ ע"י עקרב צהוב, הוכתר ביום ו' בבוקר בהצלחה והילד ניצל.

ביום ה', סמוך לשעה 4 אחה"צ, הובא לבית-החולים הממשלתי בנהריה פעוט כבן 4, ששיחק בחצר ביתו ותוך כדי כך נעקץ על ידי עקרב צהוב. הילד היה במצב של גסיסה, ולמרות נטישת האגודות הוזעק צוות הכוננות שלהן. יחד עם הרופאים הוחל בפעולה הצלת חייו של הפעוט, שהוכנס ליחידה לטיפול נמרץ והוחל במתן טיפול שנועד להצילו. לקראת בוקר נראה חיוך על פניו. לאחר שהתברר כי הפעוט עבר את המשבר והוא הולך ומחלים.

מנהל בית-החולים אמר, כי עקיצתו של עקרב צהוב עלולה להיות קריטית במקרים של ילדים, משום שיש לדאוג שלחץ הדם יחזור לנורמה המקובלת ושהגוף יוכל להתגבר על התופעות הנגרמות כתוצאה מהרגישות לרעל העקרב.

ד"ר חוני ציין, כי אם לא תהיה הרעה כלשהי במצבו של הפעוט הוא יוכל לעזוב את בית-החולים כבר ביום א'.

חיילים נבדקים על ידי נציגות מגן דוד אדום בריאות הצבא במסגרת השתלבות צה"ל בשבוע בריאות הלב. (צילום: עופר קרני)

6 אסירים בטחוניים נכוו קשה מהצתת מזרוניהם בכלא אשקלון

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

ששה אסירים פלשתינאים הכלואים בכלא אשקלון נכוו קשות בכל חלקי גופם, בעת שהציתו את מזרניהם כל אחד בחדרו. דובר שירות בתי-הסוהר מסר אתמול, כי ביום שישי בשעה 5 אחה"צ הצית כל אחד מהאסירים הבטחוניים הללו את מזרונו תאו.

נודע, כי האסירים, שהם טעוני הגנה, ביקשו להוציאם ממקום בו שוכנו. משסירבו אנשי שירות בתי הסוהר הציתו הם את המזרונים.

הסוהרים בכלא הצליחו להיכנס לחדרים ופינו את הפצועים. דובר השירות מסר, כי ארבעה מתוך הששה הועברו לבית-החולים באשקלון, כשהם סובלים מכוויות קלות ושניים הועברו למחלקה הפלאסטית בבית-החולים סורוקה בבאר שבע, כשהם סובלים מכוויות קשות. נציב שירות בתי הסוהר, גונדר רפי סוויסה, מינה קצין בודק לבדוק את נסיבות המקרה.

פרקליטות המדינה בתצהיר תשובה לבג"ץ:

אין היגיון בדרישת אסירים להקים לעצמם איגוד מקצועי

אסירים מכלא מעשיהו מחו בעתירתם נגד חיובם לעבוד בשכר, שהוא רבע מהשכר הממוצע במשק, ונגד התעשרות מפעלים פרטיים על חשבונם

(ע). פרקליטות המדינה טוענת בתצהיר תשובה לבג"ץ, כי אין מקום להקים איגוד מקצועי לאסירים. המרצים עתה את עונשם. בתצהיר נטען כי דרישה מסוג זה בתוספת היגיון, שכן יש סתירה בכך, שאדם הנתון במאסר, יסתייך לאיגוד מקצועי.

התצהיר הוגש בתשובה לעתירתם של שני אסירים מכלא מעשיהו, חיים וייל וארנון דגני, נגד שר העבודה, שר המשטרה ונציב שירות בתי-הסוהר. העותרים תובעים הקמת איגוד מקצועי במסגרת ההסתדרות הכללית, שיטפל בתנאי עבודת האסירים, בתשלום דמי-הבראה ודמי מחלה, מתן קביעות לאסירים ויצוגם בתביעות בבתי-דין לעבודה.

האסירים מציינים בעתירה, כי בבתי-הכלא ברחבי הארץ קיימים מפעלים בבעלות יזמים פרטיים. האסירים מחוייבים לעבוד בהם בשכר, שהוא רבע מהשכר הממוצע במשק. העבודה במפעלים אלה מהווה ניצול והיזמים הפרטיים מתעשרים על חשבון האסירים — נאמר בעתירה.

בתצהיר תשובה טוענת המדינה, כי תנאי עבודה של אסירים נקבעים על-ידי נציב שירות בתי-הסוהר על פי החוק.

עוד נסיון לאנוס בחורה בצפון ת"א

(ע). ניסיון לאנוס בחורה בצפון תל-אביב היה ביום שישי לפנות בוקר.

צעיר אלמוני חדר לדירה בקומת קרקע בעיר והתנפל על בחורה בת 19, המתגוררת בגפה. האלמוני הציג סכין לצוואר הבחורה וניסה לבצע בה את זממו.

הצעירה נאבקה עם האלמוני שנמלט מן הדירה.
המשטרה פתחה בחקירה.

עריכה את הקמה: עדה ארטפיי

EXPORT
TO USA
המעוניינים ליצא
או להרחיב את היצוא
לארצות הברית
נציג חברת DMS
מבקר בארץ
-●-
לפרטים ולתאום פגישה
08-457930

גופת אשה היתה מוטלת שעתיים ליד משטרת ר"ג

"עזרו לי להציל אותה", קרא הבעל לשוטרים, לאחר שלא הצליח להשיג אמבולנס להסיעה לבי"ח ★ האשה נפטרה לבסוף מהתקף לב בחזית התחנה ולא נמצא מי שיפנה אותה

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

מאות והנהגים שנסעו במכונית תיזהם בליל שבת לאחר השעה 1 בלילה בכביש הראשי פ"תחל אביב חולפו על פני תחנת המשטרה ברמת-גן, ועשרות הולכי הרגל שעברו במקום, נדהמו לראות על משטח האספלט לפני הכניסה הראשית גופת אשה מכוסה בסדין לבן שהיתה מונחת במשך כשעתיים על הארץ.

בחלק מהזמן היתה הגופה מכוסה רק באופן חלקי וללא השגחה.

מכוניות משטרה, שיצאו ובאו בתחנת המשטרה, כה ממקום מטה מרחב דן, תמרנו בזהירות סביב הגופה, שחוסמה את דרכם, כדי לא לפגוע בה. במשך יותר משעתיים לא טרח איש להזיז את הגופה ולהסתירה מעיני העוברים ושבים.

חצי שעה לאחר חצות בלמה מכונית פיז'ו 505, שנסעה במהירות עצומה, לפני חזית תחנת המשטרה. הנהג, גבר כבן 60, צעק לעבר השוטרים המופתעים: "אשתי מרגישה לא טוב, היא חולת לב. איבדה את ההכרה, תעזרו לי להציל אותה". שני שוטרים, אחד מהם נהג אמבולנס, החזו לנס, החלו להוציא את האשה ועשו לה פעולות החייאה, תוך שהם מוציאים את האשה מהמושב ליד הנהג ומשכיבים אותה על הארץ. הנהג סיפר לשוטרים, כי אשתו חשה ברע בזמן נסיעה, התאיתה כביתו ברחוב קהילת לודז'. לפתע חשה ברע והחלה לסבול מקשיי נשימה. לפני כחודש וחצי היא סבלה מהתקף לב והיתה מאושפזת או כבית-החולים בילינסון.

לדבריו, הוא התקשר למוקד מגן דוד אדום וביקש לשלוח בדחיפות אמבולנס לביתו, אך מהמוקד נאמר לו כי אין אף אמבולנס פנוי.

השוטרים בתחנה ביקשו ממד"א לשלוח ניידת לטיפול נמרץ, נוכח מצבה הקריטי של האשה.

לדברי עדי ראיה, הגיע כעבור כמה דקות אמבולנס רגיל ובו רק נהג. לשוטרים נאמר, לדברי עדי ראיה, כי זהו הנהל ורק אחרי שנהג האמבולנס "מאבחן" את המקרה, מתעקשת ניידת לטיפול נמרץ.

ואכן, נהג האמבולנס הזעיק לאחר הגעתו ניידת כזאת. היא הגיעה עם רופאה כעבור כמה דקות, בעוד השוטרים והנהג האמבולנס ממשיכים במאמצי ההחייאה. הרופאה, שעבדו במכוניתיהם בכביש הסמוך והבחינו במתרחש, עצרו ונחלצו לעזור.

לאחר כארבעים דקות נקבע מותה של האשה. לדברי עדי הראיה סרבו נהגי האמבולנסים לפנות את גופת האשה מהמקום ולכן היא נשארה מוטלת בשולי המדרכה במשך יותר משעתיים לעיני העוברים והשבים.

בין המטפלים באשה היו כאלה שטענו כי אילו הגיעה הניידת לטיפול נמרץ אל האשה מיד לאחר שהבעל פנה לבקשת עזרה במוקד המשטרתי, אפשר היה להציל את חייה.

דובר מגן דוד אדום, משה ריין, אמר בתגובה כי אכן התקבלה במוקד קריאת העזרה של הבעל, אך באותה עת היו כל האמבולנסים עסוקים באירועים אחרים והדבר הוסבר לפונה.

דובר מגן דוד אדום הדגיש כי מגן דוד אדום אינו מפנה בדרך כלל גופות של נפטרים והדבר נעשה על ידי אמבולנסים פרטיים, שהמשטרה קשורה איתם בחוזה לפינוי גופות, או על ידי אמבולנסים שמופעקים על ידי בני המשפחה.

סופר "הארץ" מציין, כי בליל האירוע התקשרה המשטרה ליצור קשר עם הקבלן המפנה את הגופות ולכן נשארה גופת הנפטרת מונחת במשך זמן רב בחצר תחנת המשטרה.

אסתר
בת רחל וראובן קרניק
רחובות
יהונתן
בן חני ושמואל קבלר
ירושלים
נישאו
ירושלים, כ"ו באלול תשמ"ו (30.9.86)

התק"ם תנהיג מס פנימי רק על משקים מבוססים

כדי לסייע למושבים במצוקה

מאת יונתן שרמן
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

ראשי התק"ם מתכוונים להנהיג מס פנימי, שיוטל על כמחצית מכלל משקי התנועה החלה בשנה זו.

ההצעה להטלת מס זה תועלה בישיבת מרכז התק"ם, שתיערך השבוע ברמת אפעל ולאחר שתעובר סופית, תובא לאישור המרכז בישיבתו הבאה.

המס יוטל על המשקים המבוססים של התנועה ולא על המשקים הנזקקים לסיוע או למשקים צעירים שהוקמו לאחר מלחמת ששת הימים.

מטרת המס החדש היא לסייע למשקים המצויים במצוקה כלכלית לגשר על פערי הריבית, שכין אגרות החוב אשר יונפקו על ידי התק"ם ובין הריבית שהמשקים יוכלו לשאת בה. מדובר על פער של כארבעה אחוזים, כאשר ההנחה היא שהאג"ח יונפקו בריבית של כ-8 אחוזים באישור משרד האוצר ואילו המשקים יוכלו לשאת בעלות של 4 אחוזים בלבד עבור הלוואותיהם.

איציק דוד, מרכז אגף הכלכלה בתק"ם מעריך, כי ניתן יהיה לגבות מ-80 המשקים המבוססים של התנועה בין 5 ל-6 מיליון דולר למטרה זו.

דוד מציין, כי מס זה יהווה נטל כבד כאשר על המשקים המבוססים, שכבר הצביעו למרכז התנועה סכום של כ-40 מיליון דולר במלווה מרצון. לדבריו, מס פנימי של 5 עד 6 מיליון דולר יהווה כ-10 אחוזים מההון העצמי של המשקים הללו, הנע בין 60 ל-65 מיליון דולר.

חשוד בנעיצת סכין באחורי צעיר שנחשד במעשה מגונה בבתו

(ע). תושב קריית ים החשוד בנעיצת סכין באחוריו של צעיר, שנחשד על ידו בביצוע מעשה מגונה בבתו בת ה-13, נעצר שלושה ליומיים.

החשוד, ששמו נאסר לפרסום, הובא שלשום לפני שופט השלום התורן בחיפה, סלים ג'ובראן. האב נעצר באמצע השבוע על ידי משטרת זבולון ושוחרר לאחר שהעלה טענת אליבי. בעקבות מעשה בליל המקרה ביום ג' שעבר ...

האב נעצר שנית והוא כוח המשטרה טען כי בחקירת הצעיר הפצוע, שנחבל מדקירת סכין בישבנו, ניתן לקבוע כי קיים קשר לכאורה למעורבותו של האב בעבירה זו.

למנהלנו ומייסד ההוצאה
מר שכנא אחיאסף
בהגיעו
לגבורות
ברכות כה לחי
הוצאת ספרים אחיאסף
ועובדיה

נחשפה תכנית פלילית להטמין מכשירי ציתות בכלי רכב של בעלי עסקים בת"א

מאת ראובן שפירא
כתב "הארץ"

משטרת תל-אביב חשפה לפני כחודשיים תכנית של עבריינים לבצע פריצות סמויות למכוניותיהם של כמה בעלי עסקים ידועים בעיר, המגלגלים בעסקיהם סכומי כסף גדולים, כדי להטמין בתוך המכוניות בחשאי מכשירי האזנה מתוחכמים. מאחורי התכנית עמד, ככל הידוע, עבריין מוכר בעולם התחתון התל-אביבי, שביקש בדרך זו לאסוף מידע חשוב בקשר לאנשי העסקים, כדי להשתמש בו לצרכים פליליים נגדם, בעיקר לצורך עבירות רכוש והתפרציות לבתיהם ולעסקיהם שלהם.

לסופר "הארץ" נודע, כי מכשירי ההאזנה, שעמדו להיות מותקנים במכוניות בעלי העסקים הם מסוג משוכלל ביותר ומתוחכם במיוחד, שאינו נמצא בשימוש שגרתי בארץ ולא ניתן להשיגו בשוק החופשי. לצורך זה באו העבריינים בדברים עם אדם העובד במפעל מסוים, שיש לו האפשרות להשיג את מכשירי הציתות המיוחדים ויש לו הידע לטפל בהם ולהפעילם. לאיש הובטח סכום כסף גדול בדולארים תמורת עזרתו.

עבריין רכוש מאזור תל-אביב, המתמחה בפריצה למכוניות ובגניבת מכשירי רדיו מתוכן, היה אמור, על פי התכנית, לפרוץ למכוניותיהם של בעלי העסקים ולשתול בהן את מכשירי הציתות, באופן שלא יתגלו.

העבריין נעצר ונפתח נגדו תיק פלילי בחשד של ביצוע פריצות למכוניות על עבירות שביצע, ללא קשר לתכנית שנחשפה. גם העובד במפעל מתקני הציתות המיוחדים — נעצר. ככל הידוע, מזמין העבודה, שהוא עבריין מוכר מאזור תל-אביב לא הועמד לדין, כנראה מחוסר ראיות.

כולנו משחקים במחבואים וכולנו זוכים בפרסים נהדרים
מי שעומד
מאחורי
ומלפני
הוא הזוכה!
ואיפה הפרס?
תגלו
אותו
בסוף
המשחק!
גם לילד
מגיע:
כ ל נ ו
השבועון היחיד לילדים גילאי 8-13 בהמלצת משרד החינוך והתרבות
* נמכר עם יום מדופי העיתונים
מי לא אוהב לשחק במחבואים!
אנחנו לא מכירים ילדים כאלה.
ומי אוהב לקרוא!
כולנו.
אז בואו נשחק ובואו נקרא את מה שמעניין את כולנו.
כללי המשחק
כל יום שלישי ניגשים לדוכני העיתונים וקונים את כולנו - השבועון המרתק לילדים. מדפדפים, מדפדפים עד שמוצאים את משחק המחבואים. כפי שאתם רואים, המשחק בנוי מריבוע המכיל 9 משבצות ממוספרות מ-1 עד 9. מדי שבוע, מתחבאת בין דפי השבועון משבצת ממוספרת, אשר עליכם להדביק על המשחק, בהתאם למספרים המופיעים עליו. לאחר שתסיימו להדביק את כל המשבצות במקומן, תגלו את המחבוא ובו הפתעה משגעת וכרטיס השתתפות בהגרלה הגדולה - לכל משתתף.
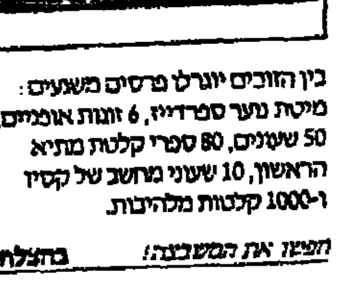
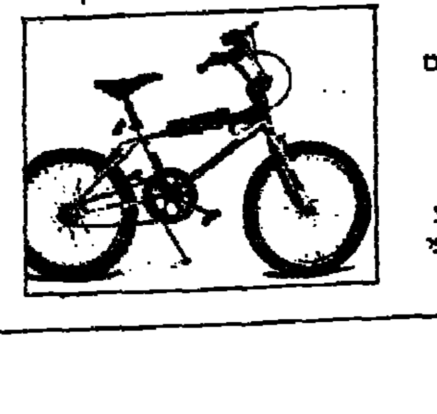
בין הזוכים יוגרלו פרסים משגעים: מיטת נוער ספרדייז, 6 זוגות אופניים, 50 שעונים, 80 ספרי קלטות מתיא הראשון, 10 שעוני מחשב של קסיו ו-1000 קלטות מלהיבות.
חפשו את המשבצת! בהצלחה.

תחנת האנרגיה חצבני-דן אינה פוגעת בנופי הטבע, מביאה ברכה לכלכלת הגליל!
החברה להגנת הטבע מסלפת את העובדות ומלבה מלחמה ציבורית ללא כל הצדקה.
העובדות הבסיסיות הן:
* מפעל המים חצבני-דן הינו מפעל השקיה חיוני ביותר לחקלאות באזור; תחנת האנרגיה הינה מוצר נילווה, התורם לכלכלת האזור ומייעל את ההשקיה.
* מפעל המים חצבני-דן לא פגע ואינו פוגע בשמורות הטבע – המפעל מאפשר לנחלים לזרום ולצמחיה סביבם לפרוח. המים של המפעל באים מהדן בלבד. על-מנת שלא לפגוע בשמורת הדן, ביצעה אגודת חצבני-דן את תפיסת המים במרחק של 1.5 ק"מ במורד הדן, למרות שהדבר היה כרוך בהשקעה בספית רבת-משמעות ובהפסד להץ של 30 מטר.
* תחנת האנרגיה אינה מפעל שהוקם באופן פיראטי: היא נבנתה באישור ועדות בניין ערים אזוריות ומחוזיות, בהן חברים גם נציגי החברה להגנת הטבע ורשות שמורות-הטבע. היא תוכננה והוקמה תוך הקפדה מירבית על השתלבות בנוף ובנייה אסתטית ולשם כך הוקצו משאבים רבים: היא מהווה אתר-תיירות ומאפשרת למטיילים לצפות מהאתר על הסביבה ולהנות מהנוף.
* המפעל ותחנת האנרגיה מביאים לחסכון משמעותי ביותר במים ותיצולת מלאה שלהם. חובה זאת של הקפדה על אי-בזבוז מים חייבת לחול גם על כל אלה המטפחים ומפעילים שמורות-טבע ואתרי-נוף.
מפעל חצבני-דן הוא מפעלם של אנשי הגליל והוא משרת את כלכלת האזור.
יוזמיו, בוניו ומפעיליו חיים ויוצרים באזור ועושים לשגשוגו — בחקלאות, בתעשייה בתיירות.
כבעבר כך היום, מקפיד המפעל על השילוב ההכרחי בין צרכים כלכליים לבין שמירה על ערכי-אמת של טבע ונוף.

הארץ

יום א', כ"ג בתשרי, תשמ"ז
26 באוקטובר 1986

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת"ד 233 מיקוד 61001
ירושלים: רחוב ההסתדרות 2 טל' 224245-6, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 04-661166-8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדרי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח

HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 824261

אשמת סוריה

הינדאווי נידון בבית המשפט בלונדון לארבעים וחמש שנות מאסר וכל המושבעים היו תמימי דעים שיש להרשיעו. השופט גזר עליו עונש לפי חומרת הדין ונימק זאת בזוועתיות הפשע. הוא גם ציין את הרקע הפוליטי של הפשע, שלא היתה משימה של אדם בודד, ושיבח את עירנותו של איש הביטחון שבשירות חברת אל־על.

את הדברים שהשופט נמנע מלומר, או שהסתפק רק ברמז עליהם, אמר שר החוץ סר ג'פרי האו בפה מלא בבית הנבחרים. הוא הטיל את האשמה במישרין על הממשל הסורי, והודיע על ניתוק היחסים הדיפלומטיים בין לונדון לדמשק.

בכך הסיקה ממשלת בריטניה את המסקנה ההגיונית מממצאי בית המשפט, ואם כי אפשר לגרוס כי היתה צריכה כבר מזמן להמחיש לשלטון הסורי את מורת רוחה מפעילות טרוריסטית על אדמת בריטניה — ולא הסרד אף קודם עדויות לזיקתה אל יסודות ידועים שבמשטר הסורי — יש לברך על ההחלטה הנחרצת שהתקבלה על רקע הרשעת הינדאווי בבית המשפט.

ארצות הברית וקנדה נמנעות עדיין מלנקוט בצעד הדראסטי של בריטניה, אבל החליטו להחזיר את שגריריהן מדמשק. אין להפריז בערכם של צעדים אלה כשלעצמם, אבל אם ישתקפו הם מעתה בפעילות נמרצת יותר של שירותי המודיעין של שלוש המדינות דוברות האנגלית במלחמה נגד הטרור הערבי, עשויים המהלכים במישור הדיפלומטי להביא לידי התקדמות מוחשית במלחמה נגד ארגוני הטרור למיניהם.

לנוכח עמדתן של לונדון, וואשינגטון ואוטאווה יצטרכו ממשלות אחרות לשאול עצמן אם להצטרף למאבק האנטי־טרוריסטי במלוא כוחן. השאלה מופנית במיוחד לעבר צרפת, אך גם איטליה, גרמניה המערבית, ארצות בנלוכס, אוסטריה, שווייץ ומדינות סקנדינאוויה נתבעות שלא להסתפק בהיתרצים שונים ממילוי חובתן.

השלטון הסורי נחשף, לאור מה שנודע על מעלליו במשפט הינדאווי, במערומיו. זהו שלטון אשר מפעיל ללא מעצורים את נשק הטרור נגד ישראל, ואינו נרתע אף מן המזימות המחרידות ביותר. מי שתכנן את הפעלתו של הינדאווי רצה בהתרסקותו של מטוס אל־על ובמותם של שלוש מאות ושמונים בני אדם. יתכן כי ישנם אנשים ברחבי תבל שאינם מתרשמים די הצורך מהכוונה הפושעת, מאחר שלא התגשמה, אך מי שסבור כך, נתפס לקלות דעת הראויה לגינוי חריף. את יוזמי הטרור אין לדון רק על־פי התוצאות שהם מצליחים להשיג, אלא גם על־פי כוונותיהם הרצחניות.

השאלה אם חאפז אל־אסד ידע על מה שמתחולל אל־חולי ועוזריו התכוונו לבצע אינה במקומה — הוא אחראי למעשיהם של כל הכפופים למרותו. אסד מבקש כל השנים ללכת, בעת ובעונה אחת, בשני אפיקים שלדעתו אינם סותרים זה את זה: שמירה על הסכם הפרדת הכוחות ברמת הגולן תוך כדי הפעלת מכונת הטרור נגד ישראל באירופה.

אין לדעת אם השליט העלאווי ישקול עתה מחדש את דרכו: אם יחדל מלהפעיל את המנגנון הטרוריסטי, או יתעקש דווקא על המשך פעילותו מתוך ביטחון כי ברית המועצות תוסיף לתמוך בארצו כפי שעשתה עד כה. ההכרעה בידיו, אבל צריך להבהיר לו כי ישראל לא תניח לו ליזום, לתכנן ולבצע מעשי טרור לאורך ימים רק משום שאינו מפריע לכוח אונדו"ף ברמת הגולן לקיים את שליחותו.

שוב עידן של אשרות?

עם כל השינוי שבהקמת מדינת ישראל ובקיומו של דרכון ישראלי — יהודי הזוכר עדיין את ההתרוצצויות וההשאות להשגת אשרות באירופה שבצל מלחמת־העולם, לא יוכל שלא לחוש דכדוך מסוים, לשמע הידיעות על הנהגה מחודשת של אשרות כניסה לארצות באירופה המערבית. האם אנו חוזרים אל עידן הוויזות, שבו פקידים קונסולריים יחליטו בשרירות לבם היכן מותר והיכן אסור לנו לבקר?

ביטול הצורך באשרות לא היה מוחלט מעולם, גם לא בשיא הליברליזציה. יוצאת מן הכלל בולטת היתה תמיד ארה"ב, שחוקי ההגירה שלה עמדו, מאז ומתמיד, בלחצם של מאות אלפי המהגרים, בכוח ובפועל. אך ברוב אירופה הדמוקרטית יכול היה (וחוץ מצרפת — עדיין יכול) בעל דרכון ישראלי להיכנס ולצאת כאוות נפשו.

לא ברור כמה זמן יימשך המצב. הטרור והסחר הגובר בסמים מניעים ממשלות באירופה המערבית לחדש את ההגבלות. הראשונה שהפעילה מחדש את הדרישה לאשרות היתה צרפת, בעקבות שרשרת פעולות טרור של מוסלמים קיצונים בפאריס. ובימים האחרונים התכנסו בלונדון שרי הפנים של 12 מדינות השוק המשותף, לדון בהגברת המלחמה בטרור ובסחר בסמים. אחת ממסקנות פגישתם היתה להקים קבוצת עבודה שתמליץ על "הידוק תנאי הכניסה" למדינות השוק.

בשביל מדינות שאזרחיהן חייבים גם כיום באשרה, תהיה זו אולי הקלה מנהלית: אך אם, עקב הסדר החדש, תוטל חובת אשרה גם למי שפטורים ממנה כיום לגבי רוב הארצות — כגון אזרחי ישראל — מבחינתנו זו תהיה נסיגה לאחור. בעולם המחולק למבוכרים יותר ולמבוכרים פחות, אנו עלולים למצוא עצמנו בקבוצה השנייה. (לנציגי ישראל יש טיעון צודק, בבואם לשלול הגבלות על ישראלים מחשש למעורבות בטרור; לצערנו, הטיעון חזק פחות כאשר מדובר במלחמה בהברחת סמים). החלוקה לשני סוגי מדינות תודגש עוד יותר, אם יתגשם הרעיון הנידון עתה בוואשינגטון, לאפשר לאזרחי אירופה המערבית כניסה לארה"ב ללא אשרה מוקדמת, לתקופת ניסיון של שלוש שנים.

אם יתפנו ראשי משרד החוץ מעיסוק בחלוקת כיסאות השגרירים, רצוי שיתחילו לפעול להבטחת מקומם של בעלי דרכון ישראלי בצדו הנכון של קו החלוקה — גם בארה"ב וגם בארצות השוק המשותף.

דמשק במערומיה

המצב הפנימי בדמשק ורגישות משטר אסד לתדמיתו מקנה לצעדים האנטי־סוריים במערב משנה תוקף

מאת עודד זראי

אסד: שוקר על תדמית מתונה אך לא נרתע מהפעלת טרוריסטים

צופי שלוש רשתות הטלוויזיה הגדולות בארה"ב המשדרות מחוף אל חוף חזו אולי לראשונה בליל שבת ואמש במעורבות סוריה בטרור. עשרות הכתבות המצולמות, שכללו ריאיונות מהששת, עדויות, מסמכים, דברי פרשנות והסברים של מומחים ופקידי ממשל, המחישו באופן ברור את חלקו הישיר של המשטר הסורי בפעולות פיגוע ואו־רגיות שבהן איבדו את חייהם מאות בני אדם, לרבות אזרחים אמריקאים. הצופים בארה"ב חזו במנהיגות הא־מנים על אדמת סוריה של ארגוני הטרור הפועלים לאחוז פעולות, כמו ארגון "פתח המהפכני" (של אבו נידאל), "החזית העממית—המפקדה הכללית" (אחמד ג'יבריל), "החזית העממית" (ג'ורג' חבש), "פתח ההתקוממות" (אבו־מוסא) ועוד.

הצופים למדו משידורי הטלוויזיה כי בסוריה פועלים ארבעה שירותים חשאיים שכל אחד מהם או כולם יחד עוסקים מאחורי ארגוני הטרור האלה. הם גם למדו כי שירות החוץ הסורי — ובכלל זה חברת התעופה הלאומית "נתיבי אוויר סוריים" — מגויס רובו ככולו לסייע לפעילות הטרוריסטית. עיון מדוקדק בפסק הדין של בית המשפט הבריטי "אולד ביילי" מיום שישי ממחיש עובדות אלה. ד"ר לוטפאללה חיידר, השגריר הסורי בלונדון, שהוא ראש שירות החוץ הסורי בבריטניה, נתגלה כמי שנצח על מתן השירותים למחבל נזאר הינדאווי ועל מבצע מילוטו מבריטניה, שלא יצא לפועל. היה זה רק טבעי שהינדאווי יפנה ישירות לחיידר בשעת מצוקה, וחובה על חיידר להגיש לו את כל הסיוע הדרוש.

היתה זו השגרירות הסורית שהעמידה לרשות הינדאווי את דירת המגורים ברובע קנסינגטון הלונדוני, והכינה את המיכוס של חברת "נתיבי אוויר סוריים" ל־הברחתו במסווה איש צוות לחו"ל. חיידר היה גם זה שקיבל את ההוראה מדמשק לחסל את הינדאווי כאשר מבצע החילוץ לא יצא לפועל. המחבלים, המשמשים בתפקידי יועצים בכירים בשגרירות ונושאים דרכונים דיפלומטיים, לא הצליחו להשיג את הינדאווי אשר הבין את הצפוי לו בידי מפעיליו והעדיף להסגיר את עצמו.

עובדה נוספת, אולי החשובה ביותר, העולה מכתבות המחקר של הרשתות האמריקאיות, היא מעורבותו האישית של הנשיא חאפז אסד בכל הפעילות הטרוריסטית ה־מבוצעת בחסות המדינה הסורית. כל גורם מודיעיני המכיר את סוריה מסוגל להבחין בבירור כי ללא אישורו וידיעתו המוקדמת של אסד לא יעז איש בארבעת השירותים החשאיים הסוריים לפעול, ל־פחות, לסייע או לבצע פעולת פיגוע כלשהי. עובדה זו, שהיא אולי חדשה להלך מהצופים האמריקאים, היתה ידועה לגורמי הממשל הנוגעים בדבר בוואשינגטון. אולם אישים בעלי משקל והשפעה בחוגים דיפלומטיים ובמוסדות העיון האמריקאיים העדיפו להתעלם מעובדה זו שנים, ולטעון כי אסד "השקול והפרגמטיסט" הוא גורם חיוני לאינטרסים האמריקאיים במזרח התיכון. [illegible] משטר [illegible] לגורם קראפו ומוחה מכשול לשלום במזרח התיכון.

יש לזכור שהנשיא אסד נהלך אישית, בשבועות האחרונים, כדי לעצור את השחיקה בתדמיתו ה־רווחת בארה"ב ובאירופה, והנשמעת לעתים גם בישראל, כראש מדינה "שקול ופרגמטיסט". המשטר הסורי היה מודאג ורגיש במיוחד לתדמיתו במערב, ולפיכך הפעיל את כל התחבולות הדיפלומטיות האפשריות כלפי המערב כדי לשמור את האמנה של "שקול ופרגמטיסט", והוא עיסוקו הפעיל בטרור. הראיונות שהעניק אסד, בניגוד להרגליו, בשבועיים האחרונים ל"טיים" ול"וואשינגטון פוסט" נועדו להמשיך ולטשטש את פרצופו האמיתי של סוריה. ביום, לאחר פרסום פסק דינו של "אולד ביילי" וחשיפת עובדות מעורבותה עד לצוואר של סוריה בטרור, נראים דבריו של אסד לשכנוע ולימון האמריקאים כלעג לרש.

הטרור הוא אמצעי שסוריה נוקטת בו גם בבית וגם בעולם הערבי כדי לקיים את האינטרסים של המשטר. בנוסף לעובדה שהיא מתייחסת לטרור בעולם הערבי כאל מקור כוח. פרשת הטבח בחמא היא רק דוגמא אחת לאמצעי הטרור בבית. בכירות מצבי הטרור ראיות רבות הצבי לכל ספק את אחריותו האישית והישירה של הנשיא אסד לפעולות טרור הפנימית בלבנון שגרמו להירצחם של מאות אזרחים, בנוסף לכ־30 מעשי התנקשות בחיי מנהיגים לבנונים, כמו כמאל ג'ונבלאט, ואישי ציבור, לרבות עורכים ראשיים כמו סלים אל־לוזי. מדינות ערביות אחרות מעדיפות לשמור בסודיות את הראיות שבידן על מעורבותה של סוריה במעשי טרור בתחומן.

אירועי סוף השבוע בלונדון ובעקבותיהם בוואשינגטון ובאוטאווה חשפו למעשה, בהיקפם ובחומרת חומר הראיות, את ערוות דמשק. מבחינת המשטר הסורי יש לכך השלכות חמורות וסיכונים רבים יותר על רקע הקשיים הפנימיים שבפניהם ניצב ממשלו של אסד. ביטוי מוקדם לכך ניתן למצוא אצל אחיו הצעיר של הנשיא, ריפעת אסד, הנמצא בגלות מפוארת בחו"ל. ביטאונו של האח הצעיר "אל־פרסאן", המופיע בלונדון, הקדיש בגיליונו האחרון בשבוע שעבר תמונת "שער" לריפעת ולהצהרותיו בגנות הטרור מכל סוג שהוא ובכל מקום. ריפעת מבקר בגלוי [illegible] מבצעיו.

המשטר הסורי [illegible] העורכים את פיו מים בכל הנוגע לממצאי משפט הינדאווי. כל מתקפת הנגד הסורית מבוססת על נסוחים תעמולתיים פרועים נגד בריטניה בכלל וממשלה של הגברת מרגרט תאצ'ר בפרט, ועל "רקימת מזימה עם הציונות המנוונת והאימפריאליזם האמריקאי נגד האומה הערבית".

דמשק, הניצבת היום במערומיה, תובעת סולידריות מעשית ומהירה מהעולם הערבי נגד בריטניה. אולם העולם הערבי מוכן בחלקו לפי שעה ולכל היותר לשלם מס שפתיים, אך גם זאת תוך תביעה בלתי־מוצהרת מסוריה "להשיב את דרכיה ביחס הבין־ערבית". בינתיים גוברים החששות בדמשק לנוכח אפשרות של נקיטת צעדים נוספים במערב, בעוד שהנשיא אסד שוקל את צעדיו הבאים.

התקום הסתדרות שופטים?

יוזמתו של נשיא בית המשפט העליון בהקמת מועצת שופטים נועדה לחזק את מעמדה, עצמאותה וכוחה של המערכת השיפוטית

מאת גדעון אלון

שמגר: אי־תלות

אין זה חזון נפרץ ששופטים מקימים לעצמם איגוד מקצועי עצמאי. במשך 38 שנות קיום המדינה לא היתה מסגרת ארגונית משותפת לכל 262 השופטים הפועלים בה. מאז נכנס לתפקידו כנשיא בית המשפט העליון לפני שלוש שנים, חתר השופט מאיר שמגר ליזום הקמת מועצת שופטים במגמה לחזק את מעמדה, עצמאותה וכוחה של המערכת השיפוטית. "לשופטים עצמם, פרט למנהל בתי המשפט, יש זיקה רק לבית המשפט שלהם ואין להם מן הבחינה הפורמלית חלק ונחלה בקביעת דרכיה של המערכת השיפוטית כולה", אמר שמגר בנימה ביקורתית בכנס השופטים שהתקיים בראשית השנה.

כך אמר שמגר: "כדי שרשות שלטונית פלונית תמלא את יעודיה ותפקידיה, לא די להעמיד עליה נושאי תפקידים. צריך להקנות להם כלים ואמצעים, ודרושים עצמה וכושר ביצוע פונקציונליים. הגיבוש והייחוד הפונקציונלי דרושים לא רק למען האיזון החוקתי, אלא כדי להשיג אותם כלים ואמצעים הדרושים לקיום תפקידיה. הכלים והאמצעים דרושים כדי שיהיה יחס סביר בין מה שמצפים מהרשות לבין מה שהיא מסוגלת לקיים הלכה למעשה. במלים אחרות: ייצוגה וכוחה של המסגרת הארגונית הם בעלי חשיבות לקיום החלוקה האמיתית בין הרשויות למען אי־תלות השיפוטית אשר הם כולם חלק מתפיסתנו החוקתית. הם גם חיוניים כדי שהמערכת השיפוטית תוכל למלא את תפקידיה היעודיים העיקריים".

שמגר, שהוא הנשיא הראשון של בית המשפט העליון שגדל והתחנך בארץ, ושימש במשך שבע שנים כיועץ המשפטי לממשלה עד שעטה על כתפיו לפני 11 שנים את גלימת השופט, הכניס רוח וסגנון חדשים, רעננות רבה ושפע יוזמות ברוכות למערכת השיפוטית. להלן כמה דוגמאות מוחשיות:

● כששמגר לא היה שלם עם השימוש הנרחב שעושה נשיא המדינה בסמכות החנינה, הוא שיגר אליו מכתב ובו הדגיש כי "מעשה החנינה הוא מעשה חסד ורחמים, אך גם בהפעלתו לא ניתן להתעלם מהשלכותיהן של הערכאות השיפוטיות או מן המשמעות שיש להכרעתן".

● כשהנשיא הרצוג ושר המשפטים לשעבר משה נסים הקלו בדינו של סוחר הבשר הירושלמי ראוד סגירה, זמן קצר אחרי שבית המשפט העליון החליט להחמיר בעונשו, הוא נקט בצעד חסר־תקדים כשהורה לעכב את הדיון בערעורים הפליליים שהגישה הפרקליטות לבית המשפט העליון.

● הוועדה לבחירת שופטים אישרה את הצעתו של שמגר לקבוע כללים מעין שיפוטיים שיאפשרו העברת שופט מתפקידו. על־פי ההצעה, יוכלו שר המשפטים או נשיא בית המשפט העליון לבקש מהוועדה להעביר שופט מתפקידו, וזו תהיה רשאית לאשרה ברוב של שבעה מתוך תשעת חבריה.

● כדי להקל על העומס הרב במערכת השיפוטית, שקל שמגר הצעה להקים "ערכאה" שיפוטית נוספת שתשמש כערכאת ערעור על החלטות בית המשפט המחוזי.

● שמגר סבור כי נשיא בית המשפט העליון, ולא שר המשפטים — כפי שנהוג עתה — צריך לעמוד בראש הוועדה לבחירת שופטים.

הקמת מועצת השופטים, שתהיה על־פי הגדרתה "מוסד ארגוני המופקד על הדיון בכל הנושאים הנוגעים למערכת השיפוט ועל ליבונם הנאות", היא ללא ספק גולת הכותרת ביוזמות שמגר. עקב בצד אגודל הוא תכנן את הקמתה של המועצה, עד שבשבוע שעבר קרמה עור וגידים והתכנסה לישיבתה הראשונה. כבר בדיון הראשון של המועצה, המונה 36 שופטים, הוחלט על הקמת ועדות משנה לאתיקה שיפוטית, לענייני תקציב, לבדיקת הצעות חקיקה, לסדר הדין הפלילי והאזרחי, לסדרי עבודה מינהליים בבתי המשפט ולשכרם וזכויותיהם של שופטים.

המגמה בהקמת מועצת השופטים ברורה. היא נועדה לשמש מכשיר בעל עוצמה שיסייע למערכת השיפוטית בדיוניה עם הרשות המבצעת (משרד המשפטים, המופקד על הנהלת בתי המשפט) או במגעיה עם הרשות המחוקקת (ועדת הכספים של הכנסת המופקדת על קביעת שכרם של השופטים), ובקביעת עמדה בנושאי חקיקה — באמצעות ועדת משנה שתבדוק כל הצעת תזכיר, הצעת חוק וכו' הדנים בחקיקה ראשית או חקיקת משנה שיש להם נגיעה למערכת השיפוטית.

דומה שהקמת מועצת השופטים, ששמגר מקווה כי במרוצת הזמן תקבל גם מעמד חוקי, נועדה בטווח הארוך לשמש זרז למתן עצמאות כוללת למערכת השיפוטית. בראיון שהעניק ב־1984 ל"הדי דין", ביטאון לשכת עורכי הדין, נתן לכך שמגר ביטוי ברור: "אין לנו מקורות עצמאיים למימון בתי המשפט ואיש לא יציע להפוך את בית המשפט למשק סגור. אנחנו שואבים את האמצעים הכספיים שלנו מתוך אותו מקור שהאחרים שואבים ממנו. אך לא זו הסיבה שבגללה צריך ליצור מערכת עצמאית. אם אני טוען שמערכת בתי המשפט צריכה להיות מערכת עצמאית, אני אומר זאת בעיקר מכיוון שעל־פי תפיסת היסוד שלנו, של שלטון החוק, של הפרדת הרשויות החלוקת הנהוגה אצלנו, של עצמאות הרשויות, דרושה גם עצמאות המערכת השיפוטית, ולא די בכך שכל שופט כפרט הוא בלתי־תלוי ואינו נתון למרות כלשהי אלא למרותו של החוק. השופטים כפרטים צריכים להיות כלולים במערכת שגם היא כל כולה עצמאית ואשר יכולה לשרת את מטרותיהם ולחזק את אי־התלות הפרסונלית, שהיא תנאי יסוד לקיומה של מערכת משפט עצמאית".

שמגר סיים את דבריו באומרו כי הבעייה המרכזית של השופטים היא הבעייה העקרונית שבתפיסת היסוד. זו מחייבת, לדעתו, קיום מערכת עצמאית, שאינה תלויה במוסד ממשלתי כלשהו ושקובעת בעצמה את סדרי העדיפות.

שיעור ברוטציה

הצצה חטופה אל פרצופה האמיתי של "הרוטאציה אה־לה־פראנסייז"

מאת יואב טוקר

פריס

מבנה הרוטציה במתכונתה הישראלית ובשותפות הכפויה, שונה כמובן לחלוטין בצרפת, כמו גם הנסיבות והתפקודיות ושיבם של החבלים הדקים שעליהם מהלכים. אך מנועים, לאורכם. כאן מכנים זאת "מגורים משותפים בצמרת" בין ממשלה של הימין בראשותו של ז'אק שיראק, לבין נשיא מן השמאל, פרנסואה מיטראן. הממשלה אמורה לנהל את המשק והחברה, לתקצב, למנות ראשים ולארגן את היומיום. הנשיא, מבוצר בארמון האליזה שלו, משולל רוב בבית הנבחרים, עודנו המפקד העליון של הצבאות, הלוחץ הפוטנציאלי על הכפתור הגרעיני, האחראי הבלעדי על כל החוקים [illegible] ההגנה וכו' — הסמל, ההתגלמות הלאומית העליונה, מסמל הדגל.

התרבות הפוליטית־תקשורתית שונה גם היא מזו שבישראל. האר־טיות, וסגנון המהדר הנהוג בקלות לעמוד בפני עצמו והערב־רב האנושי המעורב בדרמות היומיומיות, מסרבל את חשיפת המתרחש. זו אם כן הסיבה לכך, ש"מידע פנימי" מאז, כזה שחוקי ירושלים יעבירו לעיתים עד לגליונות ערב־שבת, זוכה להתפרסם בפאריס כשישה חודשים לאחר האירוע.

שני הסופרים הפוליטיים הבכירים של "לה מונד" היוקרתי (קולומבאני ולומה) מגלים עתה בספרם "נישואין לבנים", כי מאחורי ההנהגות הממלכתית כל־כך שאפיינה את כיהונה של ממשלת שיראק בחודש מארס, מסתתרות כמה שליפות סכינים קפואות בחוגי הימין [illegible] נשקלה האפשרות "לצאת לרחובות", כדי לתבוע במפגיע את התפטרותו של מיטראן מכס הנשיאות. (הנשיא נבחר לתקופת כהונה בת שבע שנים וזו בלתי־תלויה לחלוטין בבעייה של האספה הלאומית [illegible]) [illegible] שיוסדרו הקלפיות ויוודעו התוצאות. התמון המשנן אמור היה "להבהיר" למיטראן שהבוחרים, באמצעות הקלפיות הפרלמנטאריות, הביעו למעשה אי־אמון בו, בנשיא.

בשיחה (סודית) שנערכה בין מיטראן לשיראק זמן קצר לפני יום ההצבעה, בחדר האוכל של ידיד משותף, איש צבא בגימלאות, הבהיר מיטראן לשיראק: "אדרבא, חלילה לך מלעצור באנשיך מלהתכנס בהמון גדול וצעקני לאורך השאנז־אליזה שיתקבצו בהתלהבות, מיליון, מיליון וחצי, שני מיליון איש. שיחצו את השדרה ויבואו עד אלי, לארמון האליזה: אני, אישית, אפתח בפניהם את הדלתות ואומר להם: בואו, היכנסו; אבל אני, מן הארמון, לא אצא...". המיקוח על איוש תיקי הממשלה, היה דווקא מהיר ו"חלק". מיטראן הכיר מלכתחילה בזכותו של שיראק למנות שרים כראות עיניו, להוציא שלושה מבין השרים שתחומיהם נוספים ל"מרחב הסמכויות השמור" של הנשיא: חוץ, הגנה ושיתוף פעולה בין־לאומי. בלשכת הנשיא באליזה הועלו ונפסלו שמות במהירות. שיראק רצה במנהיג הצעיר של המפלגה הרפובליקאית (ליאוטאר), הבטיח לו, פראנסואה ליאוטאר, כשר ההגנה. "לא בא בחשבון" התריס מיטראן. "ההגנה המקצועית והמשמנת" שאפיינה את הידברות מיטראן־שיראק סביב מעשה המרכבה התגלתה, לרבה ההפתעה, כגורם "מקרב ומשרה בטחון" ביחסים בין השניים. הבעיות הרציניות התעוררו מאוחר יותר, משהוחל לסחוט תוצאות הפיטורים־מינויים של הממשלה החדשה בצמרת המשרדים הממשלתיים והחברות הציבוריות. מיטראן ביקש להתגלש בנושא. הוא הבהיר במפורש שידוע לו ומוסכם עליו, שאין ביכולתו להתנגד ל"הטבת" האנשים הנראים כלדיו־שיראק, אבל [illegible] לטיפול "אלגאנטי", שימצאו עבורם משרות מוזנות.

התחומים הרגישים ביותר בריקודי־השותפות הללו סובבים מטבע הדברים סביב מדיניות החוץ. מערכה חרישית ואכזרית השתוללה משך שבועות בין שתי גדות הסיינה (הנשיא יושב בגדה הימנית, ראש הממשלה בשמאלית) כדי "להוכיח לעם" שהיה זה מיטראן ולא שיראק, שיראק ולא מיטראן, שאמר את ה"לא" המכריע לנשיא רייגן, משר התבקשה פריס לאפשר למטוסים האמריקאים לחצות את המרחב האווירי הצרפתי בדרכם להפצצת לוב.

את התחבושת היומיומית של ההתבוננות על יוקרת־הרגע לא מספקים במובן הגיבורים הראשיים עצמם, אלא לשכותיהם. כך למשל הסביר בזמן לב בלשכת שיראק, שהשיחה בארבע עיניים שניהל לא מכבר הנשיא עם הקאנצלר קוהל (הסובל לאחרונה מקשיים בממשלתו ובסיעה בבונדסטאג) היתה "ארוע מדרגה ראשונה, בעל חשיבות הסטורית עבור המין האנושי: משהו כמו מפגש צמרת בין המלכה אליזאבת לנסיך־שליט של מונאקו...". שיראק עצמו מסביר היום, שלאמיתו של דבר, הוא מרגיש מצויין מתוך הצירוף: "אלא שטול הדיבר הזה (מיטראן), מן הראוי היה להתייצב במועד מוקדם יותר זה, אכן, מתמודד מדרגה ראשונה, אלא שעתה, זה כבר מאוחר מדי... שכן הדיבר הזה, עברה שעתו". הוא מוסיף בהגיון שיש בו צירוף של תפיסת־עולם גוליסטית ועיקרון רעיון השאלה מאמריקה של עורכי הפיליס: "אילו הייתי במקומו, הייתי פורש ב־16 במארס 1986 (יום הבחירות האחרונות) בחצות הלילה, מקשטרסמו התוצאות. [illegible]

הסוס והמספוא

שחל ושרון מציעים מענקים למקומות עבודה שמשמעותם סכומים גבוהים לסבסוד של כל עובד. יש לקבוע אמות מידה בעניין זה

מאת שמשון ארליך

"כאשר מחלקים אוכל לסוסים, היה סוס", נהג לומר גבר קינז בשנות הקיצוב. כאשר בכל יום חילוק בין התושבים מצרך אחד המיועד למטרות שונות. כאשר הממשלה עוסקת עתה בחיפושים באנשים אחר "מגמטיום", מפתחים ומשקיעים, יש להניח שיימצאו בתוכם של דבר ה"סוסים" שבדרך הטבע יונהו יותר מספוא מזה הניתן בחלוקה. ספק אם המענקים על החלוקה יידעו למלא את תפקידם כנאמני הרכוש הציבורי שאותו בתוכו של דבר הם מחלקים.

כוונה של מטרה שהוצבה מסכמת, שהיא משכיחה את העומד מאחוריה. כך נשכח בדרך כלל שהקמת מפעלים שאין צורך בהם ובתוצרתם, או שמוצריהם יקרים ובלתי תחרותיים, גרועה מאי הקמתם, ושהחסכון הגדול ביותר והזול ביותר הוא מניעת הקמת מפעלים כאלה וסגירתם של מפעלים כאלה אם הדבר אפשרי. נשכח גם כי מפעל טוב מקיים בדרך כלל את עצמו, את בעליו ואת מעסיקיו ואינו זקוק לטובות.

יתר על זאת, ישנם עדיין תנאים מיוחדים המצדיקים מתן סבסוד להקמת מפעל ולקיומו. תנאי עיקרי הוא הצורך בתעסוקה. אולם אם זהו הצורך וזו המטרה, מן ההכרח שצורך זה יושג בדרך היעילה ביותר ובמחיר הזול ביותר. פירושו של דבר, שמחיר התמיכה למועסק יהיה סביר, אופטימלי ושעיקרו יעבור לעובד. אין טעם להשקיע סכומי עתק לכל עובד כאשר רק חלק קטן מכנו מגיע לידיו של העובד עצמו. עם זאת, יש להעדיף מתן תמיכה לעיסוקים הצריכים למדינה ולעובד על פני אלה הניתנים לתעסוקה שאינה מוסיפה דבר לשיבתם פרט למתן הפרנסה עצמה. יש להעדיף מתן תמיכה שניתן להפסיקה כאשר הצורך בה נעלם, על פני זו שקביעתה מכבשות בעיקר על־ידי מתן הכספים מראש. אולם מעל לכל, אין הצדקה לתמוך בתעסוקה לעובד במפעל הסבבים לבעליו 3000 דולר לחודש, כאשר באותו כסף ניתן לקיים 10 עובדים שמקבלים 800 דולר כל אחד.

לפיכך, כדאי גם לבחון את ההצעה המונחת עתה לדיון בפני גופים ממשלתיים, התובעת להעניק מענק של מפעל כאשר באיזור פיתוח א' למפעלים הפטרוכימיים בחיפה. הצעתם של השרים שרון ושחל, פירושה על פי כלכלני האוצר — מתן מענק של 160,000 דולר לכל מקום עבודה לעובד נוסף שיועסק במפעלים המורחבים. על פי גירסת מומחים בעבר עצמו תגיע התמיכה למקום עבודה ל־160,000 דולר.

החשבון הוא פשוט: כאשר פיתוח א' נותנת הממשלה לבעלי המפעל מענק של 40 אחוז מההשקעה הקבועה. אם הכוונה להשקעת 400 מיליון דולר בהרחבת המפעלים הללו הרי שהמענק שיינתן להם יסתכם ב־160 מיליון דולר.

אם הם יעסיקו במפעלים המורחבים 1000 עובדים נוספים, הרי שההשקעה לכל עובד חדש תהיה 400,000 דולר והסובסידיה שהם יקבלו לכל מועסק תגיע ל־160,000 דולר.

מומחים בתחום המקצוע משערים שכמו בכל ההשקעות המתוכננות בארץ ובעולם, ההשקעה תעלה על התחזית. מספר העובדים עלול להיות נמוך מהמתוכנן. מכאן הם מגיעים למסקנה שההשקעה תגיע לכמיליון דולר לעובד. התוצאה היא, שהסובסידיה תגיע ל־400,000 דולר למועסק. מכאן ניתן להגיע למשמעויות חשובות ביותר במקרה הספציפי והעקרוני.

אם ההשקעה מספיקה לעשר שנים, כפי שמקובל להניח, פירוש של דבר שעל פי ההערכה הגבוהה יותר, ובהנחה שכל כסף שווה חמישה אחוזים ריבית, יסתכם או שווי של המענק הממשלתי לכל אחד ממקומות העבודה, בכל אחד מ־120 החודשים לקיומו של המפעל ב־5000 דולר.

אולם גם על־פי הגירסה המשוערת של ההשקעה תגיע הממשלה לבעלי המפעל מענק של־2000 דולר לחודש לכל עובד. אפילו אם נאמץ גירסה זו, נמצא כי המענק שיתנו הממשלה לבעלי מפעלי הפטרוכימיה לכל מקום עבודה יהיה שווה לשכרם של כ־25 עובדי טקסטיל. לפי הגירסה היקרה יותר, הוא יעלה כמו שכרם של כ־60 עובדי טקסטיל. אין זה אומר במובן שהתמיכה עוברת כולה או אף בחלקה הגדול לעובדים, אלא רק כי התעסוקה כולה תמומן ברובה הגדול על־ידי הממשלה.

ניתן לטעון כי יש לבדוק גם את השפעת ההשקעה על התעסוקה הסביבתית, מבחינה עקרונית הדבר נכון. אולם בדרך כלל אין להניח שמפעלים הניזונים מחומרי הגלם של התעשייה הפטרוכימית לא יוכלו למלא את החסר מיבוא אפילו במחירים זולים יותר, שקשה יהיה לומר ששימוש אלטרנטיבי בכספי המענק יהיו יעילים פחות גם מבחינת השפעתם התעסוקתית. בכל מקרה ההשפעות מעורפלות, מסובכות, כפופות לויכוחים ולחילוקי דעות בין אינטרסנטים ואסור להתמקד עליהן בשעה שמחליטים על מתן מענקים ממשלתיים של מאות אלפי דולרים למקום עבודה. אין שום הצדקה לסבסוד כה גבוה של מקום עבודה במפעל כאשר באותו כסף הניתן לתעסוקת עובד אחד ניתן לקיים עשרות עובדים.

הגיע הזמן שהממשלה תקבע לעצמה מחדש עקרונות לתמיכה בהשקעות גם על פי מחיר התעסוקה בהם. העדיפות צריכה להיות להשקעה שבה שקל של תמיכה הניתן בכל צורה, מבטיח תעסוקה ברמת שכר סבירה, בנוכח ייצור מינימלי, בצורה הגמישה ביותר המאפשרת הפסקתה עם שינוי התנאים. מדוגמת הפטרוכימיה ניתן ללמוד, דווקא בגלל סתירותיה הגלויה את רוב כללי ההגיון הפשוט.

מצב־רוח / ב. מיכאל

חיש גרד למען החייל

אין ספק כי מסתתרת איזושהי משמעות פסיכולוגית עמוקה מאחורי העובדה שלפחות 50% מזמן הפרסומת (האסורה) המשודרת בערוץ הטלוויזיה הממלכתי, מוקדש למיני הגלולות והשמורים, שמש ולוטו, פיס החיש־גד, הוועד למען החייל ומגן־דוד אדום. (ושמעתי אומרים כי גם השכונית־הפרס עומדת לחזור לאופנה).

הכל כמובן למען מטרות נעלות ביותר: הפיס מקדם את החינוך ואת הבריאות, הלוטו — את הספורט (ואת הזוכה בעלת הזיכיון), מגן דוד אדום את מגן דוד אדום, הוועד למען החייל — את הוועד. אין צורך להסביר למעשות השכונית הפרס. אלא שיודעים מתרימים נפש במגווניות, והדיר להם לחלוטין כי אם יפנו אל האזרח ויאמרו לו כי מגן־דוד אדום נמצא במצוקה וזקוק לתרומות, המיגב שיקבלנו תהיה נסתיבנו מאיימת. איש אפילו לא יטרח לומר להם — "כבר נתתי במשרד".

אך אם, לעומת זאת, יידע האזרח כי סיכוי אחד למאה־אלף יש לו לזכות בסט של מכשירים־ביתיים מתכוננים ודבילה־שי של תמריבת־קרוה — הוא יקנה כרטיסי הגרלה כאחוז תזזית.

השיטה, אם כן, יעילה ביותר. אך חשש מסוים מתעורר כי המתרימים והמגרילים למיניהם נמצאים על סף הגרשת־האשה. (עוד נכתבות המלים האלה, והר ליגנואיסטי מסוים עולה. האמנם מקרה הוא, שנים בילדי הפנאי הפופולארי ביותר נקרא "גרילינ"). לא יהיה מקום להבחנה. אם יתברר כי לא אחת נמצא עצמו אורח, שמני המחורים, כשהוא מגרד כאחוז תזזית כרטיס של הוועד למען החייל, או רושם 1 באיקס על מגרדוד, שלא לדבר על ציור צלב קטן על שטה מתוך המספרים המופיעים על כרטיס הפיס.

אין בעצם גבול למה שמגריל המקומי מוכן לעשות על־מנת להיות ראוי לסיכוי הזכייה בשקלי־חינם. אם ימצא מוד כרטיס הרש לשוק, שעל הרוכש לאכול אותו, להמתין שלוש שעות עד שמוצר והעיכול יעשה את שלהם, אחר־כך לנעוץ זוג אצבעות בגרון, להקיא את עיסת הכרטיס המעוכל, לחפש בין השאריות ולחפש אם את האותיות המרכיבות את המלה "טוסט־אותם" — יעמוד עם ישראל בתורים ארוכים, ובלבד שלא יחמיץ את הסיכוי להביא הביתה מגבהיונם.

אין כל סיבה להבריא את האוכלוסיה מן המחלה הזאת. (שראויה אולי להיקרא "גרדת", או "גרלת"). לכן כדאי לרתום אותה לעוד ועוד צרכים חיוניים. מס־הכנסה: "דוחוריוסוח". הגש דו"ח אמת — וסוס לרוויה. (בניגוד לכלל הנהוג כבר: הגש דו"ח־שקר — וסוס לשוויץ). זהירות בדרכים: "זמור־הגריאה". מידי יום ייקבע רמזור אחד במדינה, שבין העוצרים לאורו האדום יוגרל ויו־יאר. כסדר והניקיון: "צקה חבה". תלוש־שי של כימיקלים לישראל יוגרלו מידי שבוע בין כל אלה שלא ישליכו עטיפה של שלגון מחלון מכוניתם בשאת מכבישי הארץ. מילואים: "חיילהם — וזכה במלחמה". חינוך: "נמור כיתה — קבל הביתה".

הסרים רעיונות לא חסרים. רק קצת יוזמה.

מועדון הבריאות

מלון רם ירושלים
RAM HOTEL JERUSALEM

המועדון נפתח

לרשות החברים במועדון:
★ חדר כוח משוכלל
★ סאונה
★ מסאג' רפואי
★ ג'קוזי
★ חוגים מגוונים

הפעילות במועדון בפיקוח רפואי ומדריכים מקצועיים

הזדרזו מספר המקומות מוגבל

נמשכת ההרשמה לחוגים הבאים:
★ התעמלות לנשים ★ ג'אז לנערות
★ ריקודי עם למבוגרים ★ תנועה וריקודי עם לילדים

לפרטים והרשמה: מלון רם, טל' 535231
לבקש את אודי או בועז

מלונות קסוטו
CASSOUTO HOTELS
מלון לוט–ים המלח   רם–ירושלים   צל־הרים–ים המלח

מרכז הזמנות:
מלון רם, ירושלים 91130 רח' יפו 234
טלפון: (02)535231

משרד מכירות תל־אביב:
רח' מלכי ישראל 5
טלפון: (03)236785

هكذا [illegible] الأصل

صفحة من الأصل

בוגר שעודנו נער ונער שבגר

מאת נתן מישורי

"תהילים" של סטיב רייך וה־קונצ'רטו לכינור של בטהובן עם הנער שלמה מינץ, ב־קונצרט הפילהרמוני מספר 1 סידרה ד' בהיכל התרבות בתל אביב. עם המנצח זובין מהטה. הזמרות הסולניות צדיל בר־זמן, ג'ין ברייר, פאמלה וור־אמבוש וקים ויל.

"תהילים" (גירסה תזמורתית, 1982), יצירתו של המלחין ה־אמריקאי־יהודי סטיב רייך לארבע זמרות, ארבעה נקשנים ותזמורת גדולה אשר זכתה ביום הולדת ה־50 של המלחין (19.10), לבכורה ישר־אלית שנתקבלה באהדה גדולה, שנה מחברותיה שבוצעו במוזיאון תל אביב.

הנטיה לסוג מתוחכם מאוד של מנוטוניות מהפנטת — פעלתנות רתמית־מלודית־הרמונית, ה־מתערבלת כבתוך בועת צליל צבע־ונית — קיימת גם כאן. אך במלי־ריות המנוראליות, הווריאנטיות אומנם, ביחוד בין הפותחת וב"קאנונים" שבעקבותיה, בהרמוניה המיוחדת את הפרק השלישי ובכעצם מילות ה"תהילים" העבריות, שהוצללו היטב וגם ב"הללויה" שבסיום, לא

מינץ: תחושת אחריות

רק שאין אלימות, אלא שיש בהן הרבה נעימות ורוך, קטעים שאפשר לאהוב, הכמוכן חוויתיות רבה.

עם זאת, ולגירסה התזמורתית הבלתי מעניינת יש חלק בכך (בתנ־קידי הנגנים אין הרבה יותר מאשר "דיפור" לתפקידי הקולו המצויינים, שביצועם המעולה על ידי הזמרים והנקשנים ראוי למלוא ההוקרה הערכה), נותרת הרגשה, שסטיב רייך מסתפק בחלקה קטנה, שאותה הוא מעבד במסירות ובכישרון בולט, מבלי שהוא מעיז לכבוש או לתאר משהו מן הרב בנויות העצמה המרתקת שביקום. האם הוא בחזקת נער שעוד יתבגר?

זה עתה היה שלמה מינץ ילד, נער, וכבר הוא בוגר עם תחושת אחריות גדולה ומלאה לעצמו ולמו־סיקה. הוא מגיע, בשיתוף מלא עם זובין מהטה והפילהרמונית, לביצוע של הקונצ'רטו לכינור מאת בטהובן, שאינו סתם משוכלל ומבוצה להלוטין, פרט לשניים שלושה צלי־לים שרוטים. בכובד ראש, ברצינות, בנוחה פנימי, בשליטה בבריות פנימ־אלית ומתוך נקודת ראות חדשה וכבראה הבוהית של טמפו בלתי מקובל באטיותו, הוא כובש לעצמו את הקונצ'רטו, שואל בו שאלות חדשות ומנסה להביא תשובות, תוך בניית עולם גדול, רחב, מגוון ובעל אורות. מינץ בן ה־29, הוא נער שכבר בגר, אמן שכמעט מסוגל כבר "להזיז את העולם".

פסטיוואל עכו 86 / רפי קינן

"הימנוס": פרס ראשון

כבוד השופטים, שגיתם

לכבוד טקס חלוקת הפרסים מקודשים מבוסטים מותרים את לילו האחרון של הפסטיוואל. מלבד משתתפי ההצגות, משכו הפרסים כמה פזר־קציונרים שלא הראו את פניהם עד אז. אנשים מותרים. קרוב לחצות, אחרי באמיתם של הנכבדים, עלה על הבימה ד"ר דוד זינגר, שופט התחרות יחד עם פרופ' שלמה שהם והודיע: בפרס הראשון זכו ההצגות "היות קמות במורוד" ו"הימנוס".

לוא בחרו השופטים רק ב"הי־מנוס", לא היו שורות אלה נכתבות. גם כך, הן נכתבות לאחר לבטים. האנשים זינגר ושוהם יודעים פרק בתיאטרון ומן הסתם טוב שישנם לשפוט כשישנו של כל אחד אחד. אין דרך להוכיח אבסולוטית שי־צירת אמנות טובה מאחרת — תמיד ייבא מי שיפריך את האמרת ושום ניתוח אמנותי מלומד לא ישכנע. מה שמסלק את הלבטים היא הב־כנות להיות אותו אחד, והתחושה פנימית, עמוקה, שהשופטים שגו. ההצגה "היות קמות במורוד" אינה ראויה לפרס. נרמה גם, בהסתמך על דעתם של רוב המבקרים ושל אנשי תיאטרון רבים שהיו בפסטיוואל, כי דעת היחיד היא נחלתם של ה"ה זינגר ושוהם.

אם היתה הצגה הראויה להשתתף יחד עם "הימנוס" בפרס הראשון, היתה זאת "שחוקים", שהשופטים העניקו לה את פרס המחזה המקורי הטוב ביותר. קשה מאוד להפריד בהצגה הזאת את הגורמים השונים אלה מאלה. הנן יבין כתב את המחזה יחד עם השחקנים, שהוליטו שוב אימפרוביזציות ויצקו מן הביוגראפיה שלהם אל תוך הדמויות במחזה. עבודת הצוות הזאת העניקה להצגה הטוטאליות, אמינות, זרימה ויותר מכל — אמת מרגשת. "שחוקים", היא אחת ההצגות היחידות עד כה בארץ שבה המימד הפוליטי לא עשה את הדמויות לקלישאות חד־ממדיות. "שחוקים" היא הבחירה שלי, יחד עם "הימנוס".

ולבסוף, תיקון טעות: בידיעה על חלוקת הפרסים בפסטיוואל עכו ("הארץ", 23.10) נפלו שתי טעויות: גיל דור זכה בפרס על המוסיקה להצגה "שחקנים"; בפרס על התי־אורה הטובה ביותר, להצגה "מזמור לדור", זכה יחיאל אורגל.

נובמבר — חודש האופרה

"הספר מסביליה" יגיע לישראל מאיטליה

בנובמבר יחגגו חובבי האופרה בארץ. תחילה יזכו אלה שעוד לא ראו את "חתונת פיגארו" של מוצארט בביצוע האופרה הישראלית החדשה, בסדרת הצגות שנייה מאז הבכורה. זמן קצר לאחר מכן, החל מה־17 בנובמבר בהיכל התרבות יוכלו לראות את חלק העלילה שקדם ל"חתונת פיגארו", גם הוא על פי מחזה של בומרשה, כשיבוצע שם "הספר מסביליה" של רוסיני.

המבצע האופראי הזה הוא יוזמה פרטית של האמרגן יהודה טלית, שפנה לשם כך לכשרונות אופרה מאיטליה. הבימאי אנטולו מראו דיאו, המשמש כבימאי בית באופרה המהוללה "לה סקאלה" והמנצח מישל ששון, שהוא מנצח בית קבוע במשכן אופראי מהולל זה. אבל כל טעות: ההפקה שתבוא לכאן לא תהיה של "לה סקאלה". היא רק תשאב מנסיונם של יוצריה בהעלאת אופרות.

ששון, מוזקן רעב כרס, הגיע לארץ לביקור קצר. הוא יהודי יליד מצרים, שהיה במשך עשרים שנה ראש קבוצת הכינור השני בתזמורת הסימפונית של בוסטון. למרבה הפלא הוא לא הכיר את הבדיחה על הרכב אפייני של תזמורת אמריקאית, המושר לפי תיבות הפתיחה של "חתונת פיגארו": "יידל, יידל, גוי, יידל יידל, גוי, יידל יידל יידל יידל יידל גוי". מזה שבע שנים הוא ב"לה סקאלה", וכשיש לו פנאי הוא מריץ הפקות אופראיות בערי־שדה באירופה. לישראל הגיע מצרפת שם מתעלית הפקה של "הספר מסביליה".

ההפקה שתופיע בארץ תוקם במיוחד לצרכי הארץ. הבימאי (שהוא לדברי ששון — איש בעל כבוד עמוק למסורת, אבל בעל יכולת לבנות "גגים" מצחיקים אל תוך המסורת) והמעצב טיטו ורייסקי יבואו לכאן, יראו את היכל התרבות ובנייני האומה ויחליטו איך תראה ההפקה.

ההפקה כל כך לא קיימת עד כי ששון מתלהב מן האפשרות לעקוף את המגבלות האופראיות של היכל התרבות על ידי השארת התזמורת על הבימה ובניית בימה נוספת עליה. הוא צמצם את התזמורת לכדי 28 נגנים כדי להבליט את הבהירות של התזמור של רוסיני.

בארץ, בגלל שמדובר באולמות גדולים יותר יצטרף ל־42 נגנים, שכולם יהיו ישראלים.

מראשית נובמבר יעבוד על ג'ובשם. הזמרים יהיו איטלקים, כי למפיק פרטי אין כל מחויבות להעסיק זמרים ישראלים: פיגארו יהיו לסיזגין ג'והאן לורמי או באפרי אנדוקס. רוזינה תהייתה סולה סקלארה וסיציאנה הזקאסי (זו האחרונה שרה עם פאוואורטי), וששון מקווה לביים לתפקיד אל־מאוויווה את לואיג'י אלווה, למרות שאלווה לא אוהב לשיר בפרמיירות. הוא מקווה להביא הנה גם את בארי־ בניני. התפאורות ייבנו בארץ, בהתאם להפקה עליה יחליטו. התלבושות ייבאו מאיטליה. ששון רוצה מאד שהקהל יצחק בקול רם, שכן "הספר מסביליה" היא בכל זאת קומדיה. גרומולה, שישיר את תפקיד דון באזיליו מתנשא לגובה של כמעט שני מטר.

השאלה היא אם האמרגנים יצחקו אף הם. לכאורה נראה שכן: המודעה הראשונה הריצה כמעט אלף איש אל הקופות. ההשקעה שלהם אמורה להיות כ־200 אלף דולר, ונדמה לי שום לא יודעים על מה הם מדברים. אם ההפקה הזאת תהיה טובה, אולי יהיה זה שיעור שכדאי יהיה ללמוד, כי זהו הרי סכום השקעה נמוך בהשוואה למה שאופרה עולה בדרך כלל. ששון מספר שהזמרים מוכנים לקבל בישראל פחות מכפי שהם דורשים במקומות אחרים.

אותן השאלות המתעוררות, כ־מובן: היא לשם לא לדרכו בחזרה למעון האיכות. דב קליר ממשרדו של יהודה טלית אומר שפנה לאופרה הישראלית החדשה, אך לא מצא שם היענות. אורי עופר, מנכ"ל האופרה אומר שתפקידו להקים הפקות אופראיות בישראל ולא לייבא הפקות. אמרגן פונה לגוף ציבורי לא כדי להתחלק ברווחים, אלא כדי להתחלק בהשקעה, ולא לשם כך קיימת האופרה הישראלית החדשה.

על הנייר נראה שזו תהיה הפקה פרובינציאלית, וצריך לקוות שתהיה במובן הטוב של המילה. אופרה בפרובינציה איטלקית זה בכל זאת דבר שמי שאין לו בכלל אופרה יכול לקנא בו: עשויה היטב מבחינה מוסיקלית ומלאת התלהבות. ל־זמרים ישראלים שמורים מקומות במקהלה.

שנה ל"אשפה, העיר והמוות"

פגישה עם מנהלי התיאטרון בפרנקפורט, התיאטרון שניסה להציג את מחזהו של פאסבינדר, שנה אחרי

בקומה החמישית של התיאטרון העירוני של פרנקפורט יושבים המנהל, ד"ר גינטר רוהלה והדראמ־טורג שלו האיקו הולפליש. שנה עברה מאז ניסו להציג את מחזהו של פאסבינדר "האשפה, העיר וה־מוות". באולם החזרות מכינים את הצגת "אגמונט" והולפליש מספר כי באותו החדר, כשעברו על הסצנה שבה מרכזים אוחזי העיר מן האולם, השתמשו בהקלטת הווידיאו של המהומה שהיתה בהצגת הבכורה של פאסבינדר ב־31 באוקטובר בשנה שעברה.

רוהלה מודע לכך שכניסתו לתפקידו בסימן הצגת פאסבינדר, לפני שנה, (עד אז היה מבקר תיאטרון וכתב מאמרים ב"פרנק־פורטר אלגמיינה צייטונג") מעיבה על כל כהונתו. "רק לאחרונה אמר לי מישהו ממועצת העיר שום דבר לא הולך לך". בגרמניה אי אפשר, כמובן, להשפיע על הנהלה דרך התקציב כמו שמאיימים אצלנו, חוזים לבקרים, החוזה של רוהלה תקף לעוד חמש שנים, אבל הכל — בסימן אותם אירועים.

רוהלה מכחיש, כמובן, את האמי־רות המיוחסות לו בקשר להצגת פאסבינדר ומכריז כי מעולם לא אמר ש"נגמר האיסור על הציר". במבט לאחור הוא רואה את הניסיון להציג את ההצגה כצומת של התרחשויות: מפגש ותיקי האס.אס. ביקור רייגן בביטבורג, מכירת נשק גרמני לסעודיה וביטול ביקור שמידט בישראל. "יש בגרמניה שני טאבו שעליהם אין מדברים: האחד־הא והספקולאציה של יהודים בקר־קעות ב'וסט אנד' של פרנקפורט. והשני הוא העובדה שמתחת לפני השטח יש אנטישמיות. פאסבינדר נגע בשניהם יחד, וכך קרה שהעי־סוק בטאבו הראשון נראה כעדות לקיום האנטישמיות". רוהלה היה בן 17 כשגויס לצבא הנאצי ולחם בחד־זית אם כי "מעולם לא הרגתי איש". אחרי המלחמה גילה את הזוועות

רוהלה: נפגע מהמניין

שעליהן לא ידע קודם לכן. הוא אומר שאשתו קיבלה את השערו־ריה שנילוותה להצגה קשה ממנו. הוא לא התרגש אז, לא היו לו לילות ללא שינה, ואינו מתרגש גם בעת השיחה הזאת על הנושא, למרות שברור כי השערורייה השאירה צל־קות. "בדיעבד, השערורייה סביב ההצגה היתה חשובה כמו הצגת המחזה. היא הביאה לאותה תוצאה, הוציאה רגשות חבויים אל מעל פני השטח". אין מה לדבר על ניסיון חוזר להעלות את המחזה.

• כמעט כל משפט שני, גם לא בהד־קשר הזה, חוזר למחזה של פאסבינ־דר. "המלט" הועלה באותו תיאטרון בראשית העונה במקביל לניסיון להעלות את פאסבינדר, כי "האשפה, העיר, והמוות" נראה להם כאותה "מלכודת. עכברים" שבה מעמיד המלט את מצפונו של קלאודיוס למבחן.

סיפורו של האיקו הולפליש, הדראמאטורג, הצעיר מרוהלה בש־נים רבות, הוא שונה. הוא מודה שהתרגש אז עד כדי דמעות, ומתרגש גם כיום כשהוא מדבר על הפרשה. "אבי היה במפלגה הנאצית, היה נאצי. היה לי קשה לקשר בין האדם ההומאני שאני מכיר ובין מה שלמדתי על זוועות הנאצים". — "האם חשבת להזמין את אביך להצגה?" — "הוא מת לפני שבע שנים" — "אילו היה חי, היית מזמין אותו?" — "לא. הוא מת ב־1945" — "מבחינתך?" — "לא. מבחינתי".

כמעט שנה עברה עד שהולפליש החל לדבר על הצגת המחזה של פאסבינדר והשערורייה שנילוותה אליה. הוא מעריך שאז, לפני שנה, יצאו למעשה העניינים משליטתה של הקהילה היהודית בפרנקפורט, שאירגנה את המחאה. במבט לאחור, אולי טוב שהשתלטות אנשים מהקהל על הבמה מנעה את ההצגה עצמה. "רוב המחזים ניזונים משׁ־מעות. תאר לעצמך מה היה קורה מחוץ לאולם התיאטרון אילו היתה מגיעה לשם הידיעה שאנחנו מצי־גים...". הוא זוכר את עצמו עומד עם מיכאל פרידמן, מהקהילה היהודית, יד ביד, על הבמה, ב־31 באוקטובר. "פרידמן אמר לי שאנחנו משחקים תפקיד, ואני לא הסכמתי איתו, חשבתי שאני עושה את הדברים באמת ולא משחק תפקיד. בינתיים לא דיברתי איתו שוב על מה שקרה אז. רק עכשיו אנחנו מתחילים לדבר ביניינו". הוא נפגע מציטוט מפיו, בראיון עם עיתונאית ישראלית. הוא צוטט שם כמי שלא חש יותר אשמה כלפי מעשי הנאצים. כעת הוא מנסה להסביר מה אמר ולמה התכוון. הוא בוודאי אינו כופר באשמת הגרמנים, אך תחושותיו היום הן עדיין מורכבות יותר מהרגשה או אי הרגשה של אשמה. לפני תום השיחה שואל הולפליש איך, לדעתי, יתקבל הדבר אם התיאטרון העירוני של פרנקפורט יעלה את מחזהו של גבריאל דגן "אספלנר". האם יראו בכך צביעות?

קמילות ופריחות אופראיות

מאת נתן מישורי

על אופרות מודרניות ומחודשות במינכן

חדש או ישן, על "אביר הוורדים" של המלחין הגרמני ריכרד שטראוס והמשורר היהודי הוגו פון הופ־מנסטאל, אין לוותר. זו הרמוניה, שכמותה אינה מתרחשת עדיין בישראל מטעמים ידועים. האם זכית ולוציה פופ מופיעה בתפקיד ה"מרשאלין", שקודם מול ממלא את תפקיד "הברון אוקס", בריגיטה פאסבנדר את "אוקטאוויאן" והלן דונאת את "סופי", וזאת ב"סביבה" הווינאית המאר משבעת, שיצרו למענם הבימאי אוטו שנק, ה־תפאורן ומעצב התלבושות יורגן רוזה והמנצח ויירי קוט, מובטחת לך חוויה אמנותית־מוסיקלית־דרמטית־קומית, שראוי להוציא עליה כספים. קבלת היין של תוך ההרוקנות תנשית, יפי הנעורים וקסמם, והיקבון השולט בבעלי התאווה ורמזי הדיג בחרה, שאפשרותם של "העשירים החדשים" — כל זאת ועוד הושג והוצג בצורה נהדרת בכוח התאמה המצויינת שבין התפקידים ה־דרמטיים לבין הזמרים כבני אדם.

והחדש, מבטיח כמובן סדירות וה־ענגות, נסיונות פריצה חדשים של מוסיקה דרמטית והפקות בינתחומית, אינטגרציה חדשה של גורמים מן העבר ומן ההווה. נוכחות בשלוש אופרות חדשות לגמרי, מעניקה על כן, תחושת הימצאות במקום בו מתרחשת התפתחות חשובה ה־אופראית החדשה. ואפילו קיימות נקודות תורפה, זהו דבר מרגש.

המוסיקה של "טרואדס" (בעקבות "נשות טרויה" של פראנץ ורפל, על פי אוריפידס) מאת אריברט רייזן (בבכורה עולמית), היא רציפית והגב־תית עד מאד. היוצר הוא חכם צלי־לים והוא משתמש בבני הכלים ה־קולות ובתכונותיהם בידע וב־עמקות. קח כל אחד מפרקי הקינות של המלכה "הקובה" (אלט דרמטי), של הנביאה קאסנדרה (מצו סופרן דרמטי־קולורטורה), של אנדרומאכה אשת הקטור הגיבור (סופרן) ושל הלנה היפה, אשת מנלאוס (סופרן קולורטורה־דרמטי) ותמצא בצד האקספרסיוויות החזקה, סגנונות זמרה שונים ביותר ההולמים להלד־סין את תכונותיהם הקוליות רבות הרושם של הלנה הארגאש, הוריס זופל, כרמן רפל וסינתיה ויינן וכ־מובן את אופי הדמויות. ברוח את ה"פרלוד" לעוגב, שפותח את האופרה, את דרך השימוש בכלי כלי התזמורת, המפרידים זה מזה או מדי־כבים לתרכובות מרתקות אזוז, ותמצא קשרים ישירים עם התוכן. וכך גם זמרת המקהלה הן ב"אוני־סונו" הפשוט והן במרקמים הסבו־כים, הן בסיומים החשים הנוטים ל"א־טונאליות" והן באלו ה־שתיקתה"טונאליים".

העובדה שרייזן נוטה יותר ל־קלסיציזם מודרני ופחות להרשנות, אינה שלילית. נהפוך הוא. חשוב הוא קיומם של מלחינים כרייזן, המסוגלים להביא לאינטגראציה את כל אשר כבר קיים. רק התמונת אמיתית של חידוש בישן, כמו אצל ריימן, היא המבטיחה את התפתחות שפת המוסיקה בדרך המוכוונת. זאת, כמו גם כלל הסגנון המזרחי של "טרואדס", שהייתי מכנה אותו "באליקאנסו בן זמננו", לבטח יותיר רישומם על התפתחות ההלחנה הקולית־כלית־אופראית בת זמננו.

ראוי לזכור עם זאת, שכיוון שהגיבורים עוסקים כאן בעיקר בקינה על האירועים שכבר התרחשו וכיוון שבאופרה זו הנמשכת כ־120 דקות ללא הפסקה, מרוכזים הדברים יותר במונולוגים ובקינה, [illegible] 15 [illegible] הדיאלוגים. התוצאה הסופית היא על כן יותר אורטוריה, או אופרה־אורטוריה, מאשר אופרה.

את זאת מאשרת גם גישתו של הבימאי התפאורן המעולה ז'אן פייר פונאל. המיבנה הלבן, הפתוח והמו־נומנטאלי, שהוא מעין "חורבת טרו־יה", משמש אמנם מניע על ידי שי־מוש מתוחכם ואמנותי ביותר של התאורה וגם של התלבושות (מכ הלמן). החלל הגדול, שנותר, על משטחי השטים המורמים זה אל זה, מתעורר לחיים ב"כוריאוגרפיה" מר־שימה של תנועות סולנים ומקהלה, כולל נושאי לפידים. אך הרושם המתמוך ההולך אינו של התרחשות דרמטית, אלא של מין טכס רציני, מאורגן היטב ואף נוגע ללב. אגב, המנצח גרד אלברכט, עמיתו של המלחין בעיצוב הליברית, ראוי לכל שבח על כלל הביצוע המוסיקלי.

המלחין אודו צימרמן, מחברם של "השושנה הלבנה" ו"השתוו הנסיכה המעופפת", מביא ללא ספק צירופים כליים וקוליים רעננים, ונשמעים. נכון לעכשיו, טריים. אין הם בהכרח חדשים ממש. אולם על בימת האופרה, וכפי שצימרמן נוהג בהם, דומה שיש לצלילים אלה כוח מיוחד להלך. לחיות, להעמיד דמויות אדם ולהצעידם בנתיבים דרמטיים. במ־לים אחרות — חוש דרמטי יש לו לאודו צימרמן. הוא מסוגל לרצינות ולביטוי טראגי כמו ב"השושנה הלבנה" (סיפורם האמיתי של אח ואחות, תושבי מינכן, שהשתייכו לארגון אנטי נאצי בגרמניה של היטלר והוצאו להורג) והוא יכול גם להיות מאד משעשע כמו ב"השתוו הנסיכה המעופפת", שם גם תרם הרבה לשעשוע, לטעם ההומור ולד־מיון, הבימאי הלמוט פאטיאוק. צימרמן, שעשה מלאכה מצויינת גם כמנצח על "השושנה", הציח את שר־ביט ב"השתוו" למנצח הראשי של "התיאטרון בכבור גרטנר", הלשגנג בותה, שעל מקצועיותו ניתן לסמוך. היה אולי טוב לעולם האופרה העכשוי, אילו התמזגו כוחות הארגון הצלילי של רייזן עם חושיו הדרמטיים הצלליים של צימרמן. אך גם כך, תרומתם לעולם זה, ניכרת וחשובה.

גולת הכותרת של "פסטיוואל שבע האופרות" הפרטי שלי שב־מינכן, היתה האופרה הבתקנית "סיפורי הופמן" מאת אופנבך, בהפקה חדשה לגמרי ב"מלכותית". באוניותו של אופנבך, משום מה אינה קיימת בתודעתם של הישראלים, האמונים על המוסיקה של מלחיני ה"בי" הגדולים — באך, בטהובן, ברהמס. באירוניה, האמונה למוסיקה של "סיפורי הופמן" בביצוע המו־סיקלי המבריק של המנצח ריקרדו שאיי, התזמורת, המקהלה והצוות 21 הזמרים הסולנים המצויינים. שלבטח לא נצדק בהזכירנו רק את החשובים ביותר שבהם — ניל שיקוף ("הופמן"), סינתיה ויינן ("אולימ־פיה"), פרודליה שמידט ("ג'ול־ייטה"), פאמלה קובורן ("אנטוניה") ויאן הנדריק רוטרינג ("ד"ר מיראקל"), היתה על כן בבחינת תגלית מרטיטה. אך, וזאת אני מאחל לכל חובב אופרה ישראלי, שמע את צלילי אופנבך אלה בהתמזגותם הנפלאה עם הבימוי של אוטו שנק ועם התלבושות של מתיקה פון ואלינגר, שכל אחת מהן היא מעשה אמנות מפואר, ולבסוף עם הפנטסיות התיאטרליות שיוצר על הבמה התפאורן גינטר שניידר־סימסן, המסוגל להביאך לתחושה שאתה הוא זה המתגעגע ומוסר את המוסיקה הנפלאה "שלך" בינות למעשי הקסם שלו — תחוש עד כמה היופי האופראי האנושי כל כך, עשוי להעיר לב ולרומם רוח.

(מאמר שני בסדרה)

הללוהו בצלצלי שמע

מאת אורנה לנגר

תזמורת רשות השידור בקונצרט בשידור ישיר, אולם הנרי קראון בירושלים. מנצח: דיויד רוברטסון. פ־סנתר — שרה פוקסון־היימן. בתכנית: הפוגה הגדולה של בטהובן, שירי לכת צבאיים של בטהובן בעיבודו של לוקאס פוס, קונצ'רטו לפסנ־תר ותזמורת מאת מנחם צור (ביצוע בכורה) וקונ־צ'רטו לכלי נשיפה ממתכת אופ' 50 של הינדמית.

בקול תרועה מהמם נפתח־נחתם הקונצרט השלישי בסדרה מיוחדת למוסיקה בת־זמננו: סדרה־שעותית תזמורת רשות השידור בדלתיים פתוחות לקהל.

עיבודו של לוקאס פוס לשירי הלכת של בטהובן הפך אותם לכב־דים ובומבאסטיים עוד יותר, כאשר הטימפני והמצילתיים מכתיבים את ניגודי הגנים העיקריים. קשה לומר שבפתיחה זו היה משום קידוד לבכות או "חימום" לקראת אחת היצירות הנשגבות ביותר של בט־הובן המאוחר, היא "הפוגה הגדולה". יצירה רב־קולית זו נוגנה בתיד־מור מלא של כלי מיתר, וספק אם לא יצא שכרה של מתבנת זו בהפסדה, שכן תיזמור קאמרי של סדרת פוגות נהדרת זו הוא קל בהרבה מביצוע תזמורתי הדורש ניקיון מירבי, ניקיון שהיה מעבר ליכולתם של כלי הקשת. הדבר בלט ביחוד בפוגה השלישית, המאמ־דת את כל המנסיונות למורכבות מופלאה. הבאתיות של פיתוח הנושאים הבטהובני התעמעמה קצת תחת שרביטו המעדך של דיוויד רוברטסון, שנקט קצב איטי, כמעט שמאלצי בפתיחה, ונטה אח"כ להב־ליט את ההבדלים בין שלושת נושאי הפוגה באמצעות ניגודי קצבים מופרזים.

ממעשה מרכבה מרתק זה עברנו למשמות מרתקת לא פחות, השמעת הבכורה של הקונצ'רטו לפסנתר ותזמורת מפרי עטו של מנחם צור. הוא בחר בקונצרטו הפריגית הבארו־קית, שהיא במקורה חלק מקונצ'רטו גרוסו באוזקי. על בסיס ניגודים בין תבנית קונטרפונקטית בהירה ובין די־סוננסים מורכבים ומעניינים, הפ־תחים מקונצ'רטה זו, נבנו שלושת פרקי הקונצ'רטו. ביצועה המעולה של הפסנתרנית שרה פוקסון־היימן, המתמחה בביצועי מוסיקה ישר־אלית, הבליט גם את הברק המהותי של הפסנתר, וגם את הלירניות של הנושאים השירתיים שעברו מכלי הקשת לפסנתר.

הנטיה המובהקת לסימטריה הבי־אה את צור לחלוקה המורה של הקונצ'רטו, כאשר בפרק הראשון הוא מציב את האתגרים הקיצביים והארטיקולאליים, בשני את הרגיעה, ובשלישי את הפיתרון והשילוב בין הנושאים המנטאליים והארטיקולאליים. סימטריה חמורה זו שרדה גם בין תפקידי התזמורת והפסנתר, כאשר זרי התוצוגה הפריגית בתיזמורת, בפרק האגרופה, באה קודה לפסנתר סולו, שלא היתה למעשה פיתוח של הנושא התזמורתי. חלקו של הפסנ־תר נבלע לעיתים, בעיקר בפרק הראשון, והוא בקע רק בפרק הש־לישי, שבו היה שילוב הרמוני יותר בין הפסנתר והתזמורת.

בקול תרועה רועמת, עוד יותר מהפתיחה, נחתם הערב בקונצ'רטו לכלי נשיפה ממתכת, שהלחין הינד־מית ב־1930 לרגל יובל תזמורת בוסטון. הינדמית בחר בתזמור בלתי שגרתי של ארבע קרנות, ארבע חצוצרות, שלושה טרומבונים וטובה־ית כלי קשת "חזקה ככל האפשר" ברבייה, על מנת להדגיש את העוצמה. הגוון המתכתי של כלי הנשיפה. להוציא את הפוגה את החלק השני, בכלי הקשת, נוגנה היצירה כולה בפורטיסיסו מכוון, שכמו הדיטבאסים שהופעו בועם, נועד לגרות את אוזן השומע. קשה לומר שהיתה ליצירה זו, בהקשר של סדרת קונצרטים ב־1986, אותה בימה מתגרה שהיתה לה ב־1930. ספק אם ערכה המוסיקאלי הצדיק את השמעתה במסגרת הקונצרטים.

פלורליזם ססגוני

לקראת העונה החדשה, ללא מנהל מוסיקאלי אחד, של תזמורת רשות השידור

מאת אורנה לנגר

פרישתו של מנצחה הקבוע של תזמורת רשות השידור גארי ברטיני כדי לנהל את בית האופרה של פרנקפורט, יצרה חלל, אותו ממלאת השנה התזמורת בחמישה מנצחים. כל אחד מהם מכתיב קו וסגנון שונה לעיצוב תבנית הקונצרטים.

ברטיני הניח אחריו שני מפעלים חשובים שאל להם לגווע: שבוע הליטורגיקה, שהרוה את הצמא למוסיקה הקאלית, ומיפוח המוסיקה הישראלית.

חזקה השנה, עם תנופת משכנה הקבע של התזמורת, נקלעה זו למצוקה כלכלית המאיימת על המשך תפקודה. אך התזמורת ממ־שיכה במסורת, אם כי בגרסא שונה במקצת: סדרת הקונצרטים בשידור ישיר נפתחה לקהל הרחב במת־כונת המונה על ידי הבי.בי.סי) תיוחד לביצועי הבכורה של מלחינים ישראלים או יצירות מודרניות כבדות קצת יותר לעיכול. על רובם ינצח דייויד רוברטסון, שהוכיח עצמו בעבר בביצוע יצירות מודרניות.

קהל מנויי התזמורת, המונה כש־לושה אלפים (וזה גידול של כחמישה עשר אחוז ביחס לשנה שעברה) יוכל להנות ממבחר של סדרות שונות שמציעה התזמורת, וכל אחת בעלת אופי שונה, בהתאם לאישיות המנצח.

רוג'ר נורינגטון האנגלי יעלה את האורטוריה "יהודה המכבי" של הנדל, ואת הקונצ'רטי האהובים של באך לצ'מבלו, וכן את הסימפוניות מס' 102, 103 ו־104 של היידן. לחובבי קלאסיקה קצת יותר רומנ־טית מבטיח המנצח סרג'יו קומי־סיונה את כל שוברי הקופות, החל מ"כרמן" של ביזה, שתעלה בבימוי חלקי וכלה בקונצ'רטו ליד שמאל של ראוול. יורי אהרונוביץ' יתמקד ברומנטיקה קצת יותר מאוחרת וישמיע יצירות שקופתה הרקוויאם של דבוז'אק או הרביעית של ברוקנר.

גארי ברטיני: חלל

גם סדרת המבנים ה"מנגלה" (לכל מנצח הצבע שלו) מגלה יותר מסוף בבניית התבנית הסולנים. הסדרה המנגלה תעשה יותר מכולן היא זו של המנצח דוד שלו, ומן הסתם יהיה קשה יותר להשיג לה כרטיסים. כאן הדגש הוא על מיטב המוסיקה המודרנית שכבר הפכה לקלאסיקה ועל ביצועי בכורה של מלחינים ישראלים, בביצוע סולנים ישראלים. את הקונצ'רטו לויולה של עמי מעייני ישמיע דניאל בנימיני. אבל בסדרה זו אפשר יהיה למצוא גם את "משה" של רוסיני.

בצד סולנים אורחים ידועים — כמו הפסנתרנים ליאון פליישר, או תומאס ואשארי, או הזמרת התר הרפר, אין התזמורת פוסחת על הישראלים: הכנר גיל שחם, ה־פסנתרנים מיכאל בוגוסלבסקי וד־בים אורים. אחד היתרונות של העונה העכשיו היא בחירה גמישה יותר בין הסדרות השונות, ואפשרות מעבר ביניהן. הסדרה המגבית ביותר היא התרומה, מבאך ועד מוצארט, תחת שרביטו של רוג'ר נורינגטון. הקהל הירושלמי לא נוטל סיכונים.

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965

הודעה בדבר אישור תכנית מפורטת

[illegible]

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר

[illegible]

דחפון
שרות מודעות טלפוני של "הארץ"
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

בתי מלון עם סגנון

בתי המלון האלה מגישים לך כל בוקר את "הארץ" כחלק מן הארוחה ללא תוספת תשלום.

בתי הארחה והבראה
ארזה־מוצא — 02—342291
בית דולפין־טבי ציון — 04—924111
בית־יערי — ביתן אהרון 053"93377
יערות הכרמל — חיפה 04—229144
כינרות — טבריה 067"91281
כפר בלום — 069—43666
כפר החורש — 065—72530
קבוץ לביא — 067—99450
מעלות — 04"979881

ניר עציון — 04—842541—3
פלזה — ת"א 03"299555
קרלטון — ת"א 03"291291
שפיים — 052"70171
שפרינצק — 065"73006

בתי־מלון
אביה סונסטה — 059"79222
גלי־כנרת — טבריה 067"92993
גליל — טבריה 065"92993
דניאל — הרצליה 059"544444
השרון — הרצליה 052"78"7
וושינגטון — טבריה 067"91861

מוריה — ירושלים 02—232232
שולמית — חיפה 04"242811

בתי מלון המעוניינים להשתתף במבצע יתקשרו למחלקת קידום 03—824261 שלוחה 540.

הכלים באדיבות טולמנ'ס בע"מ רח' הא באייר 72 תל־אביב

מבצע
גם במלון שלך

עיתון לאנשים חושבים

יש המון סינים אבל רק טייסט אוף סצ'ואן אחד!

תחזית מבאוואריה

מאת דניאל דגן

בעוד המסרים של תעמולת הבחירות הסוציאל־דמוקרטית מתמהמהים להיקלט בתודעת הציבור, מגבירות תוצאות הבחירות בבאוואריה את ביטחונם של השמרנים

לא בכדי מכנה עצמה באוואריה רשמית "מדינה חופשית", ובוודאי שאין זה מקרה שהיא רגישה כל כך להתערבות מבחוץ, במיוחד מצד "השלטון המרכזי" בבון. הבאווארים הם עם בעל הרגשה פנימית חזקה וגאווה עצמית יוקדת. הם סבורים מן הסתם שלא רק הבירה שלהם היא הטובה ביותר בעולם, אלא גם ממשלתם, שאותה הם בוחרים אחת לארבע שנים.

שמירת כוחם

ללא מגע ממשי

כמו עכבניות

ערבים בישראל / עטאללה מנצור

מחאה בראש ההר

מעברית לערבית ולהיפך

בישראל פועלת אגודה ל־מתרגמים המאגדת יותר מ־500 אנשים המנסים להרוויח את לחמם בעבודת תרגום.

שלושים שנה לטבח כפר קאסם

השבוע ימלאו שלושים שנה למבצע סיני ולטבח כפר קאסם שבוצע על־ידי יחידה של משמר הגבול נגד תושבי כפר קאסם במיוחד.

מלטשות היהלומים: לא הכל נוצץ

מאת ראובן שפירא

ב־18 מקרי שוד שהיו בשנה האחרונה, טוענת המשטרה שבעלי המלטשות לא דאגו לסידורי ביטחון או שיתפו פעולה עם השודדים

מאז שנת 1983 ועד לכתיבת שורות אלה, אירעו באיזור מגוון תל אביב של המשטרה, המשתרע מרמת השרון ועד הרצליה בצפון, 18 מקרי שוד של מלטשות יהלומים.

שמורת החולה פורשת כנפיים

מאת אלי אלעד

בצד הלהקות הגדולות של השקנאים, מציגה עתה החולה כמויות גדולות של עופות מים, ובהם ברווזים, אנפות, עגורים, חופמאים למיניהם ועופות דורסים, המגיעים לשמורה

שמורת הטבע של החולה המוכרת בכתר המבטר של שמורת הטבע הראשונה שהוכרזה בארץ – ב־1964 – עברה במשך השנים תהפוכות לא מעטות.

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

בחזרה לפתח גן העדן

בחול המועד סוכות שנת תשל"ב נערך בבקעת בית־שאן הכינוס ה־17 של החברה לחקירת ארץ־ישראל ועתיקותיה בו הרגישו את העיר בית־שאן, כעיר וכמרכז בכל התקופות, על אף שוותיקי היישוב זוכרים את העיר הבדווית מוכת החום כמקום שאין בו עניין. ספר הכינוס היה להתראה לבית־שאן מבטנים רבים מתקופת העבר שיש לגלותם. ספרו של ד"ר ברעקן פוקס על בית־שאן בתקופת ההלניסטית והרומית, שיצא לאור בהוצאת יד בן־צבי לפני שלוש שנים, שב הצביע על עושר בלתי רגיל בעיר קדומה זו. רבי אישתורי הפרחי שעלה לארץ בשנת 1313 וישב שבע שנים בבית־שאן כדי לחבר את ספרו "כפתור ופרח", כתב בין השאר כי בית־שאן לפתחו של גן־עדן הוא.

בית שאן: עבר מפואר

6000 שנות אמנות בארץ־ישראל

חלק מאמנות הבניה, הפסיפס והפיסול מבית־שאן שנתגלו עד כה, כלולים בספר החדש היוצא לאור בהוצאת "כתר" ירושלים – "6000 שנות אמנות בארץ־ישראל" מאת הפרופ' מיכאל אבי־יונה ויגאל ידין ובהשתתפותם של ארכיאולוגים והיסטוריונים.

כתובות החורשות וברוך ג'מילי

מוזמביק: מאבק הירושה

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

מאת רנה ראמיאן

הסכנות הגוברות באחרונה על המשטר במוזמביק עשויות להפוך כל עיכוב, ולא כל שכן מחלוקת רצינית, בשאלת יורשו של סאמורה מאשל, להתאבדות מדינית.

להיזהר בתחזיות

هكذا من الأصل

[illegible]

צ'רנוביל: השתלות מסוכנות

מהטיפול בנפגעי צ'רנוביל נלמד שהשתלת מח עצם בנפגעי קרינה אינה יעילה ועלולה לעיתים להזיק

השתלות מח העצמות שבוצעו באנשים שנפגעו קשה מקרינה בצ'רנוביל נכשלו. היקף הכישלון וסיבו הוא כזה המחייב, לדעת מומחים אחדים, הפסקה מוחלטת של השתלת מח עצם במקרים של פגיעה קשה מקרינה. מתוך שלושה עשר שנפגעו קשה ושהושתלו, שבעה נפטרו לאחר שנזקי הקרינה שמהם סבלו — מעבר לפגיעה במח העצם — היו קשים והביאו להרס מוחלט של רפנות הקיבה והמעי. בארבעה חולים השתל לא נקלט ומצבם החמיר כתוצאה מדחיית העצם המושתל שגרם לסיבוכים קשים. למרות שארבעה נפגעים אלה ניצלו, הם חיים למרות ההשתלה ולא בזכותה. לטענת רופאים בריטיים, כפי שפורסמה ב"ניו סאינטיסט", שני המושתלים הנותרים מתו כתוצאה מסיבוכי ההשתלה וייתכן שהיו חיים אילו לא בוצעה בהם ההשתלה.

השתלות מח העצם בנפגעי צ'רנוביל בוצעו בסיוען של הרופא האמריקאי ד"ר רוברט גייל שעם צוותו נמנה גם ד"ר יאיר ריסנר ממכון וייצמן ברחובות. שיטת ההשתלה של מח העצם שפותחה בשיתופו של ד"ר ריסנר כוללת טי־פול מיוחד במח העצמות הנתרם להשתלה, כדי שכאשר יושתל בחולה (באמצעות הזרקה למערכת הדם) לא יתקפו תאיו את הגוף המקבל.

דו"ח רפואי סובייטי, שהוצג בכינוס רופאים בווינה, קובע כי תגובות דחיה להשתלה מצד הגוף היו הגורמים למותם של שניים מן המושתלים. הדו"ח הסובייטי הוא שעורר למחשבה שניה אודות יעי־לות השתלת מח העצמות אצל נפ־געי קרינה — זאת כיוון שהתברר שבשלושה־עשר המושתלים היו בעצם שני מצבים של פגיעה: אלו שנפגעו בצורה כה חמורה עד שההרס במערכת העיכול היה מביא למותם בכל מקרה, ואלה שהפגיעה בהם היתה פחותה, אך בשל כך נותר בגופם מספיק מח עצם כדי לדחות את השתל תוך כדי סיבוכים, וככל הנראה מח העצם שנותר היה מספיק כדי להבטיח את הישרדותם.

אחת הבעיות שעלו בטיפול בנפ־געי הקרינה בצ'רנוביל היתה חוסר האפשרות לדעת לאילו מנות קרינה נחשפו. מודדי הקרינה האישיים, המצויים לתגים שעל בגדי העוב־דים, מיועדים למדוד רמות קרינה נמוכות בהרבה וסרט הצילום בתוכם פשוט נשרף בחשיפה. לרופאים בצ'רנוביל ובמוסקווה לא נותר אלא לעקוב אחר התפתחות הסימפטומים של הקרינה, כדי להעריך מה היתה הרמה שאליה נחשפו הנפגעים.

כישלון השתלת מח העצמות בנפגעי הקרינה אינו קשור להמשך פיתוח של טכניקות השתלת מח עצם בחולים אחרים, ובמיוחד בחולי סרטן ובחולים שמערכת החיסונית של גופם אינה מתפקדת (ילדי בועה). עבורם השתלת מח עצם היא הפיתרון הרפואי היחיד, ועל פי תוצאות הטיפולים עד כה, זהו גם פיתרון יעיל.

הצד האפל של ההשתלות

תקוותי שזוהי אינה הפרקטיקה הנהוגה בישראל. בתנאי החשאיות המאפיינים את ההשתלות קשה יהיה אי פעם לדעת. אבל כאשר דנים בנושאי ההשתלות כדאי לתת את הדעת גם למציאות הקיימת במדינות אחרות, ולהימנע מהנטיה הטבעית שלא לעסוק בתורמים ולסמוך על הרופאים בעיניים עצומות.

לא, איני מדבר על נושא קביעת המוות — ההלכתית או הרפואית. אני מדבר על הטיפול הניתן למי שמועמדים להפוך לתורמי איברים בשעות חייהם האחרונות.

נושא הטיפול בתורמים הועלה על ידי רונאלד גולד, תחילה בספרו "מופע הרפואה בשחור והלבן" ולאחרונה במאמר במדור "פורום" של השבועון היוקרתי "ניו סיינטיסט". גולד מצא כי במקר־ים בהם היה שיעור ההצלחה של השתלות איברים גבוהה, נעשה הדבר באמצעות מתן תרופות ונוזלים לאנשים גוססים שלא נועד להציל את חייהם, אלא להבטיח כי אותם איברים שכבר יועדו להתרמה יהיו במצב הטוב ביותר להשתלה.

תחילה דובר בבית חולים במלבורן, שטיפל כך בנפגעי תאונות, גוססים שכליותיהם נועדו להשתלה, ועתה מגלה גולד את קיומו של חוזר מיוחד המבהיר את הטיפול הנדרש כפי שהופץ בבית החולים של קיימבריג' תחת הכותרת "ניהול התורם".

לפי חוזר זה יש להחדיר לגופו של הגוסס תרופות שאין להן קשר עם נסיון להציל את חייו אלא עם הנסיון לשמר את כליותיו במצב הטוב ביותר לקראת ההשתלה. בין התרופות מציין החוזר גם "סמים משתקים", (כדי שמכונת ההנשמה תפעל ללא קושי), שמירה על רמת סוכר בדם ועל לחץ דם באמצעים מלאכותיים וניקוז מתמיד של כיס השתן. כן מורה החוזר על שמירת חום גוף בין 34 ל־36 מעלות באמצעות חימום או קירור ועל ניטור של כמות החמצן והדו תחמוצת הפחמן בדם.

החוזר אינו מזכיר אפשרויות אחרות שהוזכרו בעבר, כמו מתן תרופות נגד קרישת דם להבטחת "תקינות האיברים שיתרמו". מכל מקום נראה שיש לבחון את הנעשה בתחום זה ולהבטיח שהטיפול בחולים המועמדים להפוך לתורמים יתרכז בטיפול בהם ולא באיברים המיועדים להשתלה.

להתבונן באטומים בודדים

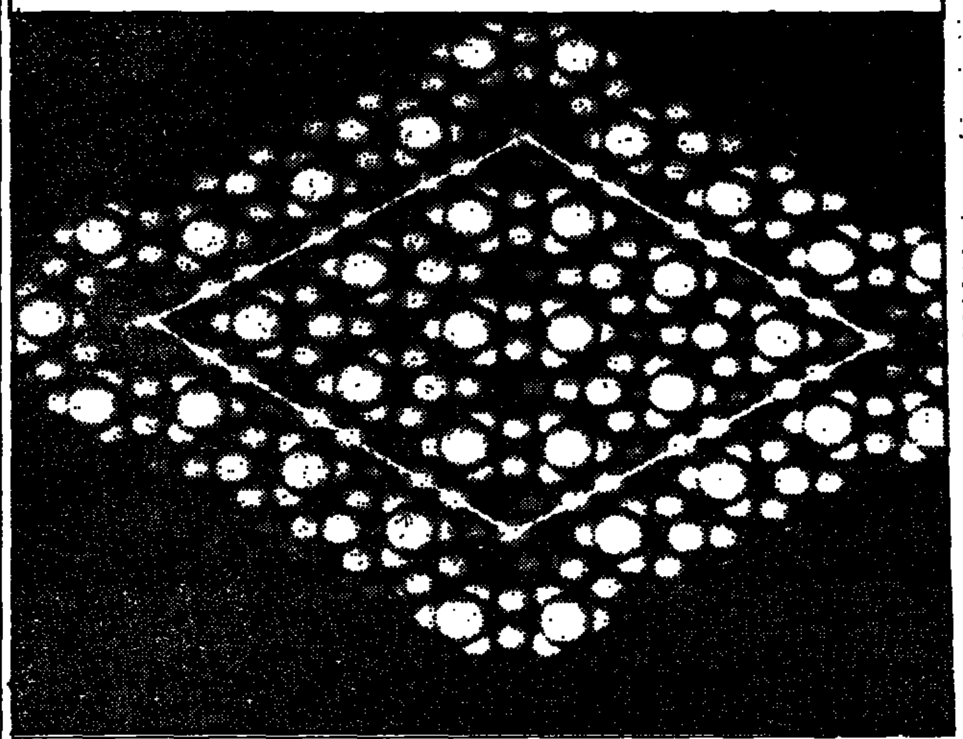

המיקרוסקופ האלקטרוני החדיש שפיתחה חברת איי בי אם — "סקאנינג טאנלינג מיקרוסקופ" פועל בטכנולוגיה חדשה, שפותחה במעבדות החברה בציריך. המיקרוסקופ החדש קולט את רישום החומר המצולם על ידי אלקטרונים הנפלטים מהדגמת החומר הנצפית בלא שיעברו שלב ביניים של שיפעול כפי שקורה במיקרוסקופ אלקטרוני רגיל.

תהליך פליטת האלקטרונים המכונה "טאנלינג" נגרם בשל הפרשי מתח בין ראש המחט למשטח הנצפה. הזרם הנגרם באמצעות אלקטרונים אלה נשמר קבוע על־ידי שינוי המרחק בין ראש המחט של המיקרוסקופ (שעוביו אטום אחד) המצוי במרחק של כמה קוטרי אטום מהמשטח הנסקר. כך מתקבלת "מפת תבליט" של צפיפות האלקטרונים של המשטח הנסקר, המסוגלת לבטא הפרשי גובה של 0.1 אנגסטרם — אחד חלקי עשרה מיליון של מילימטרים. בצילום נראה משטח של גביש צורן מוגדל 30 מיליון (!) פעם. הקו הלבן המעויין תוחם את "יחידת התא" היסודית של הצורן — שכל צלע שלה ארוכה כ־25 מיליוניות המ"מ. (צילום רדיו איי פי).

מצנח בשלט רחוק

המצנחים המרובעים מצויים בשי־מוש של חובבי צניחה חופשית מזה כמה שנים. באמצעות מערכת הרית־מה יכול הצונח לשלוט על כיוון הגלישה של המצנח המרובע ול־ראות בכיוון הרצוי. אמנם תוך התחשבות ברוחות, אך ללא תלות מוחלטת בהן.

לעומת ההתפתחות המהירה של מצנחים ניתנים לכיוון בשוק הספורט לא היו בחמישים השנים האחרונות שינויים של ממש במצנ־חים המשמשים למטען, והנסיון הי־חיד לדייק יותר בהצנחת מטענים היה כרוך בהטלתם ללא מצנח (או בעזרת מצנח בלימה קטן) מגובה נמוך.

הצנחת מטענים מעל לכוחות צבא כאשר נקודת נפילתם תלויה ברוחות, או לחילופין הצורך בהטלתם ובסיכון המטוס בטיסה נמוכה מעל שטח עויין, הביאו את חברת לוקהיד לפיתוח של מצנח מונחה מרחוק למטען.

בהתאם לגובה הטיסה יכול המ־טוס להצניח את מטענו במרחק של 30 ק"מ מנקודת ההצנחה. כאשר המצנח המרובע מכוון אל יעדו באמצעות משדר שלט רחוק שהמקלט שלו מצוי על המטען ומפ־עיל רצועות בדיוק כפי שעושה זאת צונח המכוון עצמו.

המקלט והמשדר נלקחו בינתיים מטיסני אלחוט והם מפעילים שלו־שה מנועים קטנים על גוף המצנח.

כיוון המצנח יכול להיעשות הן מן המטוס המצניח והן מן הקרקע. בלוקהיד צופים למצנח המונחה שי־מושים אזרחיים רבים, החל מהצנחת ציוד לכיבוי שריפות, דרך הצנחה מדוייקת של תרופות ומזון לניצו־לים בים וכלה בהצנחה של ציוד חיוני לנקודות מבודדות. במעשה שיגרה, במקום שימוש במסוקים יקרים שיכולת הנשיאה שלהם קטנה מזו של מטוס תובלה.

בשלב ראשון עורכים מהנדסי לוקהיד ניסויים בהצנחה מגובה של כמה מאות מטרים, ובטווח של קי־לומטרים אחדים סביב נקודת המט־רה. אך בעתיד יכוון הפיתוח להצנ־חות מגובה רב וממרחק ניכר מן המטרה.

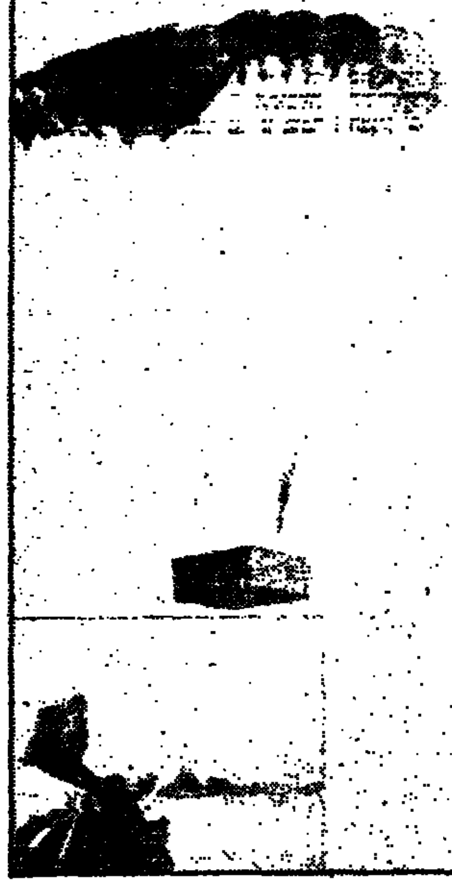

המצנח המונחה של לוקהיד: בדיוק למטרה

המעבורת תמריא ב־1988

טיסותיהן של מעבורות החלל האמריקאיות, שהופסקו לאחר אסון ה"צ'אלנג'ר" יחודשו ב־18 בפברואר 1988. הודעה רשמית על חידוש הטיסות ולוח הזמנים לשיגורים החל מתחילת 1988 נמסרה בתחילת החודש בוואשינגטון. מנהלי נאס"א הציגו את חלוקת משימות המטען של המעבורות.

על פי לוח הטיסות הרשמי של נאס"א יהיו חמש טיסות מעבורת ב־1988, 10 טיסות ב־1989 ו־11 טי־סות ב־1990. בתקופה של שבע השנים החל מחידוש הטיסות ועד 1994 ישאו מעבורות החלל מגוון של מטענים: 41 אחוז מהמטענים הללו יהיו מטענים צבאיים מסווגים, 47 אחוז יוקדשו למחקרים מדעיים וטכנולוגיים של נאס"א עצמה ו־12 אחוז יהיו מטענים מסחריים של ממשלת ארה"ב, ממשלות של מדינות אחרות וגופים מסחריים.

לדברי מנהל נאס"א, ג'יימס פלאטשר, תחזית הטיסות והמטענים מבוססת על שיעור ביצוע שהוא "מקובל וזהיר".

"לוח הזמנים וחלוקת המטענים מציגים איזון בין האינטרסים של המבקשים להשתמש בשירותי המע־בורת — למעט אלה הדורשים להשתמש במעבורות בשל טיב המטען ולמעט המטענים הבט־חוניים" אמר פלאטשר. הוא ציין כי חלוקת נפח המטען תואמת את מדיניות הבית הלבן לפיה המעבורת לא תשגר מטען מסחרי או מטען של ארצות אחרות, אלא אם זהו מטען יחודי למעבורות או שיש לו השלכות על בטחון ארה"ב או מדיניות החוץ שלה.

עם זאת ברור כבר עתה שהחלוקה המאוזנת עליה מדבר פלאטשר מתייחסת לכל תקופת שבע השנים לגביהן הוכן לוח הזמנים. בשלוש השנים הראשונות יוקדשו כמעט כל טיסות המעבורות לצרכים צבאיים אמריקאיים כדי להתגבר על הפיגור בשיגורים למסלול שנוצר בשל השבתת המעבורת ובשל כישלונות השיגור של שלושה טילים בששת החודשים האחרונים.

גורמים אחרים בנאס"א, וביניהם מנהל פרויקט המעבורות, ריצ'ארד טרולי, כינו את תכנית השיגור השואפת ל־16 שיגורים בשנה, "אמביציוזית". אך לדברי טרולי "נאס"א לא תרוקן טיסות בצורה שר־ירותית על חשבון בטיחות הטיסה".

טרולי מסר נתונים על הטיסה הראשונה המתוכננת ל־1988: טיסה זו של המעבורת "דיסקאוורי", תארך ארבעה ימים ויהיו בה חמישה אסטרונאוטים. בטיסה זו ישוגר למסלול סביב כדור הארץ לוויין שני במערכת התקשורת והמעקב המשר־תת את טיסות המעבורת — לוויין שיחליף לוויין זהה שהיה על סיפונה של הצ'אלנג'ר והתפוצץ יחד עימה.

ארבעת השיגורים הבאים ב־1988 יעלו לחלל שני מטענים של משרד ההגנה האמריקאי, לוויין שלישי בסדרת לווייני המעקב והתקשורת של המעבורות — והמטען המדעי העיקרי: טלסקופ החלל על־שם הבל שבבנייתו הושקעו 1.3 מיליארד דולר.

טלסקופ החלל על־שם הבל הוא בעל מראה בקוטר 2.4 מטר ומיקומו מעל לאטמוספירה אמור לשפר פי שבעה את יכולת הצפיה וההבחנה לעומת כל טלסקופ קרקעי הקיים היום. טלסקופ החלל יאפשר לרא־שונה תצפיות בכוכבים בודדים בגאלקסיות אחרות, ותקוותם העיק־רית של המדענים שתיכננו אותו היא שהוא יאפשר לבחון האם לכו־כבים סמוכים יש מערכות של פלאנטות דוגמת מערכת השמש.

אחרי שיגור "הובל" ישוגרו במהלך שבע שנות ביצוע התכנית גם מטענים מדעיים אחרים ובהם רכב החלל "מאגלן" שיעדו מיפוי כוכב הלכת נוגה, ומצפה בתחום הגלים הקצרים האולטרא סגולים בשם "אסטרו 1". שני מטענים אלה מתוכננים לשיגור ב־1989.

במהלך שבע שנות ביצוע התכ־נית ישוגרו גם שלוש חלליות שיעדן חקר מערכת השמש: "יו־ליסס" שישוגר אל צפונית למישור המילקה כדי לבחון לראשונה את הקוטב הצפוני של השמש, "גלילאו" שישמש כלי מחקר מקיף לכוכב הלכת יופיטר וירחיו, וחללית נוספת שתשוגר לקרבת המאדים.

בין הלוויינים המסחריים שישוגרו בשבע שנות התכנית: הלוויין ההודי אינזסט 1, שלושה לווייני ניווט "גיאוסטאר", "אאוריקה" — חללית מחקר אירופית, שני לווייני תקשורת ימית, שלושה לווייני תקשורת "אינטלסאט", שני לווייני תקשורת בריטיים ולוויין תקשורת רביעי עבור חברת יזז.

חמים, חם, חם מאוד!

שיא חדש של חום הושג בחודש שעבר במעבדות המחקר של פרינס־טון, ארה"ב. במתקן ה"טוקאמאק", המיועד לפיתוח טכנולוגיה של הי־תוך גרעיני, הושגו בפעם הראשונה טמפרטורות של 200 מיליון מעלות צלסיוס, יותר מפי עשרה החום המשו־ער בלב השמש.

מעבדת הפלאסמה של משרד האנרגיה האמריקאי בפרינסטון הגי־עה להישג זה במתקן הטוקאמאק המיועד להפוך לכור היתוך גרעיני נסיוני ראשון בעולם. בתהליך הה־יתוך הגרעיני המתוכנן יתלכדו שני גרעינים — של דיאוטריום (מימן 2) וטריטיום (מימן 3) — ליצירת גרעין של הליום ונייטרון נוסף. תהליך דומה מתרחש בין אטומי מימן בשמש וכן בפצצת מימן. הבעיה העיקרית בהיתוך הגרעיני המבוקר ולהבדיל מהיתוך בפיצוץ מימני, היא השגת טמפרטורות תחיליות גבוהות שיביאו להתנגשות בין הגרעינים — התנגשות שבמהלכה אובדת מעט מסה ההופכת לאנרגיה — שתהיה מסוגלת לשמור על המשך התהליך.

הפלאסמה (יוני המימן) מוחזקת בדחיסה באמצעות "בקבוק מגנטי" — שדה מגנטי הנוצר על ידי מערכת ענקית של אלקטרומגנטים דמויי כעך. החימום מושג על־ידי תנודות בשדה המגנטי הגורמות לזרם המחמם את הגז. כדי להגיע לטמפרטורות השיא חוממה הפלסמה בנוסף לחימום באמצעות השדה המגנטי על־ידי הפצצתה באטומי דיאטוריום.

כדי להשיג את נקודת האיזון בתהליך ההיתוך בטוקאמאק — נקודה שבה כמות האנרגיה הנוצרת שווה לזו המושקעת — לא די בטמפרטורות גבוהות. תנאים הכר־חיים נוספים הם צפיפות החומר ומשך הזמן שהטמפרטורה והצפיפות נשמרות כדי להצית את התהליך. בתחום זה עדיין לא הושגה פריצת דרך, שכן למרות 200 מיליוני המעלות שהושגו, היתה הצפיפות כחמישית מן הנדרש לקיום האיזון. עם זאת משוכנעים החוקרים בפר־ינסטון כי השגת נקודת האיזון תהיה אפשרית.

הנדסה גנטית וקוטלי עשבים

ניכוש עשבי הבר הפך בעשור האחרון לצוואר בקבוק בגידולי שדה. קוטלי העשבים החדישים אמנם יעילים ביותר ובפעולתם מש־מידים את עשבי הבר עד לשורש (שלא כמו קוטלים בעבר שרק "שרפו" את העלים והעשב המזיק שב לגדול), אך מטבע הדברים קוט־לים אלה פוגעים בכל הצמחיה, ובכלל זה בצמחי הגידול. פעולות הכנת שטח לשתילה או זריעה הפכו יקרות ומסובכות, והצורך בניכוש ידני של עשבים שוטים בין צמחי התרבות מחזיר את החקלאות עש־רות שנים לאחור, שלא לדבר על הנזקים הנגרמים לגידולים בעת הניכוש. אך כפי שמציגים זאת קיבוצניקים מגדלי כותנה — "הצמח הרגיש ביותר למעדר הוא הכותנה עצמה בעוד עשבים אחרים אינם מושפעים כלל מהניכוש".

עם פיתוח הטכנולוגיות של ההנדסה הגנטית להשבחת זנים, היה ברור שמישהו יגשה לעשות זאת: כלומר, לפתח זן של צמח שיהיה עמיד בפני קוטלי העשבים שי־משמשו לקטול את עשבי הבר סביבו. פריצת דרך ראשונה בתחום זה הושגה בשנה האחרונה במחקרים שבוצעו בחברת "מונסאנטו", האמ־ריקאית המתמחה בייצור קוטל עשבים המשווק בעולם כולו, ובכלל זה בישראל, תחת השם המסחרי "ראונד אפ".

קוטל העשבים שבחומר הריסוס הוא הגליפוסט, הקושר ומנטרל אנזים צמחי המשמש לסינטזה של מספר פרוטאינים בצמח. ניטרול האנזים הקרוי אי פי אס פי, גורם בסופו של תהליך הנמשך מכמה ימים עד כמה שבועות — לקטילת הצמח.

הגברת כושר הייצור של האי פי אס פי בתאי הצמח תיצור עמידות בכמות גדולה יותר של רעל גלי־פוסאט. זאת בדיוק עשו החוקרים במעבדות "מונסאנטו". הם גילו כי בדי אן איי של הצמחים מצוי גן בודד האחראי לייצור האי פי אס פי, ותוך שימוש באמצעים ביוטכנולו־גיים מורכבים, שכללו הדבקת וירוס המוזאיקה ובקטריות, הם הצליחו ליצור צמחי פיטוניה עמידים בפני מנות גדולות של קוטלי עשבים.

החוקרים בודדו את הגן האחראי לייצור האי פי אס פי, ואחר כך הפעילו טכנולוגיה להגברה עצמית שלו, על־ידי חיבור הגן ל"מקדם" שנלקח מתוך די אן איי של וירוס מו־זאיקה. "המקדם" הוא החלק המאפ־שר הגברת מהירה של הייצור, כאשר הוא חודר לתא צמח. הגן שהוא גורם לרמת ייצור גבוהה של גאבים זרים כשהוא מוחם צמח. הגן המשולב (גאן הייצור של אי פי אס פי יחד עם ה"מקדם") הוחדר לפלאסמיד של בקטריה המוחמת תאי צמח. כשבקטריות נושאות אלה הורשו להדביק את תאי הפיטוניה עברו הגנים ה"כבויים" אל תאי הצמח.

התוצאה היתה שתאי פיטוניה "מותמרים" שייצרו באמצעות גן אחד כמויות גדולות של אי פי אס פי. כמויות כה גדולות, למעשה, עד שגם מינון גבוה של קוטל העשבים לא הספיק כדי לנטרלם ולהרוג את הצמח. ניסויים בפיטוניות העמידות הראו כי הן מסוגלות לעמוד בריסוס קוטל עשבים בכמות הגדולה פי שניים עד פי ארבעה מזו שחיסלה 100 אחוז מצמחי הפיטוניה הרגי־לים.

בעזרת שיטות ריבוי חדישות (כגון תרביות רקמה) אפשר שפריצת הדרך של חוקרי "מונסאנטו" תביא בעתיד הקרוב לחקלאות שבה לא יהיה עוד צורך לעשב בין שיחי העגבניות או הכותנה, שכן אלה יהיו מוגנים עמידים בפני קוטלי עשבים. ודי יהיה בריסוס כדי להשמיד את עשבי הבר ולאפשר לצמחי הגידול לשגשג ללא קושי.

ביום השנה
לפטירת אמנו
מרת **שרה הנדיל פיק** ע"ה
בת ר' יצחק ז"ל
נעלה לקברה לזכר נשמתה, בבית העלמין בבני־ברק מחר יום שני כד' תשרי תשמ"ז (27.10.86) בשעה 3.15 אחה"צ
המשפחה

במלאת שנה לפטירתו של
יקירנו
פרופ' מ. רחמילביץ ז"ל
נתייחד עם זכרו ביום חמישי, כ"ז תשרי תשמ"ז (30.10.86) בשעה 15.30
נפגשים ברחבת הכניסה בבית הקברות בגבעת שאול, ירושלים.
המשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
ירחמיאל בנר והמשפחה
על מות
הבן ז"ל

רונן (מכס) ון דן ברג
נפטר ביום 24.10.86 אחרי מחלה קשה.
אבלים על מותו משפחתו וידידיו
ההלויה תצא מבית העלמין בהרצליה רח' פינסקר, ביום א' 26.10.86 בשעה 15.00.

בתשבע כ"ץ (לבית חרל"פ)
איננה
על מועד ההלויה תבוא הודעה.
אבלים:
יצחק, עליזה וציפה
ומשפחות כ"ץ, גוב, גרא, חרל"פ,
הורן, אילון, פישר ושטרן

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של
ד"ר שלמה קולודנר ז"ל
נפטר ביום ששי כ"א בתשרי תשמ"ז 24.10.86
המשפחה האבלה
אשתו: שושנה קולודנר
בניו: אהרן וחיה קולודנר וב"ב
יוסף וולדה קולודנר וב"ב
דבורה ורב אריה ויינמן וב"ב

למנכ"ל צים מתי מורגנשטרן ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד
במות
האם ז"ל
ההלויה תתקיים היום כ"ג תשרי תשמ"ז (26.10.86) בשעה 13.30 בבית העלמין בכפר סמיר בחיפה
תחבורה למלווים תצא בשעה 13.00 מבית צים בחיפה שדרות פל"ים 7.
צים חברת השיט הישראלית
הנהלה והעובדים

במלאת שנה לפטירת יקירנו
שמואל מאירי ז"ל
לשעבר מנהל בי"ס גבריאלי הכרמל
נפקוד את קברו היום, יום ראשון 26.10.86, בשעה 15.00, נפגשים ליד השער החדש, בבית העלמין בחולון
המשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
יחיאל לוי והמשפחה
על מות
האב ז"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער העובד
יצחק אהרוני והמשפחה
על מות
האב ז"ל

משתתפים באבלו של
מר נמש אברהם
במות עליו
אחיו ז"ל
הנהלת ועובדי אלובין בע"מ

אזכרה, ביום השנה לפטירתו של, יקירנו
אמיתי קרונפלד ז"ל
תערך ביום שני 27.10.86, בשעה 4.00 אחר הצהריים, בבית העלמין, בכפר שמריהו
המשפחה
ומפעל הנפלד

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה של
אביגיל צ'ריקובר
אלמנתו של פרופסור אביגדור צ'ריקובר
ההלויה תצא מבית ההלויות בסנהדריה, ירושלים, ביום ראשון כג' בתשרי בשעה 10.00 בבוקר.
בצלאל ושרה צ'ריקובר וב"ב
לאה וצבי אדר וב"ב.

אנו מודיעים בצער על פטירתה של יקירתנו
שיינדלה (חיים) מורגנשטרן ז"ל
ההלויה תתקיים היום כ"ג תשרי תשמ"ז (26.10.86) בשעה 13.30 בבית העלמין בכפר סמיר חיפה
המתאבלים בתה ורדה שוורץ־שחר
בנה מתי מורגנשטרן
נכדתה שירלי סגל
וכל בני המשפחה
נא להמנע מביקורי תנחומים

קבלת מודעות 24 שעות ב־רחוב
מודעות משפחתיות וחופות
אל יתר סוגי המודעות ל־ הארץ
חדשות הארץ
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' רחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363 239952

הודעה
לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה בקשה לה תוספת ... בגוש 16874 חלקה 1 ... מהות הבקשה ...
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה יואיל להגישה לועדה תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
בכבוד רב,
ישראל ...
יו"ר הועדה

למלכה, הבנות ורותי
אתכן באבלכן על מות
יקירכם — חברנו
עו"ד אמנון רוזנשטיין ז"ל

אברבוך עליזה
אודרין רחל ומולי
אס אילנה ודוקה
ארמרניק רינה וישע
בירדמן יהודית וחניתא
ברזורמן זהבה ודב
ברנס אירית וסלק
בוכמן כרמלה וסתיה
בן־עזר רחל ויעקב
הרצפלד יפה ומרדכי
הרצברג שולה ועמוס
חבס שרש
חוס לאה וחוריק

הצבר שולה ופריץ
טופל אילנה
יודלביץ רינה וריצ'רד
יודסין בקי ויוסף
יציב אסתר וזהבה
ירדן ג'ני ודניץ
כהן יהודית ודוד
כהן אסתי ומאיר
לוין יוכבד ואודי
לוינשטיין אסתר ומשולם
מוגרבי רבקה
פוגל גביה ולאון
פורר רוחקה ומונרק

פורת צפורה ויוסף
ד"ר פייגין רותי וגרישה
צגלה לוקי
קוגן ביני וטולי
קליין עדינה
קליינמן הלגה ומתי
קפוסטה רינה ולובה
שוב גלי ובודקה
שוחט תמי ויורם
שטרנברג מרה ופרדי
שנבל חיה ומשה
שפיץ לאה ויוחנן
שתיל צלינה ואלי

כלכלה ועסקים

"נשר" חתמה על חוזה לייבוא 200 אלף טונות פחם מדרא"פ

עלות העסקה: כ־10 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

חברת "נשר" חתמה בימים אלו על עסקה לייבוא 200 אלף טונות פחם משובח מדרום אפריקה, שישמש להסקת התנורים בשניים ממפעלי התשלובת. הכוונה למפעלי "נשר" ברמלה והר טוב, אשר בהן תפעלנה עד חודש מארס '87 ההסבה לפחם. שווי עסקה זו מגיע לכ־10 מיליון דולר והפחם עצמו יגיע לארץ ב־4 משלוחים דרך נמל אשדוד.

העסקה עם החברה הדרום אפריקאית נחתמה בעקבות מכרז שבו השתתפו שורה של חברות פחם ובכלל זה חברת הפחם הלאומית הישראלית. חברת הפחם הישראלית הציעה פחם במחיר הגבוה מזה של המתחרים הדרום אפריקאים ורק אחרי חתימת החוזה עם החברה הדרום אפריקאית היא הסכימה להוזיל את המחיר לטון פחם — אבל אז החוזה עם הדרום אפריקאים כבר היה חתום.

בשנת '88 מתכוונת חברת "נשר" לייבא כמות גדולה יותר של פחם, כ־250 אלף טונות ופחם זה יספק את כל האנרגיה הנדרשת להפעלת התנורים החדשים במפעלי רמלה והר טוב.

כזכור, "נשר" משלימה בימים אלו תוכנית הסבה לפחם בעלות כוללת של 23 מיליון דולר, שמתוכם כבר השקיע סכום של כ־17 מיליון דולר. תוכנית ההסבה לפחם הוחלה להתבצע לפני יותר משנתיים, כאשר מחירי הדלק היו כפולים מאשר הינם היום. אבל גם במחירים הנוכחיים קיים חיסכון של 3 עד 4 דולר לכל טונה מלט המתחלף בפחם ואם מחיר הדלק ימשיך לעלות, חיסכון זה יגדל.

יחד עם זאת, בגלל ירידת מחירי הדלק בעולם, "נשר" אינה מתכוונת לבצע הסבה במפעלה בחיפה מדלק לפחם וזאת בין השאר בגלל שהמזוט הנרכש על ידה עבור מפעלה בחיפה זול בכ־3 דולר לטונה מהמזוט למפעליה ברמלה והר טוב. הסיבה לכך היא, שמפעל "נשר" בחיפה מחובר ישירות לבתי הזיקוק ולכן אינו נזקק להוצאות הובלה.

מפעלי ים המלח ישלימו בינואר בניית המסוע למישור רותם

העלות צפויה להיות נמוכה מהתחזיות

מאת יונתן שרמן

מפעלי ים המלח ישלימו את בניית המסוע להובלת האשלג בחודש ינואר בסכום הנמוך מהסכום שהוקצב לו — כך מסר ל"הארץ" אריה שחר, מנכ"ל מפעלי ים המלח.

לדבריו, בניית המסוע מתנהלת בימים אלו על פי לוח הזמנים המקורי למעט פיגור של שבועיים שנבע מסכסוך בין הקבלן האנגלי האחראי על בניית המסוע והקבלן הישראלי הבונה את הגשרים מעל הוואדיות.

עלות הפרויקט כולו היתה אמורה להגיע ל־38 מיליון דולר, אבל לדברי שחר, הערכות שנעשו בעת לקראת סיום בניית המסוע מצביעות על כך כי ההוצאה הכוללת תהיה נמוכה יותר מסכום זה בסכום כספי מהותי.

המסוע החדש של מפעלי ים המלח יקשר בין מפעל הפקת האשלג בים המלח עצמו ומישור רותם. בעורקו ישונע כל האשלג המיוצר על ידי מפעלי ים המלח למרחק של 18 קילומטר לתחנת הרכבת במישור רותם ומשם הוא יועבר על ידי הרכבת לנמל אשדוד.

עם הפעלתו בחודש ינואר אמור המסוע לשנע כמיליון וחצי טונות אשלג, ואילו יתרת הייצור של מפעלי ים המלח, כ־400 אלף טונות אשלג, ימשיכו להיות משונעים במשאיות לנמל אילת לשיווק בארצות המזרח הרחוק.

בעתיד ניתן יהיה להכפיל את כמות האשלג המשונעת על ידי המסוע באמצעות הכפלת מהירות המסוע.

ה"נשר האמריקאי" זוכה להצלחה

מאת אבי גנאור

ניו יורק

ה"נשר האמריקאי", מטבע הזהב האמריקאי הראשון המוצע לציבור הרחב בארה"ב מזה יותר מ־50 שנה יצא בשבוע שעבר למכירה בשוקי ארה"ב. כלי התקשורת האמריקאיים שציטטו את המומחים והפרשנים לכלכלה, מנבאים למטבע החדש — והתשובה ל"קרוגראנד" הדרום אפריקאי שמכירתו נאסרה בארה"ב — הצלחה מסחררת.

ממשרד האוצר האמריקאי נמסר שבשעתיים הראשונות בהן הוצע המטבע החדש למכירה התקבלו הזמנות ל־232,000 אונקיות זהב מעשרים המפיצים הגדולים בארה"ב. ממשרד האוצר האמריקאי מסרו שבכוונתם להפיץ במהלך השנה הראשונה למטבע ה"נשר האמריקאי" כ־2.2 מיליון אונקיות (33 גרם = 1 אונקיה).

הבנקים למשכנתאות נתנו בחודשים האחרונים הלוואות בסכום של כ־100 מיליון שקל בחודש

כ־80 אחוז מההלוואות ניתנו עבור קניית דירות מיד שניה

מאת אריה לביא

פעילותם של הבנקים למשכנתאות גברה מאוד בחודשים האחרונים, מתברר מנתונים פנימיים של מערכת הבנקים למשכנתאות. מנתונים אלה עולה שבכל אחד מהחודשים ספטמבר ואוקטובר ניתנו על ידי הבנקים הלוואות בסכום של כ־100 מיליון שקל בחודש, סכום כפול מההלוואות שניתנו בחודשים שקדמו לספטמבר.

עוד מתברר שהפעילות גדלה בעיקר עקב ההתעוררות בשוק הדירות מיד שניה. כ־80 אחוז מכלל ההלוואות שניתנו על ידי הבנקים למשכנתאות, ניתנו עבור רכישת דירה מיד שניה. הדבר מצביע על חשש בקרב רוכשי הדירות מהתקשרות עם קבלנים שלא יוכלו לעמוד בהתחייבויותיהם. יצוין שרכישת דירה מיד שניה חוסכת תשלום מע"מ וגם את עלות הערבות הבנקאית הנדרשת כדי להבטיח את כספי רוכשי הדירות. ערבות שמגיעה עד לכשני אחוז מערך הכספים שמשלמים לקבלן בטרם השלמת הדירה.

איגוד המפרסמים ישלב משרדי פרסום בפעילותו בערוץ השני

מאת יהודה שרוני

איגוד המפרסמים בישראל, יאפשר לכמה משרדי פרסום גדולים, לרכוש מניות בחברה הבת פ.מ.מ. (פרסומת מסחרית בטלוויזיה), הנערכת לקראת הפעלת הערוץ השני בטלוויזיה. ההחלטה בנדון התקבלה בישיבה שלא מן המניין, שהתקיימה בסוף השבוע שעבר, בביתו של בני גאון, יו"ר מועצת המנהלים. עדיין לא הוחלט, מה יהיה היקף המניות שיעמיד האיגוד למכירה, ואילו קריטריונים ייקבעו, להתקשרות עם משרדי הפרסום.

איגוד המפרסמים, המונה כ־240 מפעלים וחברות אחרים, הקים את פ.מ.מ. בשנת 1971, כדי שתשתלב בטלוויזיה המסחרית. ההחלטה על שילוב משרדי הפרסום, התקבלה בהפתעה אצל המשרדים, מכיוון שעד כה נמנע האיגוד משילוב המשרדים.

העורך: נחמיה שטרסלר

נקה — העתיד לוט בערפל

עקב קשיה, נאלצה החברה למכור רכוש בשווי של 1.5 מיליון דולר, ולשכור אותו מחדש בדמי שכירות גבוהים של כ־18% לשנה

דו"ח על דו"ח / חיים בן דוד

המחבר נמנה על סגל המורים בחוג לחשבונאות בבית הספר למינהל עסקים, האוניברסיטה העברית, ירושלים

נקה כימיקלים בע"מ, מייצרת מוצרים לצריכה ביתית כמו סבון, אבקות כביסה, שמפו ומוצרים אחרים. לחברה סימני מסחר בין מוצרים כמו נקה 7, סינטבון ועוד. החברה פירסמה את מאזנה לשנת 1985/86 לפני כשישה שבועות, והוא מצביע על הפסד בסך של 1.66 מיליון דולר בשנת הדו"ח, לעומת הפסד של 1.7 מיליון דולר בשנה קודמת.

כאשר חברה מפסידה ברציפות במשך שנתיים, עדיין אין זה מצביע על כיוון לעתיד, ויש חברות רבות בארץ ובחו"ל, שהנהלותיהן ייעלו אותן תוך שיפור בתוצאות העסקיות שלהן. אך מצבה של חברת נקה אינו טוב, לא רק מבחינת התוצאות העסקיות אלא גם מבחינת המצב הפיננסי שלה. יכולת החברה לעמוד בהתחייבויות השוטפות הרחבות על־פי הממצאים בדו"ח הכספי, מציבה סימני שאלה אם החברה נזילה די הצורך לעמוד בהתחייבויותיה ולהמשיך את פעילותה השוטפת. כך, למשל, עקב ההפסדים המצטברים, מצביעה החברה בדו"ח הכספי המאוחד שלה על הון שלילי בסך של למעלה מ־700 אלף דולר.

חוות דעת רואי החשבון

רואי החשבון, אשר בהתאם לחוק נותנים חוות דעת לדו"חות הכספיים של פירמות בע"מ, עושים זאת בהנחה שהעסק הוא "עסק ממשיך" או "עסק חי", דהיינו שהפירמה תמשיך לתפקד ולפעול גם בעתיד, ולא כעסק שעומד להיות מפורק ותיעשה חלוקה בסכומים הממומשים בין הנושים לבין בעלי המניות. יש עקרונות חשבונאיים שונים בין עסק חי לבין עסק שבפירוק או מימוש. באחרונה, עקב ריבוי התביעות בעולם נגד רואי חשבון ומנהלים בפירמות עסקיות והטענות שהושמעו כלפי רואי החשבון בארץ, שהם נתנו חוות דעת לדו"חות כספיים לחברות אשר מספר שבועות, או מספר חודשים לאחר מכן נכנסו לפירוק, עקב אי יכולתן לפרוע חובות.

הטענות הושמעו מכיוונים ממלכתיים, מהתקשורת, מאנשי מקצוע ומרואי חשבון, וגם ועדת בייסקי העלתה טענות כבדות כלפי רואי החשבון בדו"ח שפירסמה בעקבות חקירת מנהלי הבנקים. כתוצאה מכך, ברור שרואי החשבון מגלים כיום עירנות וזהירות יתר בחוות דעתם על דו"חות כספיים. גם הדו"ח הכספי של נקה כימיקלים לא זכה לחוות דעת "נקייה" של רואי החשבון קוסט, לב ארי את פורר. בחוות דעתם מציינים רואי החשבון "לדעתנו, כפוף להשפעה אפשרית של שינויים נדרשים באשר לערך סעיפי הרכוש ומועדי פרעון ההתחייבויות כתוצאה מאפשרות החברה לפעול כעסק ממשיך במידה ולא יחודשו אשראים ולא יחול שיפור בפעולות, הדו"חות הנ"ל משקפים".

חוות דעת כזאת משמשת כרמזור אדום למשקיעים ולאחרים ביחס ליכולת החברה לפעול בעתיד "כעסק חי וממשיך". כאילו אמרו: דעו לכם, קוראי הדו"ח הכספי, יכולת החברה להמשיך ולהתמיד בפרעון חובותיה מותנה בתנאים מסוימים שיתמלאו בעתיד.

פעולות לשיפור המצב

הדו"ח הכספי שפורסם בתחילת ספטמבר 1986, כאמור, אינו טוב מבחינת רווחיות, מחד גיסא, ומצב פיננסי, מאידך גיסא. הנהלת החברה, בהודעה לבורסה מיום 23.9.86 לאחר פרסום הדו"ח הכספי, מציינת כי התמה הסכם למכירת כל נכסי המקרקעין המבונים בתמורה של 1.5 מיליון דולר, שתקבולם יהיה במזומן. החברה מקטינה את התחייבויותיה השוטפות בסכומים שיתקבלו, ולכן הובטחו לחברה קווי אשראי בסכום של כ־900 אלף דולר. החברה תרוויח מעסקה זו, לדבריה, 770 אלף דולר, לאחר פחת.

החברה לא תיפגע מעסקה זו, מאחר שהרוכש העמיד לרשות החברה את הנכסים שנמכרו לתקופה של 10 שנים, עם אופציה לרכישתם מחדש. דמי השכירות הם בסך של כ־22 אלף דולר לחודש, בתשלומים תלת חודשיים מראש. משמע, על רכוש ששוויו 1.5 מיליון דולר, הוצאות השכירות יהיו בסך שנתי של 264 אלף דולר, דהיינו כ־17.6 אחוז. זוהי תשואה גבוהה למשכיר, לפי המקובל כיום במשק, והיא מצביעה על כך שהחברה היתה במצב נזילות קשה, מה שמראה שלא קיבלה את המחיר הטוב ביותר ולא יכלה לנהל משא ומתן תוך אורך רוח ובלי לחץ הנושים. מצב כזה של מכירת נכסים תחת לחץ קשיי נזילות, ידוע אצל פושטי רגל, ובדרך כלל הם משיגים תמורת מכירת נכסים במצב קשה ותחת לחץ פחות ממה שניתן להשיג, בין קונה מרצון למוכר מרצון במהלך עסקים רגיל.

הסיבות להפסדים

קשה לנתח מדוע נקלעה החברה למצבה הקשה. האם בשל ניהול כושל, האם מחוסר תכנון במימון השוטף. במיוחד קשה להגיע למסקנה מניתוח דו"ח רווח והפסד מתואם, שאינו כולל פרטים אלא אך ורק את ההפסד מפעולות וההפסד הנקי. אולם מפרטי דו"ח רווח והפסד בשקלים נומינליים, ניתן לקבוע בצורה סבירה, כי החברה הגדילה את עלויותיה לעומת מחזור המכירות. כך, לדוגמה, בשנת הדו"ח עלות המכירות היו כ־72 אחוז מסך המכירות, לעומת כ־63 אחוז בשנה הקודמת. הוצאות המימון נטו כאחוז מהמכירות אף הוא גדל בשיעור מהותי. בשנת הדו"ח הגיע שיעור זה לכ־40 אחוז, בעוד שבשנה קודמת עמד על 24 אחוז בלבד.

גם ההקפאה במחירי המכירה השפיעה לרעה על החברה, ומכאן לשחות הנסיגה בתוצאות העסקיות.

בדו"ח המנהלים שמצורף לדו"ח הכספי, מציינת החברה שתוכנית ההבראה שנבקטה לא הביאה לתוצאות מאחר שבחודשי התחזית היקף המכירות של החברה לא הגיע לתחזית, וכן כתוצאה מעליית שערי המט"ח והמדד לעומת הקפאת מחירי מוצרים של החברה.

נזילות קשה

מבחינה פיננסית נקלעה החברה למצב קשה בהתחייבויותיה השוטפות. ההון החוזר השלילי שלה גרם לנסיגה נוספת במצב הכספי. ההון החוזר בשנת 1984/5, דהיינו נכסים שוטפים לעומת התחייבויות שוטפות, עמד על 0.72. יחס זה נסוג בשנת הדו"ח 1985/6 ל־0.53. הון החברה הפך שלילי יותר בשנת הדו"ח, הימצאות החברה במצב של נכסים קבועים מול הון שלילי הוא מצב לא־אתנו מבחינת המימון. לכן, הצעד שנקטה החברה לאחר תאריך הדו"ח למכירת נכסיה הקבועים, ישפר את מצבה בעתיד לצרכי מיסוי. כזכור, חוקי המס רואים בנכסים קבועים חסיני אינפלציה.

נקודה נוספת הראויה להדגשה היא העובדה, שהחברה השתמשה במידה מועטה בהתחייבויות לזמן ארוך כמקור מימון, וקיבלה יותר התחייבויות שוטפות. אין ספק, שהחברה צריכה לתת דעתה להבטחת מקורות מימון שלא יעיקו עליה בטווח הקצר.

זה המקום לציין, שמכירת הנכסים הקבועים מקטינה את יכולת קבלת ההלוואות של החברה לעתיד. מאחר שלא יהיו לה נכסים לצרכי מתן בטחונות לנושים וספקים, צריכה החברה לשפר את מצבה אך ורק ע"י התייעלות, שיפור הרווחיות והיקף המכירות, ויעול שנבע מצמצום ההוצאות השוטפות, בייצור, בניהול ובמימון.

שווי החברה

לפי המאזן של החברה, ההון השלילי שלה מסתכם ב־0.7 מיליון דולר. יתכן שמספר זה אינו מצביע על כך, שאין ערך לחברה ויש לה שווי מסוים שניתן להעריכו, אך יחד עם זאת, מחירי המניות של החברה, כפי שנסחרו ביום 16.10.86, מראים כי שווי החברה הוא כ־5.3 מיליון דולר. תוצאות החברה ומצבה הפיננסי בוודאי אינם מצדיקים שווי כפי שמשתקף ע"י "מומחי הבורסה" בישראל.

פריטים נבחרים מדו"ח כספי מאוחד ליום 31 במרס

במיליוני דולרים

	1986	1985
רכוש שוטף	2.85	2.54
נכסי דלא ניידי	2.83	2.90
התחייבויות שוטפות	3.94	4.78
התחייבויות לזמן ארוך	0.54	1.29
הון (גרעון)	0.95	(0.71)
סך המאזן	5.79	5.47
הפסד מפעולות	1.70	1.55
הפסד נקי	1.70	1.66

מנפלאות הבורסה: 100% בשבועיים

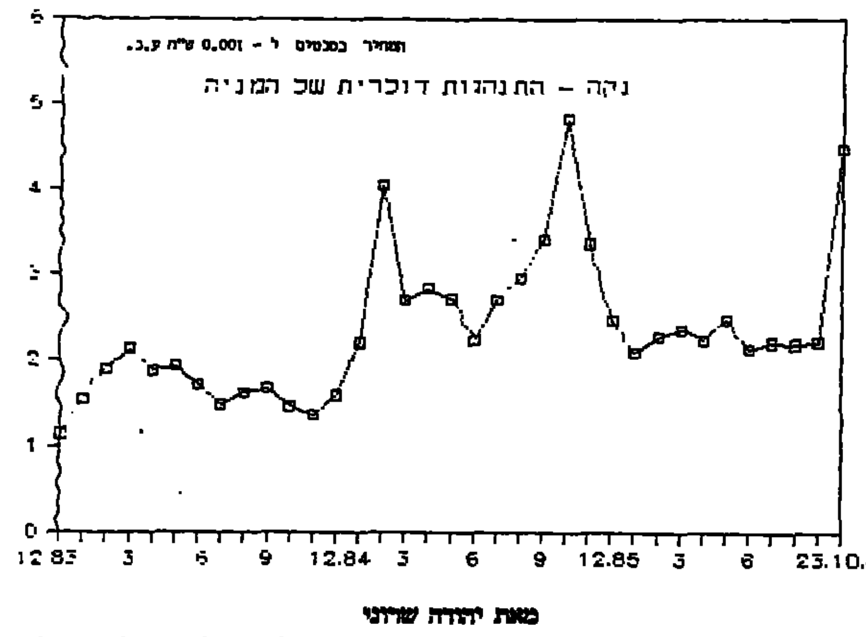

מאת יהודה שרוני

מניית "נקה" סבלה בשנה האחרונה מירידות שערים תלולות, עקב היקלעותה של החברה לקשיי נזילות קשים. השליטה בחברה נמצאת בידי משפחת חזן, ואחזקות נוספות נמצאות בידיו של מנהל התיקים רוני זילברמן, ושל הד"ר אלי פישר. האחרון רכש לפני כשנתיים 14.5 אחוז מהון המניות, מידי חברת הברוקרים "פיט", מתוך מגמה להגיע לנתח משמעותי בחברה. בהמשך רכש מניות נוספות, עד שהגיע לאחזקה של 21 אחוז.

בחודשים האחרונים, הגיע ד"ר פישר למסקנה המתבקשת ממצבה של נקה, ומכר בבורסה, כ־6 אחוז ממניותיו. את פעילותו הבורסאית הוא מבצע באמצעות חברת הברוקרים "בשאה".

בשבועות האחרונים נפוצו ידיעות בבורסה, על שיפור מצבה של החברה, והנהלת נקה אישרה בתגובה לפניית הבורסה, כי את מחצית השנה שתסתיים בספטמבר, היא צפויה לסיים ברווח. השמועות על השיפור במצבה של נקה, הביאו בשבועיים האחרונים לעליה של 100 אחוז בשעריה. הביקושים מתרכזים דרך בנק עליה לאומי, על ידי אחד ממנהלי התיקים. פעילות במניית החברה, מתבצעת גם באמצעות בנק המזרחי. הגרף של "מיטב" מראה כי מחיר המניה עומד כיום על 4.5 סנט, לעומת 2.5 סנט למניה בתחילת השנה.

ביקורת על נוהלי שמירת שיקים בנקאיים בבנק אמריקאי־ישראלי

מאת אריה לביא

ביקורת חריפה על בנק אמריקאי ישראלי נמתחה בבית משפט השלום בתל אביב עקב השיטות הנהוגות בבנק בכל הקשור לשמירת שיקים בנקאיים. פסק הדין ניתן בעקבות תביעה שהגישה חברת צ.מ.ב.ר. לי הספקה, והקלאות באמצעות עו"ד חיים חרש, נגד בנק אמריקאי ישראלי. זו הפעם הראשונה שבית משפט מחייב בנק לשלם שיק שנגנב ממנו חוזית.

בנק אמריקאי ישראלי נדרש לפרוע שיק בנקאי שלו, בסכום של 340 אלף שקלים ישנים על פי ערכם ב־27.2 בפברואר 1983. השיק ניתן לחברה על ידי פלוני, שרכש חלקי חילוף לטרקטורים. מאוחר יותר התגלה שהשיק נגנב מהבנק חוזית, ולכן לא הסכים בנק אמריקאי לכבדו.

לטענת בנק אמריקאי ישראלי התרשלה התובעת בכך שהסכימה לקבל שיק שלא בסכום המתאים, במיוחד בגלל שקנה הסחורה בידי עוד לפני שקבה את מחירה של הסחורה. גם העובדה שהשיק הבנקאי לא היה לפקודת התובעת אלא לפקודת אדם אחר שאינו מוכר לה, מוכיחה לרשלנות התובעת.

עו"ד חרש שביקש להוכיח את רשלנות בנק אמריקאי בכך שלא שמר על השיקים כראוי, ביקש להביא מומחה מבנק לאומי שיעיד על הנהגים המקובלים בכלל לגבי שמירת שיקים בנקאיים. בבנק לאומי סירבו להיענות לבקשה בטענה של סודיות ורק מאוחר יותר כאשר נמסרה ההזמנה דרך בית המשפט, העיד מומחה מטעם מוד לקח התפעול של הבנק.

שופטת בית משפט השלום בתל אביב ורדה אלשיך, קבעה כי הסיכון של גניבת פנקס שיקים מהבנק, והשימוש בהם, אינו בגדר סיכון סביר שנוטל על עצמו מקבל השיק הבנקאי ובמקרה זה התובעת. הבנק צריך היה לצפות בנסיבות המקרה את האפשרות שהפנקס שבשמירתו לא הקפיד די הצורך ייגנב וייעשה בו שימוש על ידי זיוף השיקים. עוד קבעה השופטת כי עובדתית במקרה זה נגנב שיק ריק חזית, ודי בעובדה זו כדי להוכיח את הרשלנות במיוחד בגלל שהבנק לא פרסם את דבר גניבת השיק לאחר שנודע לו על כך. הבנק חויב לשלם את תמורת השיק לתובעת.

רואי החשבון של "אבן וסיד":

ערבות החברה ל"סולל בונה" גבוהה מההון העצמי של החברה

מאת יונתן שרמן

רואי החשבון של חברת "אבן וסיד" מקבוצת "סולל בונה", משרד "קסלמן וקסלמן" כללו בחוות הדעת שלהם, המצורפת למאזן החברה, הערה לפיה ערבות החברה להלוואות החברה האם "סולל בונה", עולה באופן משמעותי על ההון העצמי המתואם של החברה.

משמעות הערה זו, שבשעת פירוק החברה, לא יספיקו נכסי "אבן וסיד" לכסות את מלוא הערבות שניתנה לחברת "סולל בונה".

בביאור המצורף למאזן מצוין, כי הערבויות שניתנו לבנקים עולות מהותית על הון החברה ונוסף לכך קיימת ערבות גם לבעלי אגרות חוב של "סולל בונה" בסכום של 14.5 מיליון דולר.

יחד עם זאת, ראוי לציין, כי כל זמן שתוכנית ההבראה של "סולל בונה" מתבצעת כמתוכנן והקונצרן לא יועבר לידי כונס נכסים או מפרק, הרי אין משמעות מעשית לנתון זה, ובשלב זה הממשלה ו"סולל בונה" מבצעות את צעדי ההבראה שהוסכם עליהם בזמנו.

האם עבודתו של ג'יימס ביוכנן, חתן פרס נובל בכלכלה, מתייחסת ישירות למשק הישראלי?

ג'יימס ביוכנן חתן פרס נובל בכלכלה השנה, הוא מנהיגה של קבוצת כלכלנים אשר הביאה לגישה חדשה באשר לתפקודו של הסקטור הציבורי, ולעבודתו יש נגיעה לנעשה במשק הישראלי.

לפני כעשרים שנה הורגלו כלכלנים בבחינת מגבלותיו של השוק החופשי להשגת התוצאות הרצויות למשק. הם הראו שהיוזמה הפרטית לא תוכל לייצר מוצר או שירות הנצרכים באופן קולקטיבי, משום שלא ניתן למנוע את ההנאה מן המוצר או השירות הזה ממי שאינו משלם עבורו.

כשנחשפו ליקויים אלה סברו הכלכלנים כי פעילות הממשלה תוכל לתקנם. היא תוכל ליזום ייצור של מוצר ציבורי ולממנו על ידי מיסים, תתקן תקנות המסה מוצרים ומזהמים את הסביבה ובכך יקטן הנזק, ותעדיף הכנסות לעניין שימומנו על־ידי מיסים פרוגרסיביים.

הכלכלנים ואנשי מדע המדינה ראו בממשלה יצור־על שבהחלטותיו, לטובת הציבור, מובטחת פעילות כלכלית יעילה יותר וצודקת יותר.

ג'יימס ביוכנן, האחראי יותר מכל אחד אחר, לשמוטת "הבחירה הציבורית" מציע גישה שונה בתכלית לדרך פעולתו של השלטון. תוך שימוש בכלי החשיבה של הכלכלה פיתחו ביוכנן ותלמידיו תיאוריות המסבירות כיצד פועלת המערכת הפוליטית ומהו תהליך קבלת ההחלטות במערכת זו. התיאוריות העיקריות הועמדו למבחן אמפירי ומחקרים אלה נמשכים והולכים. ל"כלכלה מדינית" הוענקה משמעות מדעית חדשה.

ביוכנן נולד בשנת 1919, קיבל את תואר הדוקטור באוניברסיטת שיקאגו והוא מכהן כפרופסור לכלכלה ומנהל המרכז ללימודי העדפות ציבוריות באוניברסיטת ג'ורג' מייסון שבווירג'יניה, ארה"ב.

בספריו האחרונים "דמוקרטיה בגרעון", ו"הכוח להטיל מיסים" והצעותיו המפורשות מסביר ביוכנן כיצד קיימת נטייה מבנית במערכת הפוליטית, הן ברמת החקיקה ובעיקר ברמת הביצוע, לקיים ממשלה גדולה מדי. הנטייה תהיה לבצע פרויקטים גדולים מאלה שהאינטרס הציבורי מחייבם. השלת המיסים תהיה בשיעור "גבוה מדי" והעודפות הכלכלית שתבצע הממשלה במשק, תהיה בהיקף הגדול מזה הרצוי לחברה (ביוכנן משתמש במלה העברית "לויתן" כמשל לממשלה שמנה מדי), כמו־כן החלטות הממשלה יציעו לרוב תועלת מידית על חשבון עלות עתידית, לא ברורה ולא שוברת דיה.

יתר על כן, ההחלטות הכלכליות שמקורן במערכת הפוליטית, יוצרות בדרך כלל עיוותים בהקצאת המקורות במשק. אין לצפות מהן לתקן את עיוותי השוק ולעיתים קרובות הן אף מקור העיוותים. כך למשל, העברת ההכנסות המאסיווית הנעשית באמצעות הסקטור הציבורי אינן מגיעות לשכבות החלשות דווקא, אלא ניתנות כתמיכות וסובסידיות לקבוצות "בעלות עניין".

ביוכנן קורא לאורחים להבין את המגבלות ההליכיים של החלטות המנגנון הפוליטי ולפתוח במערכת ציבורית למען חוקה שתגביל את הוצאות הממשלה (כמו זו מן המוצר למשל) ותחייב אותה לשמור תמיד על תקציב מאוזן.

ד"ר יעקב רוזנברג
המחלקה לכלכלה
אונ' בר־אילן

האלקטרוניות של BROTHER – הן גם מדפסות איכות למחשב

רק 370 ש"ח במזומן
ועוד 4 תשלומים של 370 ש"ח כ"א
לא כולל מע"מ
ללא ריבית!
ללא הצמדה!

מבצע לשבועיים בלבד!

רב־לשונית!
3 אפשרויות בהזזת כפתור!
הדפסה מעורבת.
עברית/אנגלית באותה מניפה.
הדפסה עברית בלבד.
הדפסה לועזית בלבד.

דגם CE-60
עכשיו לבחירתך בשחור או לבן.

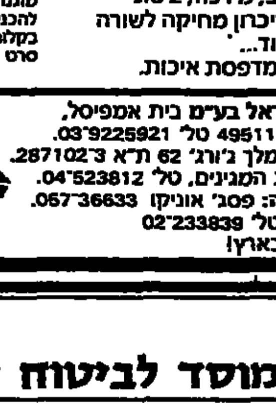

מבחר סרטי הדפסה בקססטות. החלפה פשוטה ומהירה. מ־500,000-80,000 סימנים בקססטה לחסכון מירבי.
מבחר סוגי אותיות בעיצוב מרהיב. מניפת הדפסה מוגנת בקססה. ניתן להכניס ולהוציא בקלות וללא הוצאת סרט ההדפסה.

הקומפקטית האידיאלית למשרד
מכונת כתיבה מתקדמת בעלת תכונות מרשימות: 34 סוגי כתב, מירכוז, 2 סוגי טבולטור, רב־לשונית, זיכרון מחיקה לשורה שלמה, הדגשה ועוד ועוד...
ניתן לחברה למחשב כמדפסת איכות.

נציגים בלעדיים: אמפיסל ישראל בע"מ בית אמפיסל,
רח' אפעל 3 קרית אריה פ"ת 49511 טל' 03-9225921.
אולם תצוגה: סניף ת"א – המלך ג'ורג' 62 ת"א 03-287102.
סניף חיפה: הבנקים 16 פינת המגינים, טל' 04-523812.
סניף באר־שבע ואולם תצוגה: פסג' אוניקו 057-36633.
ירושלים: רח' המלך ג'ורג' 6 טל' 02-233839
ובחנויות למיכון וציוד משרדי בארץ!

brother
העתיד בקצה אצבעותיך

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיק

אם עדיין לא הגשת את הדין־וחשבון לחודש יולי 1986,
עליך לעשות זאת עד 31 באוקטובר 1986.

על־פי החלטות הממשלה, מעסיק שלא יגיש את הדין־וחשבון לחודש יולי 1986 עד 31 באוקטובר 1986, **לא ישלם בעבורו אוצר המדינה את דמי הביטוח בעד חודש יולי 1986,** והוא עצמו יהיה חייב בתשלום דמי הביטוח בתוספת קנסות והפרשי הצמדה על־פי החוק.

את הדין־וחשבון יש להגיש באמצעות בנק־הדואר, הבנק המזרחי המאוחד, בנק הפועלים או הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בצירוף תשלום של 5 ש"ח (התשלום הזה ייזקף לזכות חשבון דמי הביטוח של המעסיק).

המרכז הישראלי לניהול
בשיתוף
התאחדות התעשיינים
חברת העובדים
ואגוד התעשיה הקבוצית

קורס
יזמות עסקית וחדשנות
(כולל יסודות במינהל עסקים ופרוייקט בייזום מפעלים)
פתיחת הקורס; 13.11.86

פרטים והרשמה:
המרכז הישראלי לניהול: 03-257202
המרכז ללימודי ניהול: 03-429895/6
מרכז ללימודי ניהול

[مطابقة للأصل]

מכתבים למערכת הארץ

משחק ציני בסבלם של חולים

העיצומים שבוקטות האחיות מר־פנים כביכול נגד המעסיקים, אך לאמיתו של דבר הם משחק ציני בסבלם של חולים, שלמחות להולקם נגרם נזק בריאותי לצמיתות בשל דחיית בדיקות או הנבות טיפולים.

הציבור שותק, במקום להביא לי־דיעת הכלל מקרים שבהם ניזוקו חולים בגלל דחיית הטיפול בהם.

אני מאוכזב שלבן של אחיות רבות אינו שלם עם דרכי הפעולה של מנהיגותיהן. אילו קמה סערה ציבורית בתחום כאוב זה, היה הדבר מחזק את ידי המתונות ומאלץ בסוף את המנהיגות לנהל את מאבקן בצורה אנושית יותר.

יהויכין חלף

פרדס חנה

★

"אין להם הצעות", "הם צחוקים לנו", "עולבים בנו", "שוגעים בנו". אלה רק מקצת הביטויים שהאחיות משתמשות בהם כדי לתאר את המו"מ המתנהל איתן.

אך במקום לנסות להוריד את המסכה מעל הפנים המתוחסדות של האחיות, חזורים כל כלי התקשורת על פניני לשון אלה. האם נקשר איזה קשר שתיקה על נושא כאוב זה, שלא מדברים ולא כותבים עליו כלום "המאבק" הזה מתנהל בפלנטה אחרת?

נאמר בפשטות: מקצוע האחות, שסברנו שהוא תחילה שליחות ואחר כך מקצוע מפרנס, הפך בימים אלה למקצוע אחר מרבים, בשינוי חשוב אחד: במקום לסכן את ייצור האטריות באמת, למשל, מסכנות האחיות חיי אדם בשביל כמה שקלים.

א. שיבר

תל אביב

★

האחות הקצינה סא"ל מריה הור־וביץ הגדירה את כלל האחיות (מוסף "הארץ", 12.10) במלים הבאות: המשחק בבית החולים מרגיש ביסוד שרק ילדים משתמשים בה האחיות חכמות על החלשים.

דבריה הבוטים של הורוביץ הם תעודת עניות לבחורה שסיימה את שלוש שנות לימודיה, לא עברה במ־קצוע כמחלקה קשה, הכירה את הסיעור מתקופת הלימודים ברר־טציה במחלקות בלבד למשך תקו־פה קצרה ביותר, ואילו היום נוקטת עמדה כה שלילית.

בחירת התזמון לססמאותיה של הורוביץ, שעה שהאחיות נאבקות על קיומו ותדמיתו של המקצוע שבעבר השתייכה אליה, היא דרך פסולה.

ניכר מדבריה של מריה שמעולם לא תפקדה באותן מחלקות קשות, הסובלות ממחסור חמור בכוח אדם. לו היתה מבצעת את תפקידה כאן, יכולה היתה להבין ולקבל את התמונה הקשה שמציירות האחיות. לטעון שהאחיות מפגינות כוח פי־קטיבי שבא להן מתוך הזדקקותו של החולה, ושהן חכמות על החלשים, ומצפות לתודה, הוא עוול שאין דוגמתו.

סא"ל ישראלה מירון

צה"ל

עיצומי האחיות: לא אכפשי

סוקרטס: חובת הסירוב – למדרגה העליונה

הפירוש שנותן שלמה אביגרי להת־נהגותו של סוקרטס ("הארץ", 12.10) מנוגד בתכלית לדברי סוקר־טס עצמו. ב"אפולוגיה" מתפאר סוקרטס בכך שסירב להישמע להחלטה של אסיפת עם כשאתונה היתה דמוקרטית, ובאותה מידה סירב להחלטת ה"שלושים" במשטר אוליגרכי. במקרה השני, הם ציוו עליו ועל אחרים לעצור אזרח שהוא הציו שיסבול מידם.

משפט המפתח ב"אפולוגיה" הוא: "אתכם, אנשי אתונה, מכבד ומחבב אני, אך לאל אציית יותר מאשר לכם". יוצא מזה, שחובת הסירוב במשטר דמוקרטי העלתה כאן למדרגה העליונה. זאת בלי לחכות – כפי שדורש אביגרי – לשינוי בדעת הקהל. להיפך: הוא דורש להמרות את רצון הרוב, או את רצון השלטון האוליגרכי, כאן ועכשיו. כל שסוקרטס היה מוכן הוא לשאת בתוצאות מעשה הסירוב שלו, שהרי היה יכול להגר מהמדינה שאת חוקיה הוא הפר, ולא עשה זאת.

פרופ' ישראל שחק

ירושלים

גבולות השימוש בהלכה

"החרדים זועמים על דברי שמגר כי בג"ץ יכול להכריע בענייני הלכה" ("הארץ", 12.10).

לא כך אמר השופט שמגר. השופט פסק שבג"ץ רשאי, וגם חייב, לפסוק באיזו מידה חייבים שלטונות המדינה לאכוף דיני הלכה על מי שאינו רוצה בכך. אין בדברי השופט, כפי שפורסמו, דבר חוצי דבר על התערבות בג"ץ בשיקולים הלכתיים טהורים כפי שפורסם בשם רבה הראשי של ירושלים. אין בדברי השופט כל ניסיון לשנות ולו אות בתורתו "הקדושה" של שר הפנים הרב פרץ.

אם מבקשים אותם רבנים שהשי־תלוי על שמגר שבג"ץ לא יתן בדיני הלכה, גם לא במרחב תבולתם על מי שאינו מקבלם מרצונו, יש להם דרך למנוע זאת: לא להזדקק לחוקי המדינה לשם אכיפת דיני ההלכה על אזרחי המדינה. אם רוצים הם להזדקק לחוקי המדינה, אזי בג"ץ, ורק בג"ץ, יקבע את גבולות השימוש הזה.

יאיר גורן

ירושלים

על משמר האחריות הממלכתית

בכתבה "ראש שלה, הגוף שלהם" ("הארץ", 14.10) ציינה לילי גליל את שמי כחבר ב"ועדה למעקב אחר איזון פוליטי ברדיו ובטלוויזיה" בר־אשותו של ע"ד אהרן פאפו. התיאור שניתן לוועדה בכתבה הוא של עמידה על המשמר, שלא לקפח רעיונות ומרואיינים של המחנה הלאומי ביחס לאלה של המחנה האחר – בשידורי ישראל ובמיוחד בטלוויזיה. על מה יצא הקצף? על כך שפאפו מבקש שרשות השידור הממלכתית שלנו תאמץ משהו מני־סיונו העשיר של הבי־בי־סי הבריטי.

נענתי לבקשתו של פאפו לתרום מזמני החופשי רק למטרה אחת: להבטיח, כאמצעים ציבוריים לגיטי־מיים, ששירות השידור הממלכתי ובמיוחד הטלוויזיה הממלכתית יגו גן באחריות ממלכתית במכשיר שהופקד בידם.

כששימשתי כראש המטה לייעול המשק הציבורי ופעלתי למניעת בזבוז כספי ציבור, עוררתי את חמתם של כמה אינטרסנטים, שבמד רו בעשק של רצדואפי, מחוסר נימוקים מקצועיים נגדי. כאז כן היום, אפשר להוכיח שהמטה לייעול המשק הציבורי פעל משיקולים ממלכתיים טהורים והמלצותיו עמדו בכל מבחן מדעי אובייקטיבי. למ־רות זאת, כשהחלטתי להתפטר מהמטה, קפצה הטלוויזיה הממלכ־תית שלנו על ההזדמנות להפוך את פעילותי ללעג, מבלי שתציין עובדה אחת שתצדיק את השידור הלגלגני. האם כך צריכה לנהוג רשות שידור ציבורית אחראית?

דוגמה זו היא רק טיפה בים של עוולות המצטיירות: פיקוח ציבורי טוב יותר על הטלוויזיה הממלכתית – דבר שגם "הארץ" הביע, פעם אחר פעם, תמיכה בו. מה פסול, אפו כן, בציבור המתנדבים שיתן גיבוי לאנשי המקצוע הטובים, שעדיין נמצאים ברשות השידור ודואגים למעמדה ולתפקודה השקול והממ־לכתי, כנגד מגמות ניצולה לרעה?

אינג' יוסף הדריאל

תל אביב

מה לפיצויי פיטורים כאן?

שאלה נכבדה היא אם בנסיבות שנוצרו בעקבות ועדת בייסקי מגיעים פיצויי פיטורים למנהלי הבנקים. אפשר להסכים או לא להסכים למסקנות ועדת בייסקי לגבי מנהלי הבנקים (ואני בין אלה שלא הסכמתי). אולם משהחליטו מנהל לפרוש מכהונתו – אפילו תוך־חריקת שיניים – הרי זו התפטרות ולא כניעה לפיטורים, ולכאורה נראה שאין זה מסוג ההתפטרויות המזכות בפיצויי פיטורים.

מכל מקום, מכיוון שאין המדובר כאן בסכומים קלי ערך מן הראוי היה להפנות בנדון שאלה לבית הדין לעבודה, ולחכות להחלטתו. האם היו חברי מועצות המנהלים של הבנקים נוהגים כפי שנהגו אילו היה מדובר בכספים פרטיים שלהם?

ישראל לוין

שופט בדימוס

תל אביב

היכל התרבות מציג

התזמורת הקאמרית הפולנית

מנצח: יז'י מקסימיוק

סולן: כנר: קז'יז'טוף יקוביץ

סוף סוף בישראל

מהמעולות שבתזמורות הקאמריות בעולם!

מהעיתונות: "במשך 60 השנה שאני מבקר בקונצרטים איני חושב ששמעתי אי פעם קונצרט בה משביע רצון..." – טיימס

תכנית א' –
קורלי קונצ'רטו גרוסו (חג המולד)
לוטוסלבסקי – פרלודים ופוגה
מוצרט – דיברטימנטו בפה מז'ור ק. 138
ויואלדי – ארבע העונות

תל־אביב "היכל התרבות" יום ה' 13.11 ב־20.30
כפר־בלום "אודיטוריום" יום ו' 14.11 ב־21.30
רחובות "זוקט" מוצ"ש 15.11 ב־20.30

תכנית ב' – סרנדות פלוס
י.ס. באך – קונצ'רטו לכינור בלה־מינור
דבוז'אק – סרנדה לכלי־קשת
מוצרט מוסיקת לילה זעירה
צ'ייקובסקי – סרנדה לכלי קשת

חיפה "אודיטוריום" יום א' 16.11 ב־20.30
ירושלים "אודיטוריום הנרי קראון" יום ב' 17.11 ב־20.30
עין־השופט "אולם אוריה" יום ג' 18.11 ב־21.00
באר־שבע "קונסרבטוריון" יום ד' 19.11 ב־20.30

הפצת כרטיסים ראשית "ההדר" 03-220622, 248787 ובכל המשרדים בארץ

האמנים מתארחים במלון ... טל. 650605

קולנוע / רחל גורדין

מריל סטריפ וקתרין אוהרה: הבעל בוגד

בהריון, עלובה ונבגדת

"צביטה בלב", קולנוע אורלי, ת"א

למרות ש"צביטה בלב" (ששמו במקור "צרבת") היא לא יותר ממלודרמה אמריקאית מצויה, נהניתי ממנה. בניגוד לרצוני, נסחפתי בהזדהות הפשטנית ביותר עם הגיבורה כשמעכה את הקינוח עם הקצפת על פרצופו של בעלה הבוגדני, והשתמשתי במעט הומור האירוניה שיש בסרט כבהיתר להנאה מן המלודרמה הרומנטית.

נכון: יש קטעים באבאליים המו־רים בריאלזם, ג'ק ניקולסון וזהו, כמו ברוב סרטיו, על אותן הבעות פנים. ההומור, ברוח, קלוש. אך למייק ניקולס ("הבוגר", "מי מפחד מוירג'יניה וולף", "מילכוד 22", "סילקווד", ועוד) יש ניסיון מקצועי רב, נסטור אלמנדרוס ("ימים בר־קיע") הוא צלם טוב, ומריל סטריפ עם ג'ק ניקולסון הינם שחקנים מיד־מים, לבד מהיותם כוכבים שופר לריים.

חובבי הרכילות בוודאי יתעניינו בסיפור העלילה, המעוגן בסיפור חייה האמיתי של העיתונאית, הסופרת והתסריטאית נורה אפרון. אחרים עשויים לאהוב את הנוסחה המאירה את החיים כאופרת סבון. הדמות הרמינית המופיעה בטלוו־זיה ומעירה הערות על מצבה של הגיבורה (בהריון, עלובה, ונבגדת) מהווה, בידי הבימאי, מכשיר אירוני המעניק למלודרמה מעט תחכום.

לבד מזאת, זה סרט באגאלי למדי. הדרמות של המעמד הבינוני – התאהבות, טכס נישואין, שיפוץ הבית החדש, הולדת תינוק – אינן מוצגות כאן באופן מעניין או מקורי. כמו בכמה סרטים אחרים, זה נעשה מעניין דווקא כאשר אתה צופה מב־חוץ באורחות ההתנהגות של ה־אמריקאים: בצירויות ההתפעלות ההיסטריות שהם משמיעים, מתוך נימוס, כשהם נפגשים אלה עם אלה; באופן האינטימי שבו הם מתייחסים לאפרכסת הטלפון המחוזקת בין האוזן והכתף.

נראה כי מייק ניקולס נתן תופש מגונם לכוכבים שלו, מריל סטריפ וג'ק ניקולסון. ה"רגישות" שלה וה"שטיקים" שלו אינם מרומזים כאן על ידי משמעות כלשהי. גם התרגום העברי לוקה בחסר. כאשר, למשל, אביה של הגיבורה אומר לה על מצבו בשוק הגברים הפנויים: "אני בשוק של קונים", זה מתורגם ל"אני קונה טוב". אך השילוב של־שני הכוכבים המצליחים, תחת רכי־לות פיקנטי, נותן את אותותיו בתורים הארוכים המורגבים לפני קופת קולנוע "אורלי".

תיאטרוני ישראל

היום יום א' 26.10
תיאטרון הבימה
המלך מתוא הראשון – ב־9.30 וב־12.00
ג'ק לונדון –
מסע ארוך אל תוך הלילה: 20.30
הדיר ובית: 20.30
ההוזה – בבימתף: 20.30
התיאטרון הקאמרי:
אני לא רפופורט: 20.30
קידוש – בצוותא: 20.30

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 1
זובין מהטה – מנצח
שלמה מינץ – כנר
פמלה וודי־אמבוש
צ'ילי בנומן
קימבול וולר
ג'יין ברידין – זמרות
בתכנית מיצירות: רייך ובטהובן
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ה': הערב – 26.10.86

פילוקלסיקה
קונצרט מס' 1
שלמה מינץ – מנצח וכנר
ברוס וינשטיין – אבובן
בתכנית מיצירות: שוברט באך והיידן
תל־אביב, היכל התרבות
יום ב', 27.10.86, 8.30 בערב

קונצרט למנויים מס' 2
גאורג שולטי – מנצח
בתכנית מיצירות: ראוול ומאהלר
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ו': יום ד', 29.10.86
סדרה ז': יום ה', 30.10.86
סדרה ח': מוצ"ש, 1.11.86

קונצרט למנויים מס' 3
שלום רונלי־ריקליס – מנצח
אלאן מונק – בריטון
המקהלה הפילהרמונית תל־אביב
מקהלת האיחוד
התכנית: שומאן: סימפוניה מס' 3
בלוך: עבודת הקודש
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א': יום ג', 4.11.86
ירושלים, בנייני האומה
יום ה', 6.11.86, 8.30 בערב

מועדון מוסיקה קמרית
מכירת כרטיסים־עונתי לקונצר־טים במועדון מוסיקה קמרית מתקיימת מדי יום בשעות 10–1 למנהל"צ במחלקת המנויים של התזמורת בתל־אביב.

מריל סטריפ וג'ק ניקולסון עם בתם הבכורה אני, ב"צביטה בלב"

הארץ ממליץ

תל אביב

קיקה קולה קיד (סינראלבי) – קומדיה אירונית עדינה בבימויו של מאקאבייב ("מסתרי האורגניזם") על הקושי להיות ספונטני בעולם שבו החוויה מוכתבת על ידי פרסומת ואינטרסים כלכליים.

מלכת הביתה (לב 3) – סרטו של יצחק (צפל) ישורון עוסק באלימות כתהליך שאולי כבר מאוחר לעצרה. במסווה של "סרט נוער" הוא חושף כמה אמיתות מכאיבות על החברה הישראלית משחק מצוין של יצחק בדנר ואלון אבוטבול.

זכרונות אהבה מפירנצה (צפון) – עיבוד קולנועי מענג לרומן של א.מ. פורסטר "חדר עם נוף", מעביר את הצופה לתקופה האדוארדית באנגליה. טיול באיטליה נוגע במחר־זות נסתרים בנפשה של נערה אנג־ליה מהוגנת היטב, ומשחרר בה כוח למרוד במערכת המנהגים הצבועה שבתוכה גדלה. צילומים יפים להפליא של טוני פירס רוברטס, בי־מוי מעודן של ג'יימס אייבורי (אבק להט, "הבוסטונים"), וגלריה של שחקנים אנגליים טובים ביציהם מבי־סמיה.

עקבות אורה (פריז) – הבימאית אביים ואדה עוקבת אחר השמועות האורבניות בחייה של נערה צעירה, שקפאה מקור בדרום צרפת. סרט בעל יופי מגנטי, בביכובה של סנדרין בונר המצוינת.

שתי אצבעות מציהון (פאר) – קורותיה של יחידת חי"ר קטנה בתי־קופה האחרונה של מלחמת לבנון, כפי שהם נראים בעיני החייל הפשוט. סרט פעולה מותח, תיאור חבורתי אותנטי, והצגה לא פשטנית של סיטואציה שלילית מורכבת, בבימויו של אלי כהן.

שואה (מוזיאון ת"א) – תשע וחצי שעות של ראיונות עם עדי ראייה, קורבנות ורוצחים. קלוד לנצמן משחזר את "הפתרון הסופי" לפרטי פרטים.

מונה ליזה (דיזנגוף 1) – גנגסטר תמים המתאהב בפרוצה שחורה עזה, נעשית, בגילומו המצוין של בוב הוסקינס, לדמות מרגשת ומעוררת הזדהות. "סרט אפל" של ניל ג'ורדאן ("חברת הזאבים").

ירושלים

מלכת הביתה (בנייני האומה) – ראה לב 3, ת"א.

זכרונות אהבה מפירנצה (מישכל) – ראה צפון ת"א

שתי אצבעות מציהון (הבירה) – ראה פאר ת"א

חיפה

מלכת הביתה (אורלי) – ראה לב 3, ת"א.

שואה (קרדאור וסינמטק) – ראה מוזיאון ת"א

מונה ליזה (עצמון) – ראה דיזנגוף 3 ת"א

שתי אצבעות מציהון (שביט) – ראה פאר ת"א

זכרונות אהבה מפירנצה – (אורה) ראה צפון ת"א

הסינפונייטה הישראלית באר־שבע
מנהל מוסיקלי: מנדי רודן

קונצרט למנויים ולקהל הרחב

מנצח: לואי הורדה דה לה פואנטה (מכסיקו)

צלנית: עופרה הרנוי

"...born to the cello...
the music seemed
to sing within her"
New York Times

בתוכנית יצירות מאת הלפטר, היידן ובטהובן

באר־שבע, הקונסרבטוריון 28/10 27/10 26/10 25/10
אשקלון, בית יד לבנים 29/10
עפולה, היכל התרבות 30/10
תל־אביב, מוזיאון תל־אביב 1/11

כרטיסים להשיג בקופות האולמות

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הוספת רופאים במוקדים רפואיים מ־6 בערב עד לשעות כ־7 בבוקר בתחנת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
נס ציונה 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'–ה' – 20.00–6.00
בימי ו' – 15.00–8.00
טלפונים: 03־453300, 03־453500

"שקמ" – שירות רפואי לקו
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ולתינוקות בשעות 24–19
טל' 03־7549111 "שקמי" קוד מנוי 222

מר"ן – עזרה ראשונה נמצאת:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 261111, 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־225958
מרכז מידע לקרובות אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819

ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־282611
מרכז סיוע לנפגעי לחץ מטעם "מקהלים"
א רה 11.00־13.00
ב דר 16.00־18.00
טל' 228051
רח' מאנה 13 תל־אביב
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב:
דיזנגוף מגור שפר 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 285822־03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00. אחרי חצות מתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל': 03־284649 פתוחה בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00

חיפה:
רח' הגפן 26, קומה ג', טל' מס' 04־525־566, שעות הקבלה כל יום בין 20.00־23.00

שיר"ן – שירות רפואי נייד (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום 669531, 668585 מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבן כ"ד
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898 מוקד לילה 631811 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכבן כ"ד
יד בדד – אחות קשבת לילד ולהורים תל אביב – לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00־20.00
חיפה והגליל 229488 מ־20.00־11.00

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח – (ילדים)

אסותא – (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים – (כירורגית)
הדסה ע"כ – (ילדים, אורתופדיה, עיניים, א.א.ג)
הדסה הר"צ – (נשים)
שערי צדק – (פנימית)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב צפון יהודה המכבי 35 449995
קופ"ח מכבי בלפור 2 299856
ירושלים מרשאת רופאה הנ"ע 28 523191
חיפה יבנה אבן סינא 7 672288
חולון אחוזה הפרץ 52 889153
בת ים גבי בת ים הגביאים 3 5515671
רמת גן מבו ביאליק 30 723674
נתניה קרקאל מ. סמטרי ק. נורדאו 51774
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות מריקה ליהבן 1 קרית ים 755890
חדרה קופ"ח כללית הנשילד 35884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי – ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות – אמצעי מניעה, ימים ב' ג' ד' – 20.00־17.00, בגבירול 66 ת"א, טל' 9־281228
חיפה: ימים א' וד' 16.00־19.00 רח' הספורט 14 טל' 381520

מרכזי מידע – אגד

02־528251־2 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

- 09.00 טלטקסט – חדשות קול ישראל
- 09.03 שעת כושר
- 09.15 פרפר בחמר – תני תשרי
- 09.40 פסיכה וקופידון – תיאור המיתוס היווני־רומי
- 09.55 דודה דלות – סיפורים מן העולם
- 10.20 הלוחם הקטן – סרט אנימציה
- 14.00 טלטקסט – חדשות קול ישראל
- 14.05 שעת כושר
- 14.15 כלי מורות
- 14.45 אנגלית
- 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: תור הברזל הרשם: מאנה מגדלנה – המוסיקאי וכלי המקלדת
- 16.00 רחוב סומסום
- 16.30 אי האלמנגים
- 17.00 ערב חדש

כללית

- 17.30 קאובוי באפריקה – סדרה
- 18.20 סרט הנפשה
- 18.30 (ע) קיצור החדשות
- 18.32 (ע) רוצה פתרון השב והמרוויח
- 18.45 (ע) חידושים והמצאות
- 19.00 (ע) יומן השבוע
- 20.00 כותרות מבט
- 20.02 עד פש – פש ובידור
- 21.00 מבט לחדשות ומוסף שער ראשון
- 21.45 שושלת – סדרה
- 22.35 סוף ציטוט
- 23.05 רציחות בבלסי – מותחן
- 23.30 מבט של יום וחדשות

ירדן ערוץ 6

- 18.00 כפר בין הענבים (סדרה)
- 18.30 קתרין (סדרה היסטורית)
- 19.00 חדשות בצרפתית
- 19.15 לקט שירים
- 19.30 חדשות בעברית
- 19.45 באגאווין 01
- 20.00 חדשות בערבית
- 20.30 קרול ברנט וידידים (סדרה קומית)
- 20.55 לקט שירים
- 21.10 קומבוס היקום
- 22.00 חדשות באנגלית
- 22.20 דאלאס

לבנון ערוץ 12

- 13.30 חיים אחרים (סדרה)
- 14.00 מועדון 700
- 14.30 מעשיות משפחות (ערבית)
- 15.00 סרט (ערבית)
- 16.30 אי המטמון (ערבית מצויר)
- 17.00 הבית המעופף (מצויר)
- 17.30 התכבות עם לורטה מוריס
- 18.00 מאנקי (סדרה)
- 19.00 60 דקות
- 20.00 תיאטרון בובות (תוכנית מיוחדת) 21.00 סרט: "סנטגייל" (פרק 8)
- 22.30 מעשיות משפחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

- 06.02 צלילי בוקר
- 07.07 בוקר טוב
- 07.30 שחרית מוסיקלית
- 09.30 קונצרט בוקר
- 12.05 אמנים באלפן
- 13.00 קונצרט צהרים
- 15.00 הודרון המוסיקלי
- 16.00 קונצרט בכורה
- 18.30 מוסיקה ליום ראשון
- 20.05 ערב טוב
- 20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
- 22.30 מסורות מוסיקאליות בארץ
- 23.00 מוסיקה מן העבר הרחוק

רשת א'

- 07.30 הזו שירים – מוסגים יקנים
- 08.05 הזנה
- 09.05 השיר לא תם – שירים עבריים
- 09.30 מפגש – בעיות משפחה חוברה
- 10.30 רדיו קל – עברית קלה
- 11.10 שירים עבריים
- 11.30 השכלה ודעת לכל – צורות לבתקותים
- 12.05 בשירונות הבדשם
- 14.06 לבת הלבן ולכל המתעניין
- 14.45 חתול בשק – ילקוט כלבו
- 15.30 עולם המדע
- 16.05 שאלה של טעם
- 17.20 האוניברסיטה הפתוחה – המלה הבורת
- 18.06 מגמת ערב – והוי רחוי המסורת
- 18.50 פרקי היום בתנ"ך
- 19.05 מחשבת ישראל
- 19.30 שירותים לעולים
- 22.05 תפוח העץ – "שותרים"

רשת ב'

- 07.00 הבוקר הזה
- 08.05 חתול במגרלים – לתלמידים בשפשה
- 09.05 ביקור בית
- 10.05 כל צבעי הרשת – מאגאזין יומי
- 12.10 אלקראלף ב"ביה"
- 12.50 בוצי היום – חדשות ופגישתים
- 14.06 בת צחוק – והוי והומור
- 15.05 רבעי קסם
- 16.05 תחנת הארץ – שירים עבריים
- 17.10 יומן בלבלה
- 18.06 מסיבת עיתונאים
- 18.45 היום במפרט
- 19.00 היום הזה
- 19.55 עם ישראל – עמיתים יהוד
- ריום בעולם
- 20.05 אומר בשבוע – פרקי חזות סמרטים
- 22.05 תזמורת כלי נשיפה
- 23.05 צלצול שלישי – שבועון לאמנויות

רשת ג'

- 18.06 מבצר המוסגנים הלועזיים
- 21.05 אוזם עתיק – שירים שלא גם לחם
- 23.05 הלילה הזא שירים

גלי צה"ל

- 18.05 שעה קלה על כלכלה
- 18.45 משולש – עיתונו יצחק לבני רוקש לשיר
- 19.06 מתנגים לכולכם
- 20.05 שקט שירים – הבנית לפשתפויים מגה"ל
- 21.00 מבט לחדשות
- 21.30 אוניברסיטה משודרת – אתנים ופריצות דרך במדעי התקשה
- 22.05 על הדבש ועל העוקץ
- 23.05 תחנת הארץ – מצוגנים ישראליים
- 23.55 שיחת הצות – עם המנסיכר לה פרופ' יצחק לוין
- 00.05 ציפורי לילה משוחחות – עם דודו טופז

שידור קבוע

רשת א'

- 07.30 הזו שירים – מוסגים יקנים
- 08.05 הזנה
- 09.05 השיר לא תם־שירים עבריים
- 09.30 מפגש־בעיות המשפה והחברה
- 10.30 רדיו קל – עברית קלה
- 11.10 שידור יומי לבתי הספר
- 11.30 השכלה ודעת לכל

רשת ב'

- 07.00 הבוקר הזה
- 08.00 כוכב הבוקר
- 09.05 ביקורבית
- 10.10 כל צבעי הרשת־מגאזין יומי
- 12.10 אלקראלף ב"ב
- 13.00 בוצי היום־חדשות ופגישתים
- 14.00 בת צחוק־והוי והומור
- 15.05 רבעי קסם
- 16.05 שירים – וסיפורים
- 17.10 יומן בלבלה
- 17.30 על ספרים ומבחנים

רשת ג'

- 06.05 בחזרה לשרשי־היהודים
- 07.05 לזר בבוקר־בבוקר־קיתבונים
- 09.05 גה. כבר תשקו
- 10.05 רק מוסיקה
- 11.05 שעה הבדימה
- 12.05 שבנים בו יורע
- 13.05 רק ביזוי חול

גלי צה"ל

- 06.05 צלילי בוקר
- 06.30 פקודים עין – מריע המוסיקה
- 07.07 שבע אחא שבע
- 08.05 מקרהוב ישראל – אקטואליה
- 09.05 אילה בוקר
- 10.05 הפסקת עשר
- 11.05 גבון לעבכשיו
- 13.05 קשר רדיו
- 14.05 הדדהיומי
- 15.05 צריכה יומית
- 16.05 ארבע אחר הצהרים־שירים
- 17.00 ערב טוב ישראל
- 14.05 מבהן והזר
- 15.05 רוס, חרים ומוסדים
- 16.05 הנגה יומית

קולנוע

תל־אביב

אורלי – צביטה בלב 5.00, 7.15, 9.30
פריז – קיקה קולה קיד 5.00, 7.15, 9.30
אסתר – הפיראטים 11.00, 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין – שבעה של לילה 11.15
בן יהודה – אהבה בשוקים 5.00, 7.15, 9.30
גורדון – שתי אגבליות (הבטע אחרון) 4.30, 7.00, 9.30
גת – הבבע ארוכין 6.15, 9.15
דיזנגוף 1 – מונה ליזה 11.00, 13.0, 6.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 2 – גישיקת אשת הכבכים 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דיזנגוף 3 – שלושה רוקים ותינוק 11.00, 1.30, 4.45, 7.15, 9.40
דקל – צרות גדולות בצ'ינה טאון 5.00, 7.15, 9.30
דרייב אין – הטוב הרע והלא נורא 7.45, 9.45, 12.00 סרט סקס
הוד – גוסיה עבינה 5.00, 7.15, 9.30
רב חן 1 – בעקבות הדרב הקסומה 10.30, 12.50, 2.30, 4.25, 7.00, 9.45 שביב של הנוסע השמיני
חן 2 – מהרוכים בטכבה 10.30, 12.50, 2.30, בלשע אתגול הזיום 5.00, 7.25, 9.45
חן 3 – דבוב הפיל המעופף 10.30, 12.30, 2.30, 4.00, הזונן כל אתגול בלילה 7.40, 9.55
חן 4 – הישוגה התזונן 10.30, 12.50, 2.25, 4.00 חזה מלוז בשואה לשבים 5.35, 7.40, 9.50
חן 5 – בוזזי בגן 10.30, 12.50, החונן מבכולי הילס 7.40, 9.50, כעקבות הדרב הקסומה 5.00
לימור – ירח רבש מכסיקו 4.30, 7.15, 9.30
לב 1 – יפה בחורו 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 2 – בעקבות הכוך 2.00, 5.00, 7.30, 9.30
לב 3 – מלכת הביתה 2.00, 5.00, 7.40, 9.45
לב 4 – מגנים 1.45, 5.00, 7.15, 9.55
מוזיאון ת"א – "שואה"
מקסים – רעם הנינגה 4.30, 7.15, 9.30
מרכז המודיה הישראלית – אוצרי הפסקות 10.00
סינמה 1 – הצלול קטלני 5.00, 7.15, 9.50
סינמה 2 – הגיגולו האמריקאי 5.00, 7.15, 9.30
סינמטק – שיר אשיר בבשם 7.00 בר 31, 9.30
פאר – שתי אצבעות מציהון 5.00, 7.30, 9.30
פריז – עקבות אורה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30 אני את הגבי 11.30 בלילה
צפון – זכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7.00, 9.30
שחף – אוהלו 4.30, 7.00, 9.30
תכלת – הוברים של אלכם 4.30, 7.15, 9.30 תמוז (המוזיאון) רמה אביב – סלום גמלו על הראש 7.15, 9.30
תל־אביב – הטוב הרע והלא נורא 11.30, 4.30, 7.15, 9.30

רחובות

בית העם – שתי אצבעות מציהון 7.15, 9.15
הוד – יפה בחורו 7.15, 9.15
חן – תקלה מזלאה 11.00, 4.30, החונן מבכולי הילס 7.15, 9.15

ירושלים

אדיסון – אהבה בשוקים 4.30, 7.00, 9.30
אורגיל – סרן וקדות הקסכים 10.30, 12.30, 4.30, בלשע אתגול הזיום 7.15, 9.30
אור 1 – צרות גדולות בצ'ינה טאון 10.30, 4.30, 7.00, 9.00
אור 2 – קסנוף 10.30 בבוקר, אורגנת המבצעים בשליחות הקבוצה 4.30, 7.00, 9.00
אורנע – הלום נגלו על הראש 4.30, 7.00, 9.15
בית אגרון – 10.00 לאסר שכי הבינה, 15.30 ציפי ביבו בגן 11.30, 13.30 אגבנסי, 17.30 הרומן שלי עם אנגי 6.45, 7.15 שבוזון הזיום 10.15 בבוקר, 12.00 מבוגלים שכאלה 9.15 אוהלו 7.00
הבירה – שתי אצבעות מציהון 4.30, 7.00, 9.15
כפיר – צביטה בלב 4.30, 7.00, 9.30
מיטשל – זכרונות אהבה מפירנצה 7.00, 9.15
עדן – הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק – כותרת ראשית 7.00
סמדר – ג'ישיקת אשת הכבכים 7.00, 9.15
רון – ירח רבש מכסיקו 4.30, 7.00, 9.30

רמת השרון

כוכב – הסרי הדיקון אליוט 11.00, 4.00, 9.15
שקד – 7.00, הבשר על העצר שוזאי 9.15

פתח־תקוה

היכל 1 – צביטה בלב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 – אהבה בשוקים 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 – הטוב הרע והלא נורא 5.00, 7.15, 9.30

רמת־גן גבעתיים

ארמון – כוכב של הנוסע השמיני 4.00, 6.40, 9.30
אורדע – שתי אצבעות מציהון 4.30, 7.15, 9.30
ארמון – צרות גדולות בצ'ינה טאון 5.00, 7.30, 9.45
הדר – צביטה בלב 5.00, 7.15, 9.30
לילי – מלכת הביתה 7.15, 9.50
רב בן – רמת בן
בן 1 – בעקבות הדרב הקסומה 10.30, 12.30, 2.25, 4.40, החונן מבכולי הילס 7.30, 9.50
בן 2 – הגב צליר 10.30, 12.30, 2.30, החונן של אתגול בלילה 7.20, 9.40, 3.00
בן 3 – סרן וקדות הקסכים 10.30, 12.30, 2.30, בלשם הגוף 3.00, 7.30, 9.40
בן 4 – מהרוכים בטכבה 10.30, 12.30, 2.30, 4.55, הבבע ארוכין 6.15, 9.15
שבעם – אהבה בשוקים 7.15, 9.30

כפר סבא

חן – הצלול קטלני 7.30, 9.15
טול – קיטה קיד 2 11.00, 4.45, שתי אצבעות מציהון 7.00, 9.15

נצרת עלית

כרמים – המנעון המגדל 6.00

חיפה והסביבה

אורה – זכרונות אהבה מפירנצה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי – מרי ספרינה 11.30, 4.30, אוהלו 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון – הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7.00, 9.15
ארמון – שבוב של הנוסע השמיני 4.00, 6.30, 9.00
חן – המרכזים 4.00, 6.45, 9.15
סינמטק – שואה, חלק ב' 10.00, 7.00
עצמון 1 – תקלה מזלאה 4.30, אהבה בשוקים 7.00, 9.15
עצמון 2 – מונה ליזה 4.45, 7.15, 9.30
ספסר – הבבע ארוכין 6.00, 9.00
פאר – צרות גדולות בצ'ינה טאון 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור הבוגריזם – שואה חלק א' 10.00
רון – צביטה בלב 4.00, 6.45, 9.00
שביט – שתי אצבעות מציהון 7.00, 9.15
ריב גת 1 – בעקבות הדרב הקסומה 10.30, בלשע אתגול הזיום 6.45, 9.15
ריב גת 2 – הברי חודוקן אליוט 10.30, בעקבות הכוך 12.30, 4.30, 7.15, 9.15
אורות – אוהלו 6.45
בית העם – מצלול קטלני 9.15
הדר – יפה בחורו 7.00
תמר – נסיה 7.00, 5.00
מבהן – קליגה מאררן המלאות 11.00, 4.30
השכה מתורת באוזושה 7.00, 9.15
שביט – שתי אצבעות מציהון 7.00, 9.15

חולון

מגדל – הבבע ארוכין 6.00, 9.00
ארמון – תקלה מזלאה 11.00, 4.00, 6.00
שתי אצבעות מציהון 2.45, 9.30
סבי – אהבה בשוקים 5.00, 7.15, 9.30
רימון – הטוב הרע והלא נורא 6.00, 6.30, 7.15
מתנם קרית שרת – האינספיקטור הבמיץ 6.00, רק בין הערים 7.15, 9.30

בת־ים

אדמים – גסיקה נעינה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות – הטוב הרע והלא נורא 5.00, 7.15, 9.30

נתניה

סמדר – צרות הדיקון כמלם השם 11.00, 3.00
בעל עקבות של אבא 7.00, 9.30
שרון – מבוגרים שבאלה 11.00, שחזר השוקים 5.00, מונה ליזה 7.00, 9.15

חדרה

חדרה – והרוך ועוד 7.00, 9.15
חוף – החונן מבכולי הילס 7.00, 9.15

עפולה

היכל התרבות – כנסיה 8.30

הרצליה

דוד – הטוב הרע והלא נורא 4.30, 7.15, 9.30
היכל – צביטה בלב 5.00, 7.15, 9.30
תפארת – גב צליר 3.15, סימרה של ... 7.15
כוכן ראשון – ימני של ... 7.15, 9.30